

BELEIDSPLAN RUGBY VLAANDEREN 2017-2020

Inhoudstabel

Hoofdstuk 1. Inleiding	5
1.1. <i>De Missie, visie & waarden van Rugby Vlaanderen</i>	5
1.2. <i>Organigram</i>	7
Hoofdstuk 2. Methode	8
2.1. <i>Beleidsplan (stappenplan)</i>	9
2.2. <i>Stakeholders</i>	10
2.3. <i>Tijdsplan</i>	11
Hoofdstuk 3. Gegevensverzameling	12
3.1. <i>De clubgeorganiseerde sport in Vlaanderen</i>	12
3.1.1. <i>Vraagzijde: participatie in de clubsport</i>	12
3.1.1. <i>Aanbod in de sport</i>	13
3.2. <i>Statistieken van Rugby Vlaanderen</i>	14
3.2.1. <i>Breedtesport</i>	14
3.2.2. <i>Retentie cijfers rond innovatief sporten</i>	16
3.2.3. <i>Clubondersteuning</i>	19
3.2.4. <i>Club ondersteunende initiatieven uit Rugby Engeland</i>	21
3.2.5. <i>Competitie</i>	23
3.2.6. <i>Marketing & communicatie</i>	23
3.2.7. <i>Topsport</i>	24
3.3. <i>Interviews met de rugbyclubs</i>	25
3.3.1. <i>Steekproeftrekking</i>	25
3.3.2. <i>Resultaten</i>	25
3.4. <i>Jeugdsport</i>	27
3.4.1. <i>Vivaldi-plan</i>	28
3.4.2. <i>Verdi plan</i>	28
3.4.3. <i>Kwaliteitsplannen uit andere sportfederaties in Vlaanderen</i>	29
3.5. <i>Laagdrempelig sporten</i>	32
3.6. <i>Besluit gegevensverzameling & aanbevelingen</i>	33
3.7. <i>Gegevensanalyse door het beleidsteam</i>	37
Hoofdstuk 4. SWOT & beleidsopties	38
Hoofdstuk 5. De zeven strategische doelstellingen	40
5.1. <i>SD 1 Breedtesport</i>	42

5.2. <i>SD 2 - Retentie</i>	43
5.3. <i>SD 3 - Clubondersteuning</i>	45
5.4. <i>SD 4 – vrouwen</i>	51
5.5. <i>SD 5 – Clustering</i>	53
5.6. <i>SD 6 – Marketing & communicatie</i>	54
5.7. <i>SD 7 – Competitie</i>	61
Hoofdstuk 6. Beleidsfocus jeugdsport	63
6.1. <i>Doel van het Acropolis plan</i>	63
6.2. <i>Totstandkoming van het kwaliteitsplan en de zeven zuilen.</i>	64
6.3. <i>Eindcriteria voor de Vlaamse clubs in nationale en regionale divisie</i>	67
6.4. <i>Motivering van de verschillende criteria per zuil</i>	71
6.5. <i>Evaluatie & Verdeling financiële middelen</i>	73
6.6. <i>Kwaliteitslabel</i>	74
6.7. <i>Voorwaarden tot deelname Jeugdsport project</i>	74
Hoofdstuk 7. Beleidsfocus innovatief sporten “stay into touch”	75
7.1. <i>Omschrijving van het project - initiatief</i>	75
7.2. <i>Plan</i>	76
7.3. <i>Uitvoering van het plan</i>	78
7.4. <i>Monitoring & afsluiting</i>	79
7.5. <i>Samenvatting</i>	79
Hoofdstuk 8. Beleidsfocus laagdrempelig sporten “Get Into Rugby”	80
8.1. <i>Omschrijving van het project</i>	80
8.2. <i>Acties</i>	81
8.3. <i>Ondersteuning</i>	83
Hoofdstuk 9. Beleidsfocus rugbykampen	84
9.1. <i>Gegevens</i>	84
9.1.1. <i>Feiten uit het verleden en heden die het beleid beïnvloed hebben.</i>	84
9.1.2. <i>Evaluatiegegevens uit het vorige beleidsplan</i>	84
9.2. <i>Gegevensanalyse</i>	85
9.3. <i>Doelstellingen</i>	86
9.4. <i>Conclusie</i>	89
Referenties	90
Bijlage	92

Hoofdstuk 1. Inleiding

April 2015 besloot de Raad van Bestuur RV om voor de (toenmalige) Vlaamse Rugby Bond een stappenplan uit te werken dat moest resulteren op korte termijn in een nieuwe marketing plan en voor de lange termijn in een nieuw beleidsplan 2017-2020. Het nieuwe marketing plan werd tot eind 2015 uitgewerkt en resulteerde in januari 2016 in een officiële bekendmaking van de nieuwe naam voor de sportfederatie, het nieuwe logo, de nieuwe website, nieuwe e-mail extenties, een nieuwe huisstijl, nieuwe communicatiekanalen, een nieuwe kledinglijn en nieuw sportmateriaal.

RUGBY VLAANDEREN was geboren en met de nieuwe naam, de nieuwe huisstijl en het nieuwe logo heeft de RvB RV ook een traject ontwikkeld als voorbereiding op een nieuw beleidsplan 2017-2020.

Voor de RvB RV zijn de beleidsplanning en een strategisch management de kritische succes factoren. De structuur en de verschillende beslissingsniveaus binnen Rugby Vlaanderen werden hertekend om tot een coherent en gedragen beleidsplan te komen dat een werkinstrument is waarmee wij ons beleid op het terrein ook ten volle kunnen gaan uitvoeren. Het creëren van een betrokkenheid en gedragenheid in en van het beleid bij de verschillende stakeholders en een goede communicatie over het beleid zijn hierbij primordiaal.

Er werd een beleidsgroep opgericht waarin vertegenwoordigers zaten van onze voornaamste actoren die de gegevensverzameling organiseerde en de verschillende stappen van het beleidsplan uitwerkte en liet goedkeuren door de RvB RV. Op de Algemene Ledenvergadering van 14 maart 2016 werden de 7 nieuwe beleidsprioriteiten goedgekeurd.

1.1. De Missie, visie & waarden van Rugby Vlaanderen

RUGBY voor ALLEN, trouw aan zijn WAARDEN

Rugby Vlaanderen vzw is een unisportfederatie die in nauwe samenwerking met de Vlaamse rugbyclubs een beleid voert om zoveel mogelijk mensen in heel Vlaanderen op regelmatige manier rugby te laten spelen door een sportaanbod op ieders prestatieniveau in kwaliteitsvolle omstandigheden. Gezond en Ethisch Sporten en Goed bestuur zijn voor ons zeer belangrijk.

Om dit te bereiken werkt Rugby Vlaanderen haar structuren, kader en verantwoordelijkheden continu verder uit en zijn een strategisch management en een lange termijn beleidsplan de kritische succes factoren die gedragen worden door de verschillende stakeholders die betrokken worden en het beleid mee dragen.

De visie van Rugby Vlaanderen is duidelijk en eenvoudig:

De rugby familie in Vlaanderen vergroten

Het rugby en zijn waarden, is een fantastisch middel om jonge kinderen op te leiden en weerbaar te maken. Het is daarom de plicht als federatie, club, trainer, betrokkene van een rugbyploeg om deze waarden aan hen over te brengen.

We stellen de volgende 5 waarden voorop:

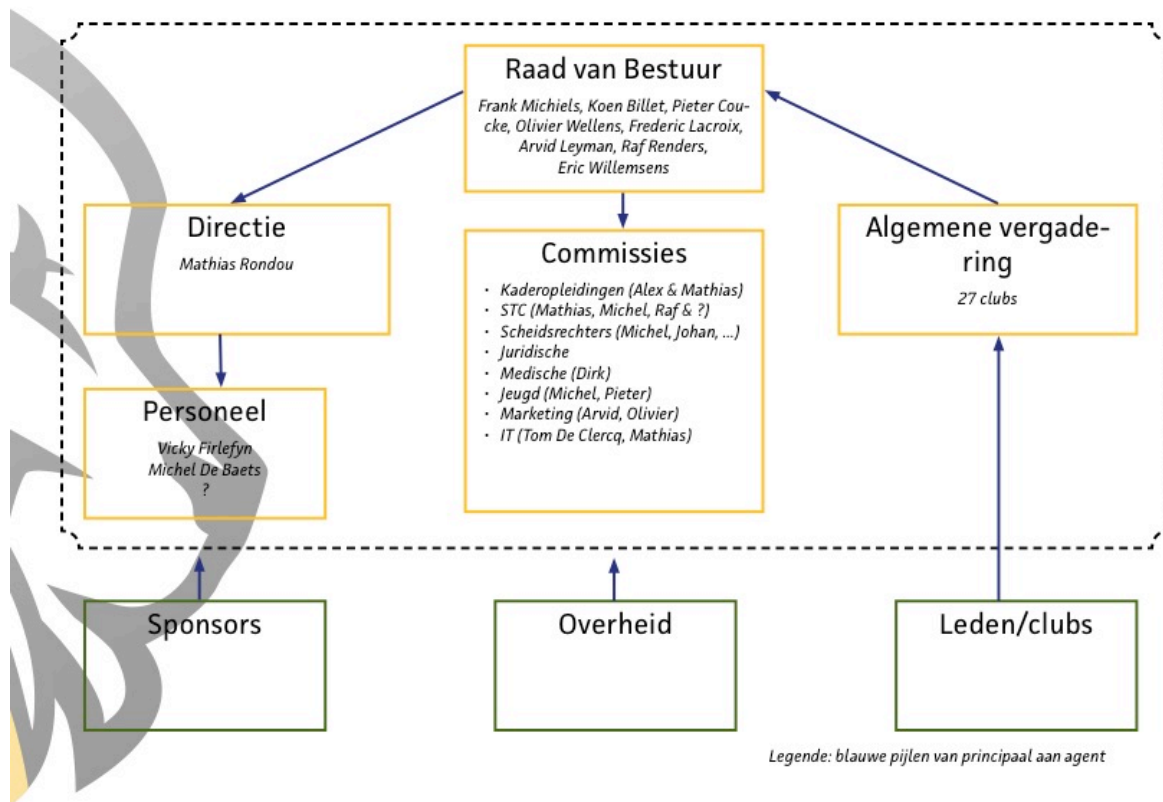
- Respect – voor elkaar, tegenstander, scheidsrechter, materiaal, vrijwilligers in de club
- Discipline – op tijd komen, naar de training komen, je houden aan de ploegafspraken
- Fair-play – speel eerlijk volgens de regels van het rugbyspel
- Passie – beleef je sport op en vooral ook naast het veld, deel je ervaring met anderen
- Vriendschap – rugby is de ploegsport bij uitstek, steun je ploegmaten ten alle tijden

Figuur 1: waarden van het rugby

1.2. Organigram

Figuur 2: organigram Rugby Vlaanderen

Hoofdstuk 2. Methode

Zoals hoger beschreven hebben we samen met de raad van bestuur een eerste aanzet gegeven in april 2015 met de vernieuwing van onze huisstijl.

In januari 2016 werd tijdens een weekend met het personeel/bestuurders en andere experts de lijnen uitgetekend aan de hand van zeven prioriteiten tot 2020.

Hierna werd een beleidsteam samengesteld

Beleidsteam - werkgroep beleidsplan 2017-2020 - samenstelling team: personeel, vertegenwoordigers clubs, vertegenwoordiging RvB, vertegenwoordiging FBRB, vertegenwoordiging trainers en scheidsrechters

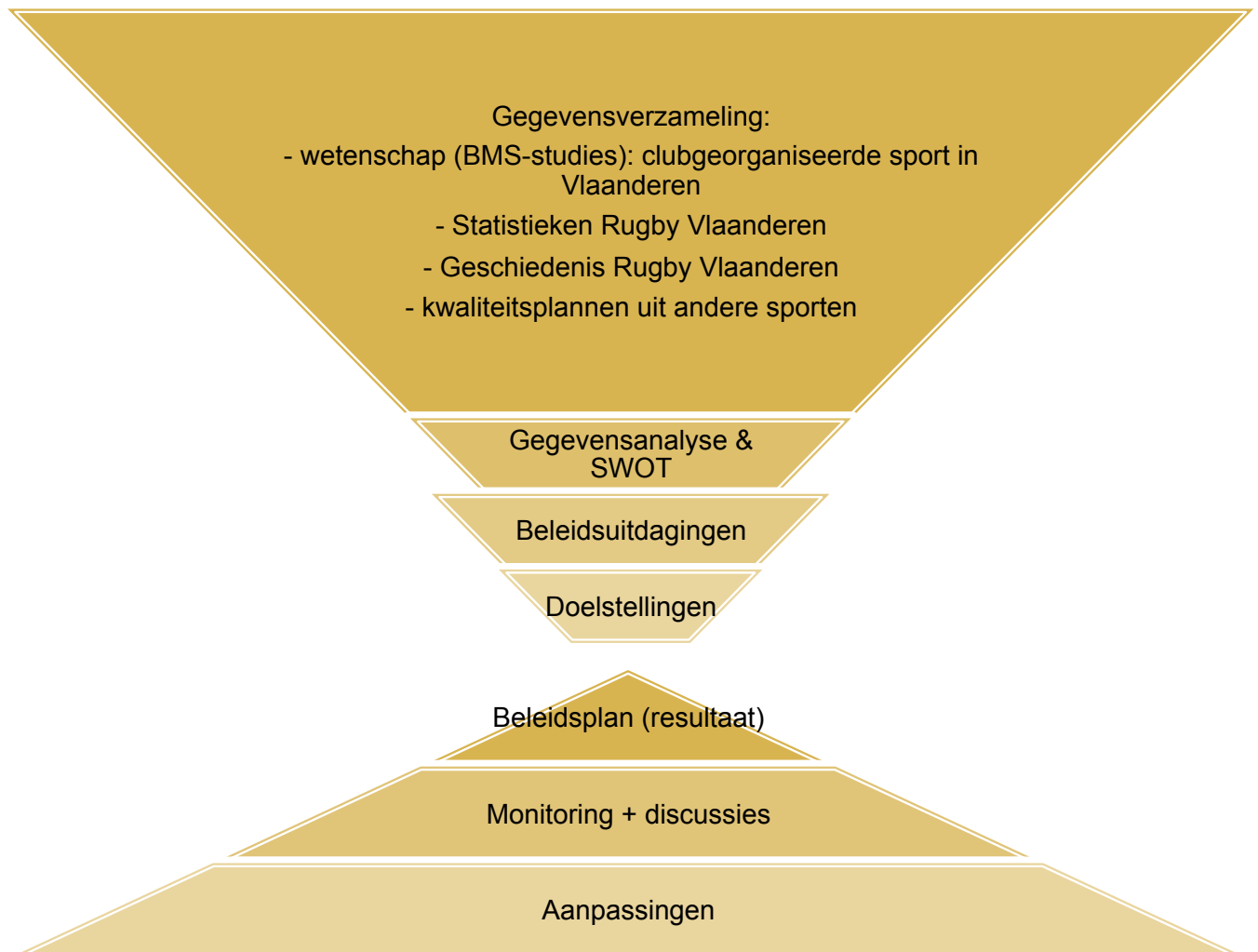
Deze groep kreeg een mandaat van de RVB (uitvoeren stappenplan om te komen tot het beleidsplan 2017-2020 op basis van de beleidsprioriteiten goedgekeurd door de Algemene Vergadering van 14 maart 2016).

2.1. Beleidsplan (stappenplan)

Een groot deel van het beleidsplan is de gegevensverzameling waarna we getracht hebben om alle gegevens te analyseren en te komen tot een SWOT analyse.

Aan de hand van de SWOT werden de beleidsuitdagingen en strategische doelstellingen gepuurd.

Figuur 3: stappen in het beleidsplan

Het werk is niet gedaan bij het finaliseren van het beleidsplan vandaar de onderste driehoek. We verwachten dat er tijdens het proces niet alles 100% zal verlopen zoals wij het verwachten of gepland hebben. Daarom is een 3-maandelijkse monitoring van de KPI's of indicatoren noodzakelijk. Hieruit kan via het opvolgingsdocument (in excel) de acties worden aangepast.

2.2. Stakeholders

Tabel 1: stakeholders

Rugby World/Rugby Europe/FBRB/LBFR	Sponsors
Sport Vlaanderen	Clubs
VSF, andere federaties	Provincies/gemeenten/steden
Kabinet CSMJ, Nado, Vivo, Via, Soc Maribel	Vlabus
Media (nationaal, regionaal): schrijvende, visuele	Universiteiten/hogescholen
SD/WORX/VSDC/BVLO/SVS/VSSF/ASEUS	Trainers/scheidsrechters/spelers
	Scholen

Welke stakeholders gaan we bevragen en hoe?

Digitale bevraging alle

Schriftelijk/mondeling: Scheidsrechters (Johan Meersman, John Vanbeek, So De Baere, Ivo Van Regenmortel, Erik Cloudts)

Schriftelijk/mondeling: Trainers (Alex Michiels, Raf Renders, Bart , Joeri...

Schriftelijk/mondeling: Jeugdcoördinatoren

Mondeling: FBRB

Mondeling: LBFR (Laurent Otten & Philippe Ernst)

Mondeling: VSF (Sofie Cools)

Mondeling: Unif)

Media via Marc Ruiters (Werner Burlez Nieuwsblad, Peter Vandermeers NRC Handelsblad, VSSF (Joeri Gyesels), SVS (Piet)

Provincie (Luc)

Sponsors (Unilever)

Scholen (Melle & Malle)

World Rugby – Douglas

VTS – Sport Vlaanderen

2.3. Tijdsplan

- 15-16 januari: Kick-off RUGBY VLAANDEREN, brainstorm weekend beleidsprioriteiten, bepalen missie en visie, mandaat voor beleidsteam.
- Vanaf 16/01: gegevensverzameling beleidsplan , clubbevraging, bevraging actoren..
- 29/02: overzicht gegevensverzameling, planning vergaderingen, planning kwaliteitsbevraging clubs
- maart: kwaliteitsbevraging clubs en bevraging beleidsprioriteiten
- 14 maart: goedkeuring Algemene Ledenvergadering beleidsprioriteiten 2020
- 22 maart: gegevensanalyse, SWOT
- 8 maart: formuleren beleidsuitdagingen
- 26/04: doelstellingen formuleren
- 7/06: operationele doelstellingen, formuleren resultaatsindicatoren
- 15/06: acties onder operationele doelstellingen uitwerken
- 12/09: goed bestuur, planning bevraging harde indicatoren
- 26/09 goedkeuring door RvB verdere trajectplanning beleidsplanning
- 10/10 uitwerking beleidsfocussen
- 11/10: goedkeuring schema beleidsplan: doelstellingen, acties, indicatoren verantwoordelijken en budgetten
- 13/10: Vergadering samen met dossierbeheerder Bert Menten: voorstelling beleidsplan schema
- 28/10: definitieve indiening van het beleidsplan via het online platform

Hoofdstuk 3. Gegevensverzameling

3.1. De clubgeorganiseerde sport in Vlaanderen

Om een beter beeld te krijgen van de clubgeorganiseerde sport in Vlaanderen werd beroep gedaan op de BMS studies van de KU Leuven. In bijlage A zijn er meer details opgenomen maar hieronder overlopen we de belangrijkste evoluties die een impact hebben op ons beleid.

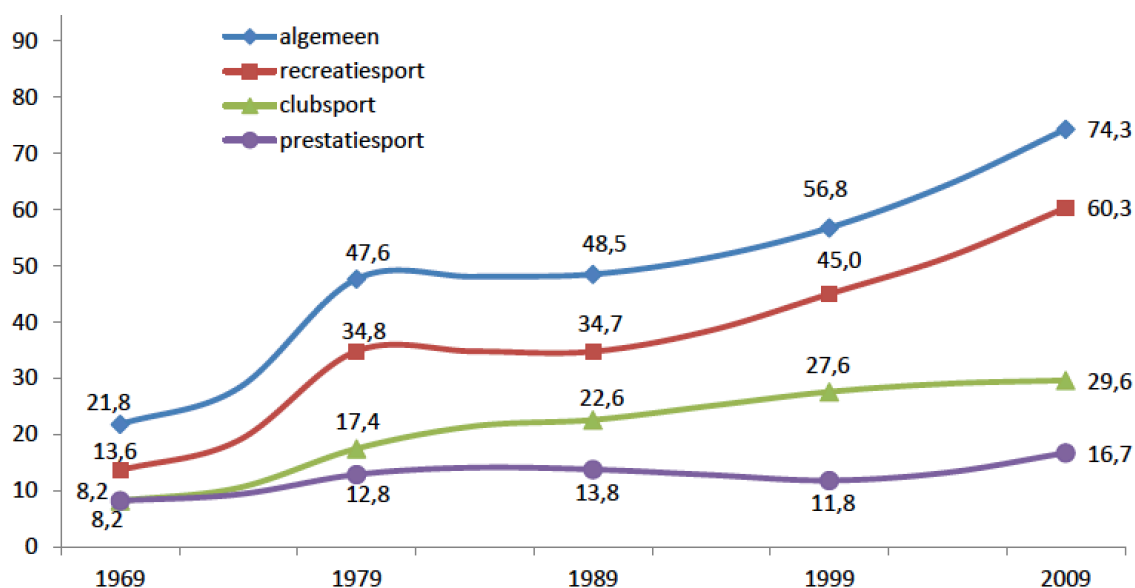
3.1.1. Vraagzijde: participatie in de clubsport

Het is duidelijk dat de vraagzijde in de sport gedifferentieerd is geworden. De traditionele clubsport heeft aan de vraagzijde al lang zijn monopolie verloren. Het is vooral de recreatiesport die heeft geleid tot de “versporting” van onze maatschappij. Dit kan je duidelijk op grafiek 1 terugvinden. De clubsport heeft eerder de neiging om te stabiliseren wat natuurlijk een bedreiging is voor de toekomst van onze clubs.

Deze evolutie is te verklaren adhv de **drie demografische verschuivingen**: de ontgroening, vergrijzing en verkleuring. Er zijn meer ouderen, ouderen doen nu eenmaal meer recreatief aan sport dan competitief. Dezelfde redenering geldt voor de terugloop van het aantal jongeren (ontgroening).

Zes socioculturele ontwikkelingen: individualisering, informatisering, verschuiving tijdsbestedingspatronen en vrijetijdsethos, de medicalisering, globalisering en commercialisering onderscheiden. Tot slot hebben de **socio-economische ontwikkelingen** eveneens een invloed op het sportgedrag van de Vlaming.

Grafiek 1: evolutie van de deelname aan sport in Vlaanderen van 12- tot en met 75-jarigen, percentages in functie van de totale populatie – bron: Scheerder, Thibaut, Pauwels, Vandermeershen & Vos (2012)

Bron: Scheerder & Vanreusel (2009: 35) en Scheerder & Vos (2011b) op basis van SBV 1969-2009

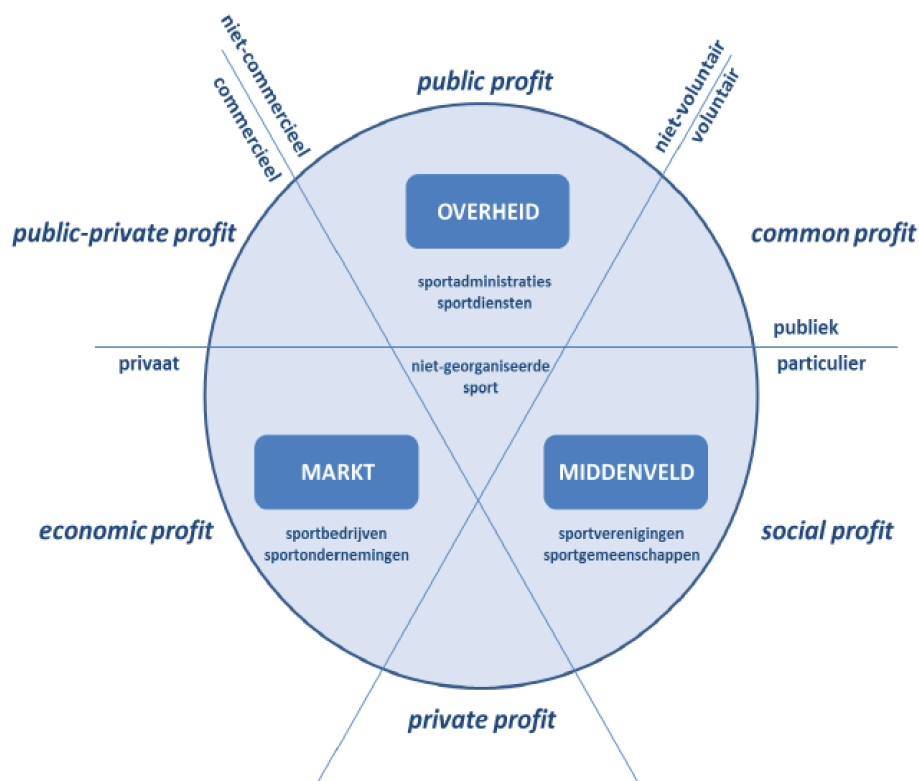

Als we de leeftijd mee in rekening nemen zien we vooral een toename in de clubsport van de 40 plussers. Terwijl diegenen onder 40 jaar eerder afnemen (vooral bij 30 plussers en de adolescenten). Op basis van geslacht zien we dat vrouwen (voor hun 30 jaar) eerder de club verlaten dan mannen.

3.1.1. Aanbod in de sport

Als reactie op de verandering aan de vraagzijde is het aanbod in de sport eveneens complexer geworden. Naast het middenveld en de overheid is vooral de markt actief en speelt zij behendig in op de behoeften van de consument. Elke actor streeft naar zijn eigen profijt met daartussen verschillende vormen zoals figuur 4 weergeeft. Voor onze clubs is het een opportuniteit om samenwerkingsverbanden aan te gaan met bijvoorbeeld de sportdienst (overheid) of fitness (markt).

Figuur 4: model van profitsectoren in de sport – bron: Scheerder et al., 2012

© Scheerder & Vos (2013)

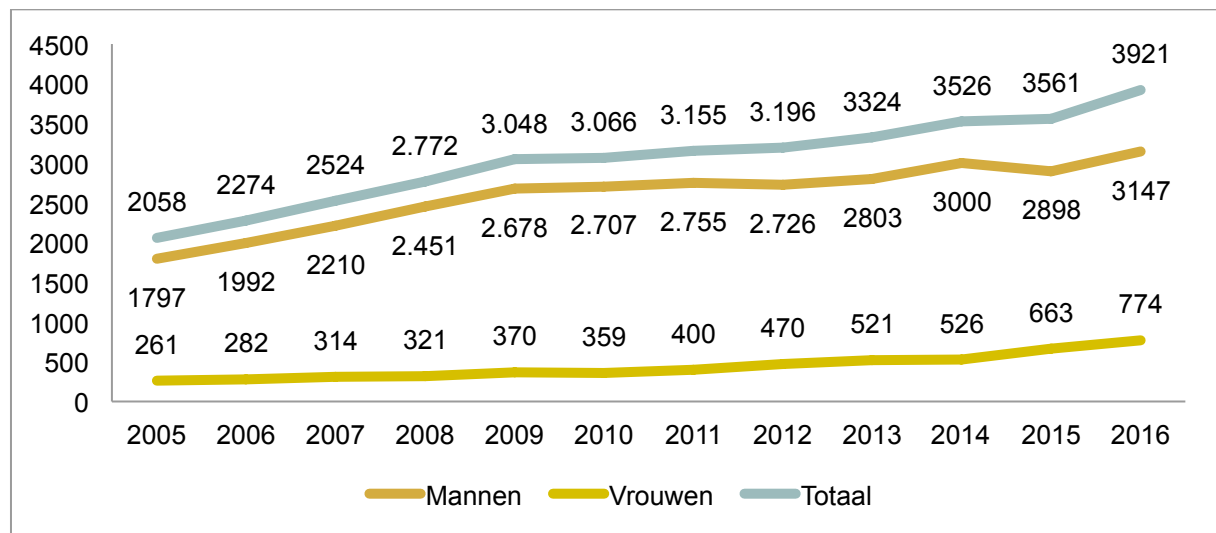
Bron: Scheerder & Vos (2014: 121)

3.2. Statistieken van Rugby Vlaanderen

Door middel van cijfers trachten we een objectief beeld te vormen van de huidige situatie van het rugby in Vlaanderen. We gaan eveneens evoluties na en kijken naar het verleden om hieruit te leren.

3.2.1. Breedtesport

Grafiek 2: evolutie aantal leden 2005-2016 – bron: Rugby Vlaanderen (2016)

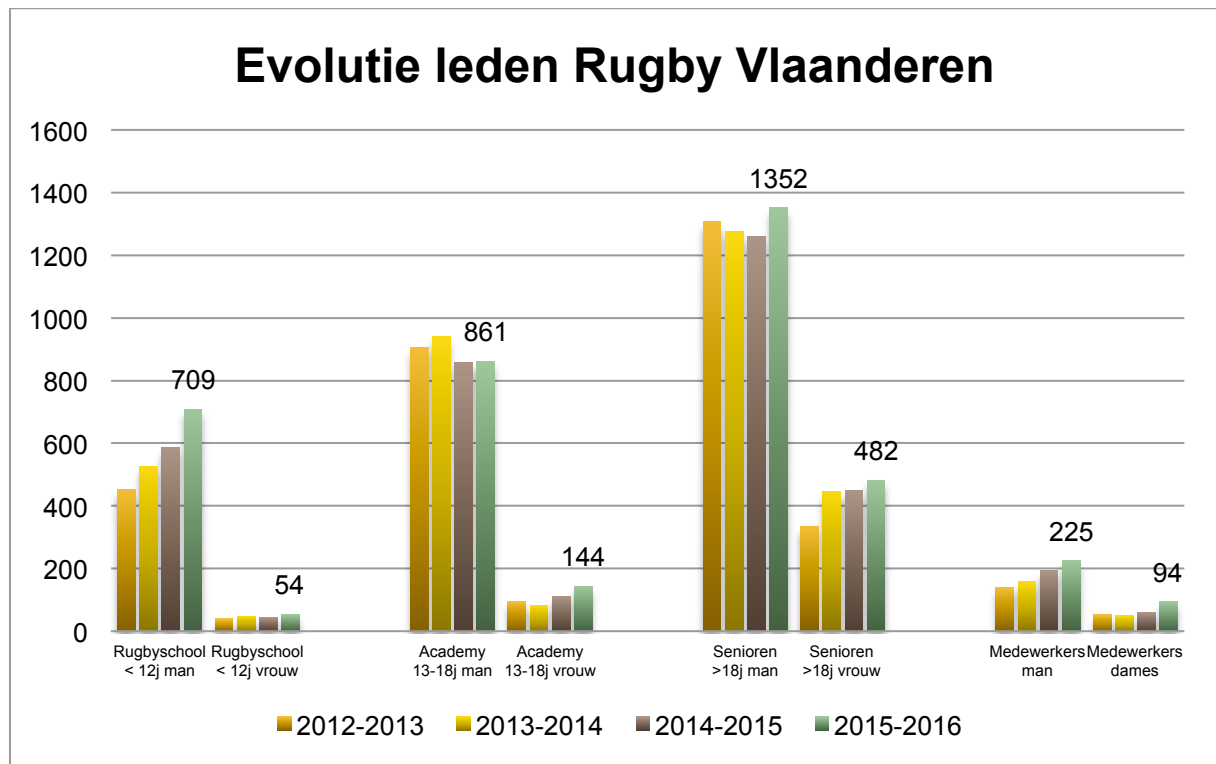
De grafiek 2 toont ons de evolutie van het aantal licenties vanaf 2005. Er is een voortdurende stijging tot op vandaag. We kunnen twee golven zien waarin het aantal leden exponentieel toeneemt. Een eerste golf start reeds voor 2005 tot 2009. Een tweede golf is de laatste 4 jaar merkbaar.

De stijging in de tweede golf is te danken aan de vrouwen en de rugbyschool (leden <12 jaar). Dit kunnen we duidelijk zien op grafiek 3 waar de laatste vier seizoenen uiteengezet zijn per leeftijdscategorie en per geslacht.

We hebben ook een onderscheid gemaakt tussen de actieve leden en de medewerkers die een marginaal aandeel hebben in het totaal aantal leden. Het geeft wel een indicatie voor het aantal vrijwilligers die actief zijn in de clubs.

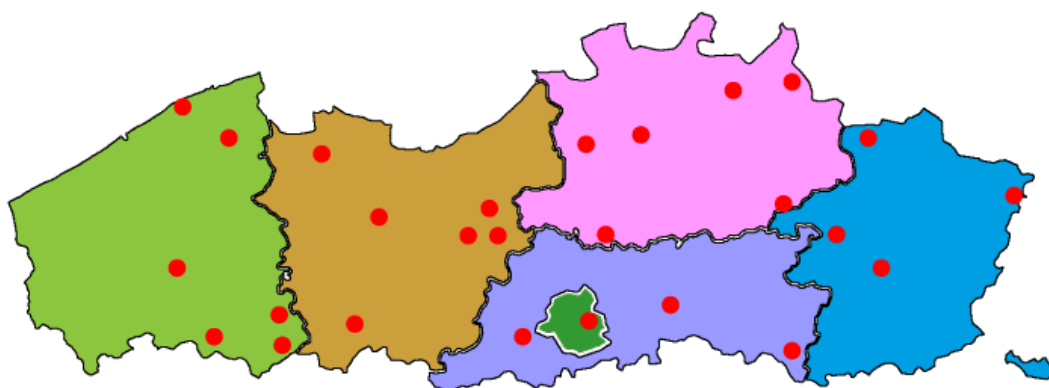
Op zich zijn de cijfers positief al zijn er twee groepen die een bedreiging kunnen vormen met name de 16 tot 18 jarigen. Momenteel zien we een stabilisatie maar vorige seizoen was er een afname. Voor de senioren mannen zien we eveneens een verminderde groei/stabilisatie. Duidelijke groeipolen zijn de vrouwen (in alle categorieën) en de rugbyschool.

Grafiek 3: Leden in Vlaanderen per categorie - bron: Rugby Vlaanderen (2016)

Een belangrijke voorwaarde om te groeien zijn onze clubs. Deze zijn geografisch vrij goed gespreid (voor het aantal) al zijn er nog blinde vlekken (zie figuur 5). Het aantal clubs in Vlaanderen kent een opgang sinds 2001 al is deze minder uitgesproken dan de toename van het ledenaantal. De clubs zijn in de breedte gegroeid. Deze trend moedigen wij aan vanuit de Rugby Vlaanderen aangezien dit meer garanties geeft op het voortbestaan van de club. Momenteel staat de teller op 28 en kunnen we per seizoen gemiddeld één nieuwe club verwelkomen.

Figuur 5: geografische spreiding van het aantal clubs in Vlaanderen - Bron: Rondou (2016)

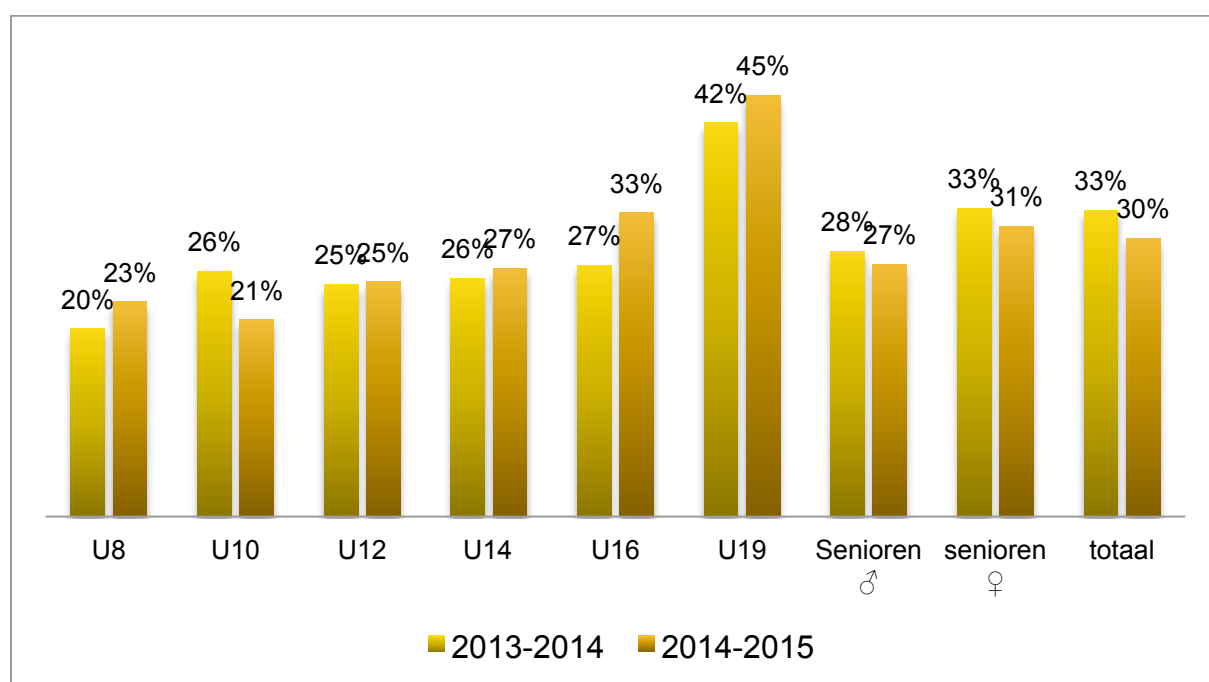

3.2.2. Retentie cijfers rond innovatief sporten

Met drop-outs bedoelen we hier alle leden die hun licentie tov vorig seizoen niet verlengd hebben. Dit wil zeggen de spelers uit seizoen 2014-2015 die hun licentie voor 2015-2016 niet verlengd hebben. Meetmoment van de niet-verlening gebeurt op het einde van het seizoen, telkens op 30 juni.

Ook hier moeten we de cijfers wat nuanceren aangezien niet alle leden die hun licentie niet verlengen uit de sport verdwenen zijn. Een deel van hen blijft actief als trainer, vrijwilliger of toeschouwer. In grafiek 4 vindt je de drop-outs van de voorbije twee seizoenen.

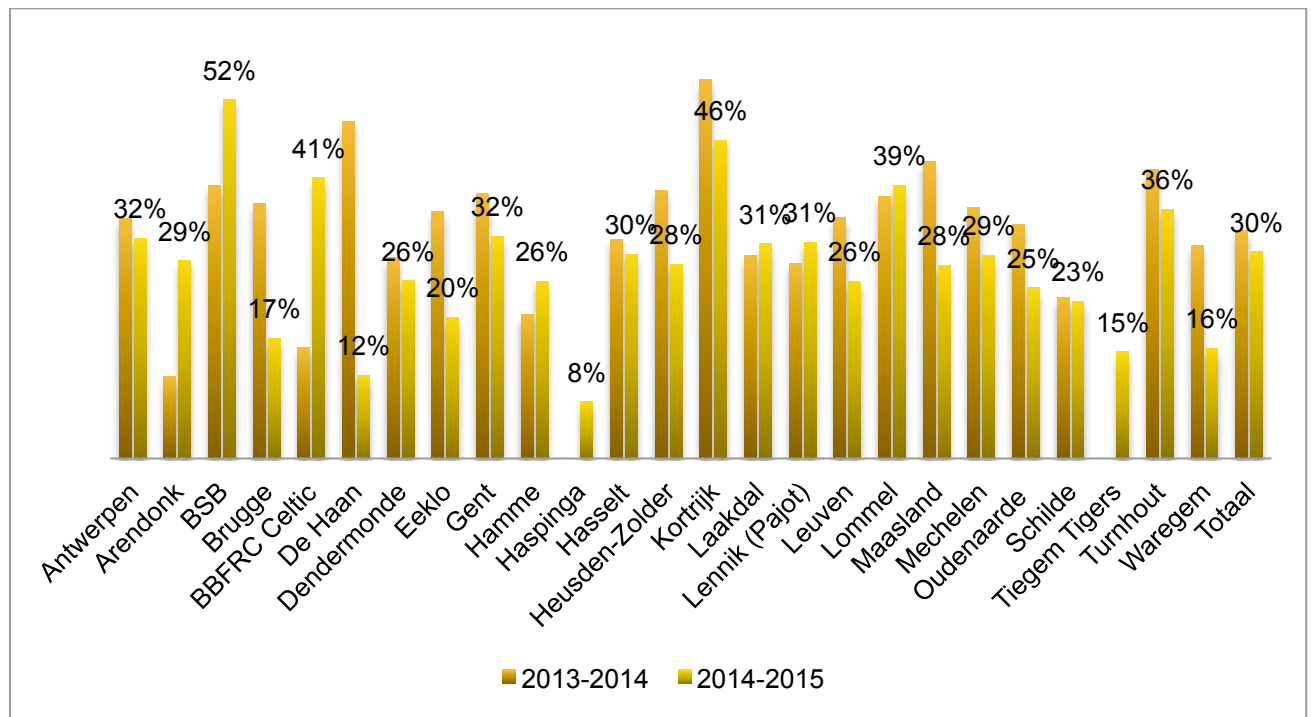
Grafiek 4: drop-outs per categorie - bron: Rugby Vlaanderen (2015)

op zich is het gemiddelde aantal drop-outs aan de hoge kant. Dertig percent van de leden verlengt zijn licentie niet. Al is dit een overschatting, het geeft toch nog een realistisch beeld. Vooral de categorie U19 en U16 zijn aan de hoge kant.

Het is eveneens interessant is om te gaan kijken wat de drop-out per club bedraagt. We merken in onderstaande grafiek 5 dat vooral de clubs met enkel een seniorenteam (kleine club) en de clubs “aan de rand” van Vlaanderen meer drop-out hebben terwijl de grotere clubs relatief minder drop-out hebben. Hierdoor kunnen we insinueren dat grotere clubs met meer ervaring en een betere werking minder drop-out hebben. De clubs aan de rand van Vlaanderen kennen hoogstwaarschijnlijk meer drop-out gezien, de verplaatsingen die de leden moeten maken. Dat blijkt ook uit de bevraging van de drop-outs.

Grafiek 5: drop-outs per club - bron: Rugby Vlaanderen (2015)

Van het totale aantal drop-outs blijkt er 27% maar één jaar aangesloten is bij RV en 23% twee jaar. Dus 50% van de drop-outs is nog geen twee jaar bij RV aangesloten.

In 2014 hebben we de niet-verlengden bevestigd via een online bevestiging (meer info in bijlage B). De responsgraad was 26% met een mooie verdeling over de verschillende rugbyclubs (van verschillende grootte). De bevestiging was anoniem.

We hebben grafiek 6 eruit genomen waarin de vraag werd gesteld waarom de spelers niet meer betrokken zijn in de sport.

Als voornaamste reden is het oplopen van een blessure of verschillende blessures de grootste boosdoener, goed voor 30%. Andere redenen kunnen teruggebracht worden tot een te kort aan tijd of andere interesses. Als Rugby Vlaanderen kunnen we hier twee conclusies uit trekken namelijk:

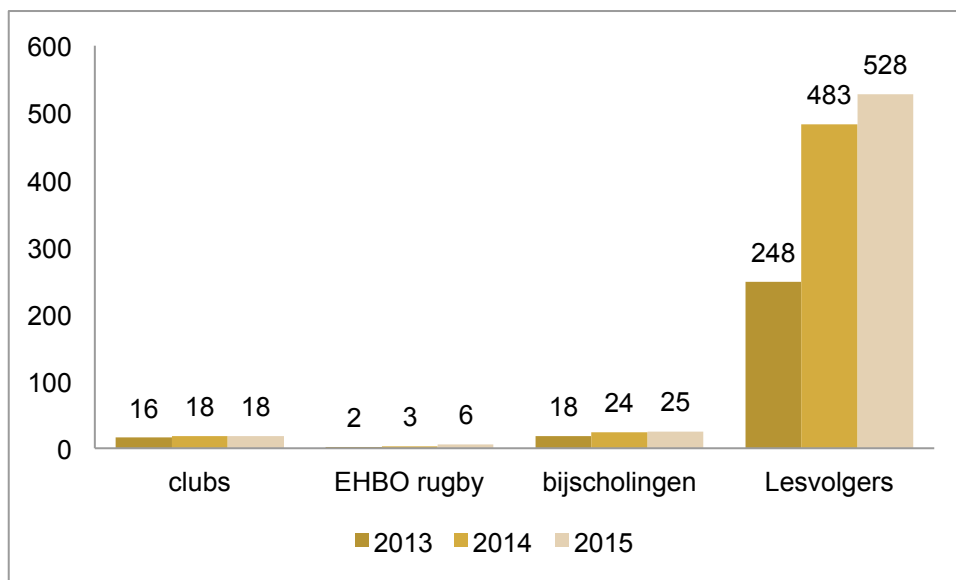
- 1) Inzetten op blessurepreventieve maatregelen
- 2) Zorgen dat de spelers zo goed mogelijk wordt begeleid in de club door te werken aan de trainers, structuur en cultuur in de clubs

Grafiek 6: reden van drop-outs - bron: Rugby Vlaanderen (2015)

Rond blessurepreventie hebben we in het verleden reeds maatregelen genomen zoals: bijscholingen blessurepreventie, EHBO rugby, strength and conditioning ... zie grafiek 7.

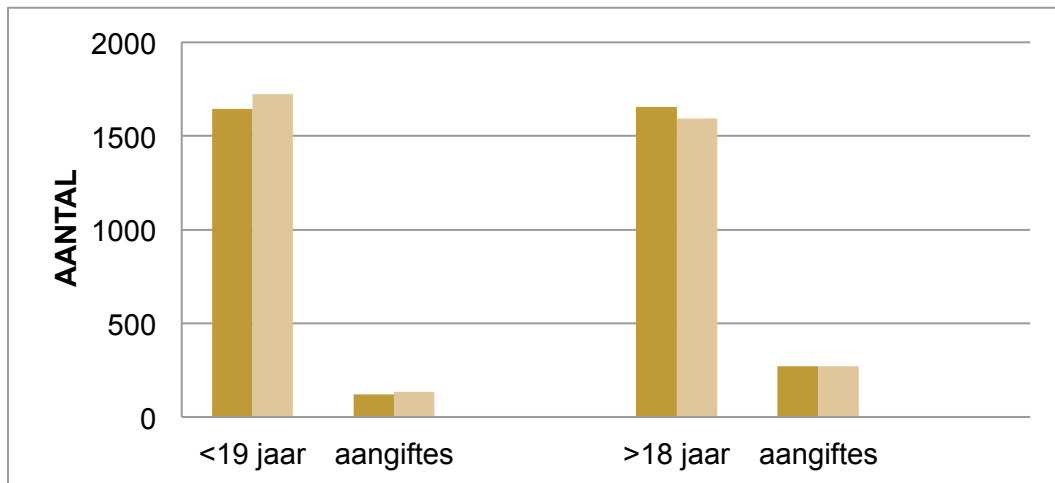
Grafiek 7: blessurepreventie data

Dankzij de facultatieve opdracht prioriteitenbeleid “blessurepreventie bij jonge rugbyspelers” zijn het aantal bijscholingen waar we aan blessurepreventie doen enorm gestegen in de laatste jaren. De korte bijscholingen, cursussen EHBO rugby (FAI) en Strength and Conditioning werden dan ook in 2015 door een record aantal mensen gevolgd.

De registratie van de ongevallen wordt bijgehouden in de DB blessureregistratie (zie grafiek 8). Evaluatie: Alle ongevalsangiften Ethias werden ingebracht in de DB letselregistratie. In seizoen 2014-2015 werden 404 blessures geregistreerd. De ongevalsangiften bij de jeugd (<19) is de helft van de 18+.

Grafiek 8: registratie blessures

3.2.3. Clubondersteuning

Vanuit Rugby Vlaanderen hebben we in het verleden de clubs vooral sporttechnisch ondersteund. We organiseren trainerscursussen, bijscholingen en kwamen op de clubs langs om het vormingsplan toe te lichten.

Sinds 2010 hebben wij onze opleidingen vernieuwd in samenwerking met World Rugby en de Vlaamse Trainersschool. Hierdoor is **ons aanbod** aanzienlijk uitgebreid met:

- Coaching cursussen (4 levels)
- Match official cursussen (4 levels)
- Strength & conditioning cursussen (2 levels)
- Medische cursussen (2 levels)
- Sevens coaching cursussen (2 levels)

Wij organiseren in Vlaanderen niet alle opleidingen maar wel de eerste levels en meestal ook de 2de. Voor ons is het belangrijk dat er een traject is zodat de medewerkers in de clubs zich kunnen ontwikkelen. In bijlage D kan je een overzicht vinden van het aanbod in België.

Onze cursussen worden **telkens geëvalueerd** adhv van een standaardformulier (bijlage E). Daarnaast krijgen onze docenten via World Rugby een opleidingen waarvoor zij hun educator (docenten) diploma moeten behalen om les te kunnen geven. Deze opleiding kadert in het aanleren van het rugbyspel aan coaches.

Om onze docenten up to date te houden organiseren we vanuit Rugby Vlaanderen ons jaarlijks docentenweekend in juni.

Tot slot hebben we in maart 2016 een bevraging gedaan naar onze trainers om te polsen naar hun verwachtingen/behoefes enz. Een overzicht van de evaluaties, aantal cursisten en bevraging van de trainers kan je in bijlage C terugvinden.

Het vormingsplan van Rugby Vlaanderen geeft een visie op de ontwikkeling van de rugbyspeler op lange termijn. Het is een hulpmiddel voor alle actoren die mee instaan voor de ontwikkeling van de speler want deze staat hierin centraal.

Voor de clubs is dit een tool dat ze kunnen gebruiken. Om dit te implementeren organiseert Rugby Vlaanderen geregeld bijscholingen. In figuur 6 kan je het overzicht terugvinden.

Figuur 6: Vormingsplan Rugby Vlaanderen

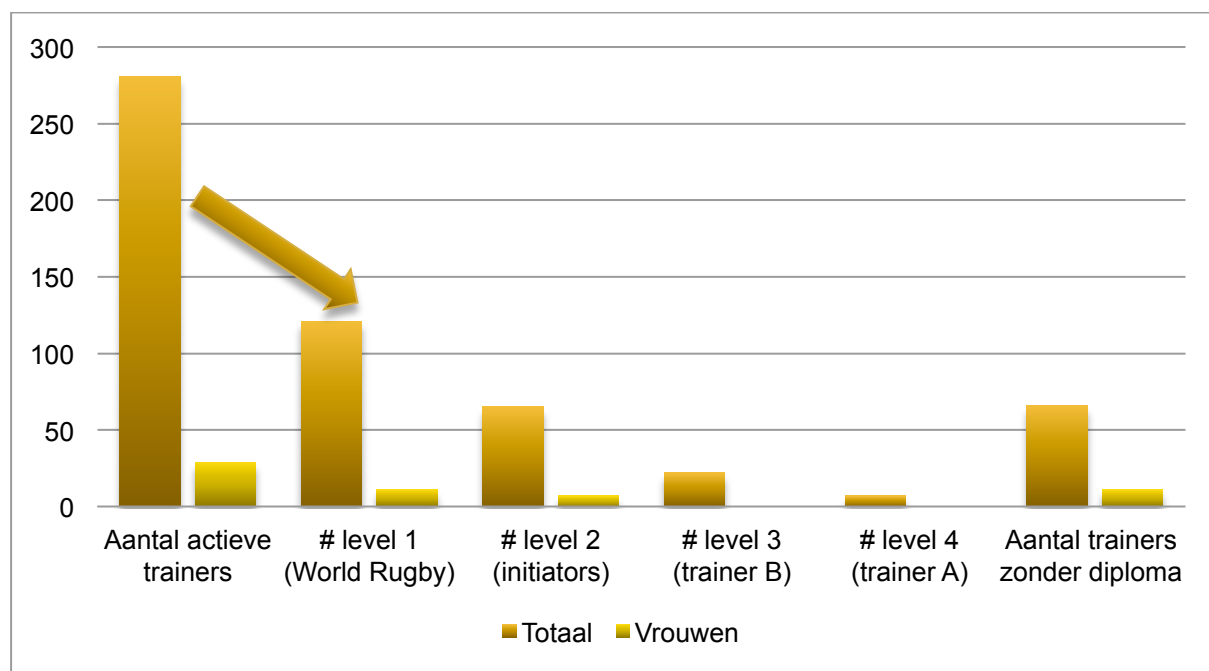

In grafiek 9 krijgen we een overzicht van **het aantal actieve trainers in Vlaanderen** (getrokken uit de database van RV). Het zijn alle trainers die de clubs hebben opgegeven bij een categorie van spelers (dit is namelijk verplicht). Het totale aantal is waarschijnlijk een overschatting, aangezien een aantal trainers zijn opgegeven die geen training geven (het omgekeerde is ook van tel maar minder frequent).

In totaal hebben we dus 281 actieve trainers waarvan 29 dames en 252 mannen. Daarvan zijn er 215 trainers een diploma en 66 zonder diploma. Als we dit vergelijken met het aantal leden in Vlaanderen kunnen we volgende ratio's opmaken (zie tabel 2).

Grafiek 9: aantal actieve trainers in 2015 – bron: Rugby Vlaanderen (2015)

Tabel 2: ratio trainers tov aantal leden - bron: Rugby Vlaanderen (2015)

Ratio tov aantal leden	
Aantal leden/aantal trainers	12
Aantal leden/gediplomeerde trainers	16
Aantal leden/vanaf L2 trainers	37

Gemiddeld kunnen we stellen dat 1 actieve trainer aan 12 spelers training geeft. Als we enkel de gediplomeerde trainers rekenen dan is dat 1 op 16. Indien we enkel de gediplomeerde trainers vanaf level 2 (initiator rugby) rekenen is dat nog maar 1 op 37. Op zich zorgwekkend aangezien een trainer vanaf level 2 echt goed opgeleid is om een ploeg te trainen terwijl een level 1 trainer eerder een assistent trainer is.

3.2.4. Club ondersteunende initiatieven uit Rugby Engeland

We hebben ervoor gekozen om naar de grootste rugbyfederatie in de wereld te kijken namelijk de RFU. Met de grootste federatie bedoelen wij dat zij het grootste aantal personeel en het grootste budget hebben.

Wat de RFU nog interessanter maakt is dat zij een wel doorgedreven systeem hebben voor hun clubondersteuning waarin de RDO (regional development officer) of regionale contactpersoon een cruciale pijler is.

Rugby England club support

Om meer inzicht te krijgen in de werking van de RFU clubondersteuning werd een interview gedaan met Alan Royer, Area Manager en coördinator van de RDO's in de counties Nottinghamshire, Lincolnshire en Derbyshire (Noord-Oosten van Engeland). De vragen kan je vinden in bijlage F, hieronder de belangrijkste bevindingen:

Rugby England of the RFU tracht haar clubs zoveel mogelijk te ondersteunen. In Engeland zijn de clubs nog meer onafhankelijk; zo bezitten ze vaak hun eigen accommodatie en staan ze zelf in voor hun gebouwen maar ook hun terreinen. Zoals reeds bleek uit de clubgeorganiseerde sport zullen de clubs in Vlaanderen meer onafhankelijk worden. Vooral dan financieel kunnen de clubs minder rekenen op subsidies.

De contactpersoon bij de RFU is de RDO die langsgaat bij de clubs en hen tracht te helpen door te inspireren, motiveren en te komen met oplossingen of goede voorbeelden uit andere clubs. Daarnaast vraagt de RFU een engagement waarbij na elk clubbezoek de RDO een aantal "key actions" voorop stelt.

Elke club wordt om de twee jaar bezocht om zijn accreditatie te verlengen. Met die accreditatie krijgt zij financiële steun en kan zij verder beroep doen op experts van de RFU.

In zeker opzicht treden de RDO's dus op als controleur. Aan de hand van een standaard verslag trachten zij te polsen naar de werking van de club. Je kan een voorbeeld in bijlage E terugvinden.

De experts waar de clubs beroep op kunnen doen zijn; community rugby coaches (staan in voor de groei van het rugby en kunnen de coaches bijstaan), area facility managers (staat in voor de kwaliteit van de infrastructuur), women's rugby development officer (voor de ontwikkeling van de vrouwen in de clubs), player development officer (geeft steun bij de implementatie van het LTPD¹ plan) enz. Daarnaast werkt de RFU met experts om de bestuursleden van de clubs verder op te leiden. Het gaat hier om workshops van drie uur over thema's als: "volunteer recruiting", "project planning", "club host: be the best" en "developing commercial revenue".

Voor ons kan dit inspirerend werken om verder te bouwen aan onze cursussen. Daarnaast worden in Vlaanderen verschillende thema's aangesneden door het dynamoproject (<http://www.englandrugby.com/governance/club-support/> & <http://www.sportenglandclubmatters.com>

---

¹ Long Term Development Plan

3.2.5. Competitie

Het hebben van een gediplomeerde scheidsrechter tijdens een wedstrijd is cruciaal voor het goede verloop. Er zijn in België 115 wedstrijden indien alle categorieën (vanaf U14 =competitie) tijdens één weekend moeten spelen. Hiervoor hebben we 129 scheidsrechters nodig (in hoogste afdeling hebben we 3 scheidsrechters nodig). Het aantal actieve scheidsrechters bedraagt 149 voor het seizoen 2015-2016 waarvan er gemiddeld 20% niet kan. Per weekend zijn er dus 119 scheidsrechters actief.

Met andere woorden we komen scheidsrechters te kort indien alle categorieën moeten spelen.

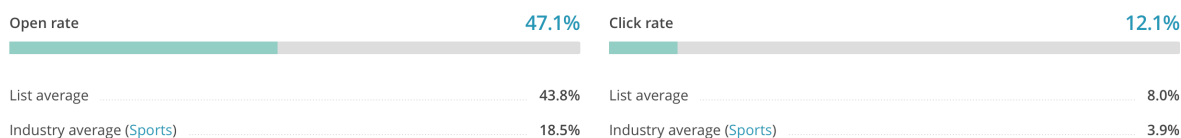
3.2.6. Marketing & communicatie

Onze marketing en communicatie is in 2015-2016 vernieuwd. Onze voornaamste communicatiedragers zijn: website, 4 maandelijks tijdschrift, maandelijks nieuwsbrief (mailchimp), sociale media (facebook, twitter & vimeo). In de communicatie komt dezelfde huisstijl steeds aan bod.

Wij willen in de toekomst meer inzetten op communicatie en marketing in zijn geheel en meer gebruik maken van de cijfers hieromtrent om onze doelgroepen beter te bereiken.

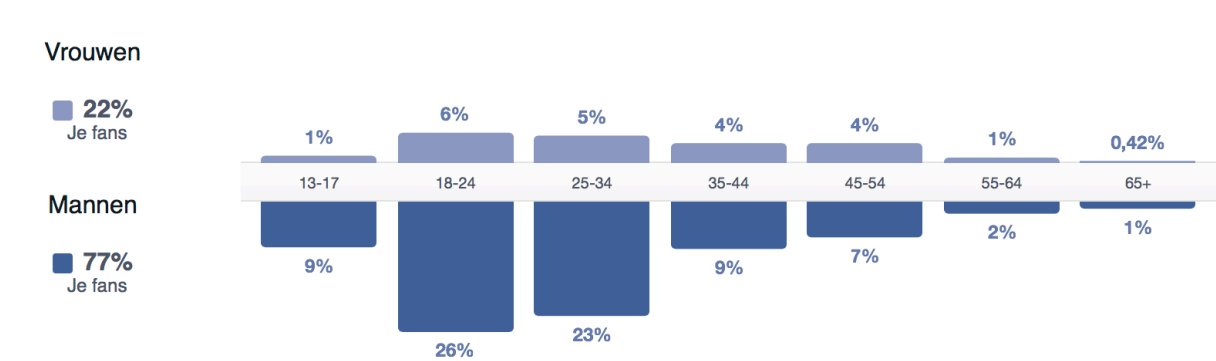
In figuur 7 kan je zien dat we via onze nieuwsbrief (gaat naar alle leden) een opening rate van 47% hebben en een click rate van 12,1% wat op zich een heel stuk boven het gemiddelde is (in de sportsector).

Figuur 7: uittreksel mailchimp (nieuwsbrief)

Via de statistieken van facebook hebben we toegang tot de doelgroepen die onze pagina bezoeken. Hieruit blijkt dat deze vrij representatief is vergeleken met onze aangesloten leden.

Figuur 8: uittreksel facebookpagina doelgroepen

3.2.7. Topsport

Bij Rugby Vlaanderen hebben we twee detectieploegen namelijk de Vlaamse U16 en Vlaamse U18 ploeg. De U16 fungeert als opstap voor de nationale U17 ploeg. Spelers die uit de boot vallen kunnen nog twee jaar terecht in de Vlaamse U18 ploeg.

De selectie gebeurt aan de hand van detectietrainingen bij de aanvang van het seizoen. Hier worden fysieke, technische en tactische proeven gedaan.

Na de detectietrainingen wordt een groep van 30à35 spelers geselecteerd die het seizoen afwerken. In bijlage G kan je meer info vinden over de werking van de Vlaamse ploeg.

3.3. Interviews met de rugbyclubs

We willen voor de komende olympiade ons kwaliteitsplan (Verdi) updaten. Om de criteria in het kwaliteitsplan goed te stofferen is het nodig om te weten waar de clubs staan. Veel informatie kunnen we objectief meten aan de hand van gegevens uit onze database (zie supra) maar voor sommige informatie moeten we ten velde gaan om een zo volledig mogelijk beeld krijgen. Daarom doen we semigestructureerd interviews waar we aan de hand van gestandaardiseerde open vragen informatie over de algemene clubwerking, jeugdwerking en financiële status trachten in te winnen. Daarnaast werd er ruimte gelaten om dieper in te gaan op sommige vragen.

In bijlage E kan je een voorbeeldverslag vinden van een clubbezoek in Heusden-Zolder.

3.3.1. Steekproeftrekking

In Vlaanderen hebben we een verscheidenheid aan clubs die we ingedeeld hebben volgens grootte en oprichtingsdatum. Reeds in de literatuurstudie is gebleken dat de oprichtingsdatum en grootte van de club invloed hebben op een aantal factoren.

Om een zo representatief mogelijk beeld te schetsen, hebben we 7 van de 27 clubs genomen om de interviews af te nemen. We hebben hiervoor verschillende clubs uit verschillende categorieën en provincies genomen.

- 3) **Grote clubs met jeugd** (aantal leden >150) = Gent, Antwerpen, Dendermonde, Celtic, Leuven, Oudenaarde, Pajot, Schilde, Mechelen (9 clubs = 33 %)
- 4) **Kleine clubs met jeugd** (aantal leden <150) = Laakdal, Heusden-Zolder, Brugge, Maasland, Hasselt, Eeklo, Kortrijk (7 clubs = 26%)
- 5) **Kleine clubs zonder jeugd** (aantal leden <150) = Lommel, Mighty Roosters, Hamme, Brigandze, Arendonk, Waregem, Turnhout (7 clubs = 26%)
- 6) **Startende clubs** (bestaan nog geen twee jaar) = Roeselare, Beernem, Haspinga, Tiegem Tigers (4 clubs = 15%)

We selecteerden: Mechelen, Oudenaarde, Laakdal, Heusden-Zolder, Kortrijk, Mighty Roosters en Haspinga.

3.3.2. Resultaten

De resultaten kan je in onderstaande tabel 3 terugvinden.

Tabel 3: resultaten van de clubinterviews – bron: Rugby Vlaanderen (2016)

Vragen	Haspinga	Heusden-Zolder	Kortrijk	Laakdal	Mechelen	Oudenaarde
Algemene werking						
Visie?	✓	✓	✗	✓	✓	✓
Beleidsplan?	✓	✗	✗	✗	✓	✗
Functies binnen de club						
Jeugdcoördinator	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Sportief verantwoordelijk	✓	✓	✗	✓	✓	✓
Vrijwilligerscoördinator	✗	✗	✗	✗	✗	✗
Cultuur binnen de club						
Waarden van het rugby	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Gebruik vormingsplan	✗	✗	✗	✓	✓	✓
Extra sportieve activiteiten	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Recreatief aanbod?	✗	✗	✗	✗	✗	✗
Financieel						
Lidgeld						
Rugbyschool (onder 12j)	✗	70€	60€	115€	100€	90€
Grote jeugd (tot 18j)	140€	70€	80€	115€	150€	110€
Senioren (+18j)	160€	150€	160€	160€	200€	150€
Student	✗	✗	✗	-25€	✗	✗
Recreatief	110€	50€	60€	✗	✗	✗
Andere?	✗	✓	✗	✗	✗	✗
Trainersvergoeding						
Onkosten	✓	✗	✓	✓	✓	✓
Vergoeding	✗	✗	✗	✗	✗	✗
Jeugdwerking						
Aantrekken van nieuwe leden						
Via startdag	✓	✗	✗	✗	✗	✓
Initiaties in de scholen	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Rugbykampen	✓	✗	✗	✓	✗	✓
Bring a friend	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Andere	✗	✗	✗	✓	✓	✗
Ratio gediplomeerde VTS trainers/spelers < 1/20?	✗	✗	✗	✓	✗	✗

In de verslagen staat meer gedetailleerd informatie, maar de tabel geeft een goed overzicht. Zodat een aantal criteria makkelijk opvallen:

- Zo hebben veel clubs wel een visie maar geen beleidsplan.
- Alle clubs hebben een jeugdcoördinator en een sportief verantwoordelijke al verschillend de functieomschrijving van deze laatste wel sterk per club (via verslagen)
- Alle clubs hebben geen recreatief aanbod
- De lidgelden per club verschillen sterk enkel bij de senioren is het verschil minder groot. De mate waarin er kortingen worden toegekend (familie, studenten, instappen in het midden van het seizoen) verschilt eveneens van club tot club. Daarnaast kan de communicatie van de lidgelden sterk verbeterd worden. Enkel RC Haspinga heeft hier aandacht voor, zij vonden hun inspiratie bij het dynamoproject “open sportclub”. Als return voor het lidgeld krijgt het lid trainingen en kan hij of zij deelnemen aan we wedstrijden. Extra's zoals kledij, kortingen voor andere diensten zijn eerder uitzonderlijk. Uit de studie van Ecolife, ISB & BOS+ (2015) blijkt de gemiddelde uitgave aan lidgelden per gezin gemiddeld 400€ (zonder materiaal en dergelijke) bedraagt. Met dit in het achterhoofd zijn de lidgelden bij de rugbyclubs eerder aan de lage kant.
- Nog opmerkelijk is dat geen enkele club een prestatievergoeding uitkeert aan zijn trainers. Wel onkosten en vrijwilligersvergoedingen. Hiervoor kunnen twee redenen zijn; of ze willen dit liever niet communiceren aan Rugby Vlaanderen ofwel is het voor de club niet haalbaar.
- Om leden aan te trekken nemen de clubs verschillende gelijkaardige initiatieven. Niet alle initiatieven hebben evenveel rendement. Kieskeuriger zijn en goede voorbeelden van andere clubs delen is aangewezen.
- Tot slot zien we dat de trainers in de clubs vaak geen VTS² diploma hebben. Slechts één club kan een gediplomeerde VTS trainer voorzien per 20 leden. Dit is cruciaal om de kwaliteit in de clubs te verhogen aangezien de trainer de grootste invloed heeft op de ontwikkeling van de spelers. Ook voor de drop-out is deze ratio een kritieke succesfactor (zie hoger).

3.4. Jeugdsport

De cijfers van de jeugdleden kan je hierboven terugvinden. De stijging is vooral te wijten aan het jeugdsportproject van de vorige jaren en het Get Into Rugby Project.

---

² Vlaamse Trainersschool

Waar Get Into Rugby vooral nieuwe leden wil overtuigen om rugby te spelen willen we met het kwaliteitsplan werken aan de kwaliteit in de clubs om de leden te behouden in de clubs. We overlopen graag nog eens kort de kwaliteitsplannen uit het verleden + zijn gaan horen bij collega federaties om te polsen naar hun ervaringen met kwaliteitsplannen.

3.4.1. Vivaldi-plan

Het Vivaldiplan is in 2007 opgestart toen er een exponentiële groei was in het aantal ledencijfers (zie hoger). De clubs groeiden vooral in de breedte met een influx van jeugdspelers. 2007 was ook het jaar van het WK rugby in Frankrijk wat traditioneel een verhoogde instroom van nieuwe leden betekent.

Om de kwaliteit binnen de clubs te verhogen werd er een nationaal kwaliteitsplan ingevoerd (Vivaldi-plan) dat van toepassing was op de clubs waarvan hun eerste ploeg in nationale afdeling speelden (24 clubs in totaal van de 53). Dit kwam nagenoeg overeen met de clubs die een sterke groei van leden kenden.

Het plan werd beklonken tussen de drie voorzitters van de verschillende federaties (Vlaams, Franstalig en de koepel) in een kempisch hotel/restaurant aan de E313 met de naam Vivaldi vandaar de naam.

Het opzet was duidelijk, op het einde van het seizoen moest een club voldoen aan de vijf hoofdcriteria van het plan, zo niet volgde een degradatie van hun eerste ploeg naar een lagere afdeling. Per divisie (in totaal drie) verschilde deze vijf hoofdcriteria. Ze waren het strengst voor eerste divisie. De criteria werden per divisie ook strenger na elk seizoen.

Op het einde van het seizoen kwam de Vivaldicommissie van de federatie samen waarna club per club werd nagegaan of aan de criteria voldaan werd.

Je kan in bijlage A een overzicht vinden van de criteria van het seizoen 2011-2012 en de evaluatie per club (enkel voor de Vlaamse clubs).

Tot 2012 was het plan in werking, nadien verloor het haar draagkracht omdat niet alle bestuursleden van de verschillende federaties op dezelfde golflengte zaten.

We kunnen besluiten dat het plan wel effectief heeft gewerkt en dat de nationale clubs nog jaren zijn blijven groeien in de breedte en dit voor de vijf criteria. Dit kunnen we zien in de statistieken maar ook in de uitbouw van de infrastructuur bij de verschillende clubs. Na 2011 kwam er pas een afvlakking in de groei van het aantal leden.

3.4.2. Verdi plan

Om de clubs te blijven stimuleren wordt er binnen Rugby Vlaanderen voor de periode 2011-2016 gewerkt aan een nieuw kwaliteitsplan met de focus op de jeugd (het is deel van de facultatieve opdracht jeugdsport van BLOSO).

Het doel is hetzelfde; de kwaliteit binnen de clubs verhogen maar de motivatie om te werken aan de kwaliteit binnen de club is verschillend. Zo worden er niet alleen verplichte criteria vooropgesteld maar krijgen de clubs ook incentives. Naar analogie van het IKZ systeem worden er punten toegekend aan de verschillende criteria waarna bij de eindevaluatie het totaal aantal punten wordt omgezet in een financiële subsidie per club. Alle clubs in Vlaanderen kunnen hieraan deelnemen indien ze voldoen aan de minimumcriteria (dat verplicht is om in te teken).

Je kan een overzicht van de criteria en de weging van de punten terugvinden in bijlage B.

3.4.3. Kwaliteitsplannen uit andere sportfederaties in Vlaanderen

Gymnastiek Q4gym

Het interview werd afgenomen met Sonja Deneyer (administratief en financieel manager)

Waarom?

De Gymfederatie heeft zowat de langste traditie met hun kwaliteitsproject voor hun clubs. Zij starten reeds in 1996. Hun IKGyminstrument (voorloper) - wat de opvolger was van het IKZ-systeem dat destijds door De VUB werd ontwikkeld om de kwaliteit in de Vlaamse clubs te verhogen - ontwikkelde zich in het huidige Q4gym wat staat voor Quality in de Gymnastiek.

Hun doelstellingen zijn:

- Bewust worden van het belang van kwaliteit – dit zowel aan de vraag als afnemerszijde
- Kwaliteit van het gymnastiekaanbod te verhogen
- Informatievoorziening over (de kwaliteit van) het gymnastiekaanbod (Gymnastiek federatie, 2009)

Door wie?

Het verhaal van Q4gym kent een lange weg waarin verschillende partijen betrokken waren. Zoals reeds aangehaald heeft de VUB hierin meegewerkt maar destijds ook doublepass, een spin off van de VUB. Daarnaast polsen zij vaak bij hun clubs om hun kwaliteitsplan aan te passen.

Link met het jeugdportfonds?

De Gymfed tracht de clubs die willen streven naar een Q4Gym-label klaar te maken door hen via hun clubcoaching te ondersteunen. Hierbij trachten zij de clubs klaar te maken voor de audit om het Q4Gym-label te behalen. Dit is 4 jaar geldig.

Clubs met het label krijgen werkingssubsidies, zij engageren zich bijkomend om een jaarlijks actieplan op te maken.

Link met clubondersteuning?

De clubondersteuning vindt plaats door hun clubcoaching maar ook via de audits die wel eerder controlerend overkomen maar eveneens club ondersteunend bedoeld zijn.

Aan wat kunnen de clubs hun werkingsmiddelen besteden?

Dit zijn diverse criteria die in de ander genoemde federaties ook aan bod komen. Deze zijn: aankoop materiaal, vergoedingen/onkosten trainers, inschrijvingsgelden opleidingen, diensten/materiaal van de federatie.

Zijn er evaluaties/aanpassingen voor de komende beleidsperiode?

De Gymfed hanteert veel criteria waardoor het overzicht wat verloren gaat. Het is voor de clubs daarnaast niet eenvoudig met al deze criteria rekening te houden (ook al moeten ze maar 60% behalen per rubriek om het label te krijgen) (<http://www.q4gym.be/watisq4gym>).

Voetbal Foot PASS & sterrenstelsel

Het interview werd afgenomen met Jonas Heuts (recreatief coördinator)

Waarom?

Vooral bedoeld om de kwaliteit binnen hun clubs te verhogen maar ook om hun projecten kenbaar en in de praktijk om te zetten (zoals onlangs het dribbelvoetbal)

Door wie?

Het voetbal heeft eveneens een verleden met een kwaliteitsplan voor hun clubs. Zij werken al een hele tijd samen met doublepass als externe partner. Sinds 2009 werkt de VFV³ verder met doublepass voor hun audits.

Link met het jeugdsportfonds?

Clubs die een audit laten uitvoeren en het basislabel (één ster) hebben, hebben recht op werkingssubsidies. Hiervoor hebben zij verschillende criteria waarop clubs kunnen scoren om meer punten te bemachtigen en zo meer financiële steun krijgen.

Clubs kunnen tijdens een audit één tot vier sterren bemachtigen, hoe meer sterren hoe meer "kwalitatief". Het gaat zelfs zo ver dat clubs maar op een bepaald niveau kunnen spelen indien zij niet genoeg sterren hebben. Ploegen zijn dus ingedeeld volgens het aantal sterren dat hun club heeft en niet volgens hun prestaties.

Link met de clubondersteuning?

Clubs kunnen na hun audit of gewoon voor bijkomende ondersteuning beroep doen op hun provinciaal clubondersteuner. Voor de VFV zijn er vijf die halftijds werken. Deze clubondersteuners zijn nuttig maar hebben te veel werk voor het aantal clubs waarvoor ze verantwoordelijk zijn.

Aan wat kunnen de clubs hun werkingsmiddelen besteden?

---

³ Voetbalfederatie Vlaanderen

Ongeveer dezelfde rubrieken als bij de Gymfed al kunnen de clubs bijkomend het transport van hen jeugdleden inbrengen (voorbeeld vervoer met een bus).

Jonas haalde wel aan dat de vergoeding van trainers niet noodzakelijk de clubs stimuleert om meer trainers te hebben met een diploma.

Zijn er evaluaties/aanpassingen voor de komende beleidsperiode?

De werkingssubsidies worden anders verdeeld. Momenteel worden deze uitgegeven aan audits en werkingssubsidies. Voor de audits wil de VFV deze nog terugbetalen voor de regionale clubs (clubs rond de kerktornen) terwijl de provinciale en interprovinciale clubs voldoende sterk moeten staan om dit zelf te dragen. De VFV wil haar regionale clubs beter ondersteunen omdat zij het moeilijk hebben. Zo heeft de VFV gemerkt dat door de audits steeds meer gediplomeerde trainers werden weggeplukt om op een hoger niveau te gaan coachen. De werkingssubsidies willen zij daarnaast splitsen in kernsubsidies (te behalen door objectieve criteria zoals aantal leden, aantal trainers etc) en effectsubsidies. De clubs kunnen aanspraak maken op de effectsubsidies indien ze een project indien over een bepaald thema (bepaald door de VFV). Om deze manier willen zij de creativiteit bevorderen en de kleinere clubs ook de kans geven om meer financiële steun te krijgen (<http://www.belgianfootball.be/nl/vfv-subsidies-jeugdvoetbal> & <http://www.footpass.be/labels>)

Tennis Vlaanderen

Het interview werd afgenomen met Ruben Deneyer (Hij is de contactpersoon voor het jeugdsportfonds van Tennis Vlaanderen en is consulent voor de clubs)

Waarom?

Om de clubs kwalitatief sterker te maken. Sporters besteden hun vrijetijd zorgvuldiger en zijn daarom kieskeuriger bij het invullen van hun vrijetijdsbesteding. Zij verwachten kwaliteit in de clubs.

Door wie?

Hun huidige criteria zijn gegroeid uit het kidstennisproject dat ze reeds acht jaar implementeren. Zij werken hiervoor nauw samen met andere federaties zoals de VFV maar ook de Gymfed.

Link met de clubondersteuning?

Tennis Vlaanderen heeft voor elke provincie een consulent die hun 463 clubs ondersteunen. Enkel clubs die kidstennis aanbieden kunnen aanspraak maken op het jeugdsportfonds. Het zijn dus niet alle clubs maar ongeveer 2 op 3 die kidstennis aanbieden.

De ondersteuning gebeurt hoofdzakelijk door clubbezoeken waar de consulent als inspirator, problem solver maar eveneens als controleerder ivf de jeugdsportfonds criteria optreed.

Link met het jeugdsportfonds?

Om werkingssubsidies te krijgen van Tennis Vlaanderen moet een club voldoen aan zeven verplichte criteria en vijftien optionele criteria (van de 65). Een club kan bijkomend twee labels verzamelen namelijk van jeugd vriendelijke tennisclub en Toptennisschool. Voor beide labels moet de club aan extra criteria voldoen (Tennis Vlaanderen, 2016).

Aan wat kunnen de clubs hun werkingmiddelen besteden?

De rubrieken zijn nagenoeg hetzelfde als de Gymfed en dat van de VFV.

Zijn er evaluaties/aanpassingen voor de komende beleidsperiode?

Het kwaliteitsplan heeft doorheen de jaren gezorgd voor een toename in competitiewedstrijden/tornooien alsook een toename in het aantal gediplomeerde trainers.

Voor de nieuwe beleidsperioden denkt Tennis Vlaanderen aan de volgende aanpassingen:

- Zij willen zoveel mogelijk criteria meten via automatisering (via hun database). Op die manier moeten ze minder controleren en is er meer ruimte voor te ondersteunen.
- Ze willen hun criteria afslanken net zoals de rubrieken waaraan de clubs hun werkingmiddelen kunnen besteden. Om de administratieve rompslomp te verminderen.
- Contact met de clubs zal naast de clubbezoeken gebeuren via skype. Dit vooral voor de gekende clubs.

3.5. Laagdrempelig sporten

Sinds 2013 neemt Rugby Vlaanderen deel aan het Get Into Rugby project van World Rugby. Dit project van de internationale rugby bond heeft als doel mensen wereldwijd in contact te brengen via 3x stappen: Proberen – Spelen – Blijven. Met vooral de nadruk om rugby wereldwijd te laten groeien en om rugby en haar kernwaarden Integriteit, Respect, Solidariteit, Passie en Discipline, die miljoenen mensen inspireren om onze sport te spelen. Via de facultatieve opdracht prioriteitenbeleid 2013-2016 was het Get Into Rugby programma reeds opgenomen via het TAG rugby (niet-contact). In 2015 namen 18x clubs deel en werden bijna 20.000 kinderen bereikt, naast 350 studenten/leerkrachten LO die een opleiding kregen. Tevens werden in onze trainersopleidingen ook een module TAG rugby mee verwerkt, hierdoor kregen 57 coaches een TAG opleiding. Daarnaast werd een lessenspakket samengesteld met 6x uitgewerkte lessen.

Het voordeel aan het TAG rugby is dat deze vorm door iedereen meteen gespeeld kan worden, zonder voorkennis, door zijn eenvoudige regels en het ontbreken van contact.

3.6. Besluit gegevensverzameling & aanbevelingen

De verschuivingen in de vraag en aanbodzijde in de sport/bewegingssector kunnen als kansen en uitdagingen gezien worden door de sportclubs en dus ook voor de Vlaamse rugbyclubs. Er is de versporting van de maatschappij met een uitbreiding van de vraagzijde maar die is ook complexer geworden. Het profiel van de participanten is gedifferentieerder, waardoor het aanbod ook is uitgebreid.

Voor de clubsport (BMS-studies) kunnen we het volgende concluderen:

- 1) Demografisch: de bevolking vergrijsst, verkleurt en ontgroent.
- 2) Naast de clubsport zijn er de laatste decennia meer overheidsinitiatieven en commerciële aanbieders in de sport.
- 3) De clubsport in Vlaanderen is aan het stagneren
- 4) De sportbeoefenaar sport "lichter" en is op zoek naar een flexibeler lidmaatschap
- 5) De recreatiesport is met meer dan 80 procent dominant in de sport en beweegsector
- 6) Mannen (30 procent) zijn meer actief in de clubsport dan vrouwen (20 procent)
- 7) Het zijn dan vooral de jongeren die de grootste groep vormen al zijn de ouderen (40 plussers) aan een inhaalbeweging bezig.
- 8) Voor ouders met kinderen is de clubsportparticipatie lager
- 9) Wie hogere studies heeft gedaan zal eerder aan clubsport doen
- 10) Steeds meer vrouwen fungeren als bestuurder en trainer maar nog steeds ondervertegenwoordiging, slechts 29 procent is vrouw in bestuursfuncties
- 11) Wegens besparingen bij de overheid wordt verwacht dat de clubsubsidies het komend decennia zullen teruglopen.
- 12) Sportclubs werken het meeste samen met de sportdiensten maar kunnen meer samenwerken met de commerciële markt. Voor rugbyclubs lijkt een samenwerking met fitnesscentra aangewezen (Ecolife, ISB & BOS+, 2014).

Als we onze eigen cijfers erbij nemen zien we dat het rugby in Vlaanderen nog steeds groeit en dus niet stagneert. Om deze groei te consolideren is het wel noodzakelijk dat we de pijnpunten wegwerken. Zo blijkt dat het aantal drop-outs gemiddeld 30% bedraagt wat naar ons aanvoelen te hoog is. De reden waarom spelers stoppen heeft verschillende oorzaken maar één ervan is het blessureleed. Uit een rondvraag is gebleken dat 30% stopt vanwege een blessure. Een blessure kan oplopen door een te korte en niet volledige opwarming, door het slecht aanleren van een techniek enz. Veel factoren waar de trainer invloed op heeft.

Bij de clubs is het aantal gekwalificeerde coaches laag. Er is gemiddeld slechts één trainer niveau twee voor 37 spelers. Een coach is pas goed gevormd vanaf niveau twee. Nochtans

komt de coach het meest in contact met de spelers en zal een goede begeleiding zorgen voor een betere retentie (Scheerder & Seghers 2011). Onderzoek heeft uitgewezen dat drop-out nog al te vaak een rechtstreeks gevolg is van een slechte ervaring op de sportclub (De Knop, et al., 1991). Volgens De Baere, Rutten Lefevre & Seghers (2016) is de trainer één van de belangrijkste oorzaken. Tot slot is er een tekort aan scheidsrechters dat nog groter dreigt te worden. Het reglement zegt dat zonder scheidsrechter de thuisploeg een scheidsrechter moet afvaardigen. Hierdoor gaat de neutraliteit en kwaliteit van de begeleiding erop achteruit wat zijn invloed heeft op de beleving van de sporter.

Uit de vorige kwaliteitsplannen Vivaldi & Verdi trachten we het essentiële te filteren. Vivaldi wordt door de clubs geprezen voor haar effectiviteit en eenvoud. De vijf hoofdcriteria zijn voor de clubs duidelijk en eenduidig. Ook de manier waarop de criteria per seizoen verstrengt werden gaf een visie op lange termijn aan.

Voor het Verdi-plan konden alle clubs deelnemen indien ze de verplichte criteria behaalden. Verdi wordt geprezen voor haar financiële ondersteuning.

Als we gaan kijken naar de kwaliteitsplannen van de VFV, Gymfed en Tennis Vlaanderen merken we de volgende tendensen op:

- Ze werken allemaal met kwalitatieve criteria waarop de clubs punten kunnen scoren. De score is verbonden aan een financiële incentive.
- Ze werken allemaal met één of meerdere labels om hun clubs te schalen
- De aantal criteria zijn te uitgebreid waardoor het plan te complex wordt
- De labels zorgen voor een controlerende sfeer tijdens de audits/clubbezoeken. Waardoor er minder tijd is voor ondersteuning.

Over het effect van het kwaliteitsplan wordt door de drie federaties aangegeven dat er meer kandidaten zich inschrijvingen voor trainersopleidingen (Van Hoecke & De Knop 2005).

Omtrent dit laatste punt werd er gekeken naar de expertise bij England Rugby. Zij beschikken over een netwerk aan RDO's die als contactpersoon voor de clubs fungeren. De RDO's worden gesteund door experts die de clubs op specifieke domeinen kunnen helpen.

De specifieke vragen en procedure van zo'n clubbezoek zijn inspirerend voor ons maar ook de manier van clubondersteuning. Vaak worden clubs rond één bepaalde thematiek bijgeschoold.

Uitdagingen en kansen voor de rugbyclubs in Vlaanderen

De uitdagingen en kansen voor de rugbyclubs zullen we opnemen in de criteria van het kwaliteitsplan.

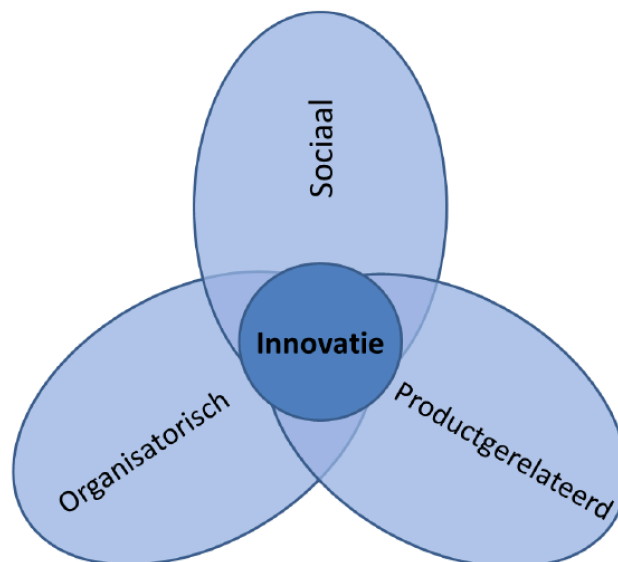
Er zijn vijf grote uitdagingen/kansen voor de sportclub:

1. Expertise en kwaliteit aanbieden met een verscheidenheid aan diensten.
2. Een aangename/gezellige setting aanbieden. Inspelen op de lokalisering als tegenreactie op de globalisering.
3. Nieuwe groeimarkten aanspreken zoals de 40 plussers en migranten maar ook hun aanbod afstemmen op vrouwen.
4. Aanbod aanpassing aan eigentijdse waarden inspelen op de populariteit van de lichte gemeenschappen (snel, kort, geen zwaar lidmaatschap)
5. Zich wapenen tegen besparingen en de rationalisering in de sportsector

Door te innoveren kunnen de clubs zo goed mogelijk de verwachtingen van hun stakeholders inlossen. Innovatie wordt hier gedefinieerd als het overnemen van een idee of gedrag dat nieuw is voor de organisatie en succesvol geïmplementeerd wordt (Scheerder, Claes & Vanreusel, 2014)

We kunnen hiervoor een conceptueel model aanhalen, zie figuur 9 die drie dimensies telt, de zogenaamde drie dimensies voor innovatie: productgerelateerde, sociaal en organisatorische.

Figuur 9 - conceptueel model m.b.t productgerelateerde, organisatorische en sociale dimensies van innovatie - bron: Scheerder, Claes & Vanreusel, (2014)

Productgerelateerd

Hiervoor kunnen de vier p's van de marketingmix een uitkomst bieden: product, prijs, plaats en promotie. Een rugbyclub kan inspelen op het zapedrag van de actieve sporter door een flexibeler lidmaatschap in te voeren met een aangepaste prijs en zijn aanbod te differentiëren met verschillende rugbyvormen (niet-contact en contact). Lichte lidmaatschappen kunnen bijvoorbeeld via beurtenkaarten.

Organisatorisch

De rugbyclubs kunnen meer samenwerkingsverbanden aangaan met bijvoorbeeld andere clubs maar ook met overheidsinitiaties zoals de sportdiensten, multimove enz. Ook via de commerciële markt zijn er mogelijkheden. Zo zijn er verschillende voorbeelden van rugbyclubs die met fitnesscentra samenwerken.

Daarnaast kunnen andere organisatorische aspecten bijdragen tot het aantrekken van nieuwe leden denk maar aan een creatieve communicatie.

Sociaal

De rugbyclubs in Vlaanderen kunnen meer inzetten op nieuwe doelgroepen. Zo zijn er de 30 plussers maar zeker de 40 plussers die in de clubs nog actief kunnen zijn. Ook migranten zouden zich perfect kunnen integreren via een teamsport zoals rugby.

Er is de laatste jaren wel een inhaalbeweging van het aantal volwassen vrouwelijke speelsters. De groei kan zich verderzetten door de speelsters onder 18 jaar aan te spreken. Daarnaast is er een "gat in de markt" voor het recreatieve rugby voor volwassenen. De niet-contact vormen zoals touch & tag rugby kunnen hier een uitkomst bieden.

Deze dimensies kunnen samen of parallel ontwikkeld worden en sluiten elkaar niet uit.

De clubs kunnen differentiëren in hun aanbod om meer klant- dan productgericht te werken om zo de verschillende doelgroepen te bereiken.

3.7. Gegevensanalyse door het beleidsteam

Het merendeel van de gegevens werden reeds in 2015 verzameld waardoor we tijdens het bestuurdersweekend de lijnen voor de toekomst konden uitzetten in 7 prioriteiten die de strategische doelstellingen geworden zijn (zie lager). Om de bovenstaande gegevens verder te analyseren en te bespreken in functie van de zeven prioriteiten werd een beleidsteam samengesteld bestaande uit leden van: personeel, vertegenwoordigers clubs, vertegenwoordiging RvB, vertegenwoordiging FBRB, vertegenwoordiging trainers en scheidsrechters

Het doel was om de gegevens te analyseren en te brainstormen per beleidsprioriteit om deze te realiseren binnen de komende beleidsperiode of zelfs op langere termijn.

Hiervoor werden drie sessie gepland:

- Sessie 1: overzicht gegevensverzameling (zie statistieken hierboven)
- Sessie 2 en 3: per beleidsprioriteit huidige toestand bespreken en brainstormen over de realisatie ervan.

Het verslag van sessie 2 en 3 kan je terugvinden in bijlage H. De belangrijkste bevindingen zijn opgenomen als operationele doelstelling of als actie.

Hoofdstuk 4. SWOT & beleidsopties

De gegevensverzameling gaf ons een tool om de evolutie van specifieke data in de tijd op te volgen en de onderstaande SWOT analyse in te vullen. Uit de gegevensanalyse van de huidige toestand en het afwegen van belangen en prioriteiten konden we de noden en behoeften goed inschatten en onze doelstellingen goed formuleren.

Sterktes	Kansen
<ol style="list-style-type: none"> 1) De structuur van Rugby Vlaanderen 2) De groei van het vrouwenrugby 3) Verdi => goed jeugdkwaliteitsplan 4) Drive naar verbetering kwaliteit van RV 5) Aandacht voor de jeugd => Get Into Rugby 6) Nieuwe huisstijl RV 7) Kennis van zaken van het personeel ST-ADM 8) Database (IT) 9) Financiële gezonde situatie 10) Groot draagvlak bij Vlaamse rugbyclubs 11) Tevredenheid over manier van ondersteunen 12) Het succes van het Get into Rugby project 13) Goede band met overheid en Sport Vlaanderen 14) Diverse achtergrond en expertise personeel 15) Procesmatige systemen in opbouw 16) Geëngageerd team – goede inzet kader en staf 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Overkoepelend kwaliteitsplan naar clubs toe 2) Regionale werking (debatcultuur, connectie met andere overheidsinstanties, kennis sportlandschap in Vlaanderen) mogelijkheid om dit drop-down over te dragen aan de clubs. 3) Rugby waarden vertolken in een commercieel verhaal => samenwerking met bureau (die PR competenties hebben)? 4) Samenaankoop voor de clubs/leden 5) Kwaliteit opleidingen en de steun van World Rugby 6) Dichterbij naar de clubs gaan, verre verplaatsingen vermijden => Op maat van de club ondersteunen. 7) Kennis delen/ good practices van clubs & RV (vb: foto's, vrijwilligersbeleid) 8) Administratieve samenwerking met andere federaties/clubs 9) Nieuw decreet – rationalisatie 10) Nationale XV ploeg in Six Nations B & sevens Olympisch 11) Universitaire ploegen (goedkoop lidmaatschap, ondersteuning,

<ul style="list-style-type: none"> 17) Duidelijke positionering RV in sportlandschap 18) EHBO opleidingen en blessurepreventie 19) Goede informele cultuur 20) VTS cursussen en opleidingen kaders 	<p>uitbouw competitie, retentieverhaal)</p> <ul style="list-style-type: none"> 12) PR buitenlandse contacten aanspreken/zoeken (via ambassades?) 13) Beter communiceren over beleidsprioriteiten 14) Mediatiseren van sport 15) Nadruk gezondheidsbevorderend aspect van sport 16) Innovatief sporten – recreatief A-Z
Zwaktes	Bedreigingen
<ul style="list-style-type: none"> 1) Public relations – media aandacht - imago 2) Gebrek aan sponsoring en financiële middelen 3) Te weinig omkaderingen in de clubs & RV (vrijwilligers, trainers, scheidsrechters, bestuurders). 4) Dichterbij naar de clubs gaan, => Op maat van de club ondersteunen. 5) Verre afstanden in de competitie 6) Vrijwilligersbeleid vanuit RV 7) Synchronisatie/communicatie activiteiten clubs/RV (wedstrijdkalender te laat doorgegeven door RV, sneller beslissen) 8) Stappenplan voor startende clubs => richtlijnen 9) Samenwerking tussen de verschillende federaties in België 10) Erkenning personeel in financiële/materiële voordelen (+ thuiswerk) 11) Decreetafhankelijk, sterk verminderde subsidie personeel 	<ul style="list-style-type: none"> 1) Subsidie afhankelijk 2) Drop-out in het rugby (30%) 3) Minder mensen sporten in clubverband, “light sporten” => belang van het recreatief rugby (vb: touch rugby of andere...)? 4) Veroudering van de bevolking 5) Hoge blessurelast 6) Gebrek aan sponsoring en financiële middelen 7) Toenemende concurrentie voor de clubs als sportaanbieders

Hoofdstuk 5. De zeven strategische doelstellingen

De missie vormt de rode draad, de gegevensverzameling het uitgangspunt en de gegevensanalyse bepaalt de keuzes. De doelstellingen echter vormen de eerste link met het concrete werk. De formulering van de strategische en operationele doelstellingen en de ontwikkeling van een strategie om deze doelstellingen te realiseren.

Figuur 10: beleidsprioriteiten Rugby Vlaanderen

De beleidsprioriteiten werden begin dit jaar gecommuniceerd aan alle leden van Rugby Vlaanderen. Voor ons moet het beleidsplan een werkinstrument zijn waarbij de leden en

clubs betrokken worden. Hieronder gaan we dieper in op de beleidsprioriteiten die onze strategische doelstelling (SD) zijn. Al onze SD's zijn SMART:

- 1) SD 1 - Breedtesport: tegen 2020 wilt RV 5000 aangesloten leden
- 2) SD 2 – Clubondersteuning: tegen 2020 wilt RV 75% van de rugbyclubs die voldoen aan de kwaliteitsdrempels
- 3) SD 3 – Retentie: tegen 2020 wilt RV een maximale drop-out van 24%
- 4) SD 4 – Clustering: tegen 2020 wilt RV dat 1/3 van de spelers uit de nationale ploegen uit Vlaanderen komen.
- 5) SD 5 – Competitie: tegen 2020 wilt RV dat voor elke regionale wedstrijd een gediplomeerde scheidsrechter voorhanden is.
- 6) SD 6 – Dames: tegen 2020 wilt RV 1000 vrouwelijke aangesloten leden.
- 7) SD 7 – Marketing & communicatie: tegen 2020 wilt RV nog maar voor 39% afhankelijk zijn voor subsidies van Sport Vlaanderen en dus meer putten uit andere inkomstenbronnen.

De beleidsfocussen zijn verwerkt in deze doelstellingen maar komen in aparte hoofdstukken aan bod.

Naast dit beleidsplan is het monitoring bestand in Excel van cruciaal belang. Hierin staan alle SD's, operationele doelstellingen (OD's) en acties (A's).

Hieronder gaan we dieper in op wat er in het monitoring bestand beschreven is en lichten wij de keuze van de acties toe.

De realisatie van het beleidsplan hangt niet alleen af van de medewerkers in Rugby Vlaanderen. De clubs worden actief betrokken in het proces, zo zijn de criteria in het kwaliteitsplan opgemaakt in het licht van de SD's.

5.1. SD 1 Breedtesport

Het doel van de breedtesport is om het aantal leden te vergroten naar 5000 in 2020. Hiervoor hebben we drie operationele doelstellingen vooropgesteld:

OD 1 – Laagdrempelig sporten via Get Into Rugby waarbij we jaarlijks 10.000 jongeren willen bereiken waarvan 5% zich aansluit bij een rugbyclub

Deze doelstelling en de acties ervan worden verder besproken in de beleidsfocus laagdrempelig sporten in hoofdstuk 8

OD 2 – Nieuwe clubs oprichten met de intentie om elk jaar minstens één nieuwe clubs te mogen verwelkomen.

Eenzijds is het oprichten van nieuwe clubs cruciaal om te blijven groeien. Des te meer omdat de huidige clubs in de breedte zijn gegroeid en de kans op verzadiging groter wordt. Anderzijds is het gebleken uit de gegevens dat er nog verschillende “blinde vlekken” in Vlaanderen zijn om te ontginnen. Daarom richten we onze pijlen naar leden, die rond eenzelfde locatie wonen om zo een eerste zaadje te planten.

Om de clubs te ondersteunen wordt een checklist uitgewerkt zodat zij efficiënt kunnen opstarten. Als ondersteuning krijgen zij:

- 1) Een materiaal kit cadeau ter waarde van 500€ (onder waarborg) voor de opstart van de club
- 2) Kijken wij voor een clubondersteuner die hen sporttechnisch kan ondersteunen.

Acties	Indicator
Database uitpluizen voor potentiële regio's (via batchgeo)	#aantal potentiële rugbyclub plaatsen lokaliseren
Ondersteuning nieuwe clubs	#aanwerving clubondersteuner
Checklist opmaken opstart rugbyclub met minimum vereisten	#checklist beschikbaar op website

OD 3 – minstens twee rugbykampen per jaar organiseren om nieuwe leden aan te trekken en bestaande leden verder te motiveren

Dit is verder uitgewerkt in hoofdstuk 9 – beleidsfocus sportkampen

5.2. SD 2 - Retentie

Rugby Vlaanderen wil het aantal drop-outs van 30% naar 24% terugdringen. Hiervoor nemen we verschillende initiatieven. Enerzijds willen we de levensduur van een rugbyspeler verlengen met het innovatief project "stay in touch". En anderzijds willen we het aantal blessures terugdringen aangezien dit als grootste oorzaak is aangegeven als drop-out.

Ter verwezenlijking van de SD stellen wij vier OD's voorop:

OD 1 – tegen eind 2020 willen we minstens 10 touchploegen hebben in onze rugbyclubs

Deze OD wordt uitvoerig besproken in hoofdstuk 7 – beleidsfocus innovatief sporten

OD 2 – tegen 2020 willen we 10% minder ongevallen tellen

Deze OD wordt uitvoerig besproken in hoofdstuk 7 – beleidsfocus innovatief sporten

OD 3 – Gezond & ethisch sporten

Wij willen de rugbyclubs sensibiliseren rond thema's als stoppen met roken, het gebruik van alcohol, anti-doping, gezonde voeding, enz.

Acties	Indicator
Panathlonverklaring/werken met charters	#elke club heeft de panathlonverklaring getekend & gebruikt een clubcharter
Gezond sporten (anti-doping, gezonde voeding, stop met roken...) aanmoedigen in de clubs	# Rugby Vlaanderen voert jaarlijks een actie rond gezond sporten
Spelers van de Vlaamse ploeg bewust maken van anti-doping maatregelen	# de spelers behalen hun "keep rugby clean certificaat"

Voor het clubcharter zijn wij voorstander om een charter per ploeg te gebruiken die de spelers/trainers en ouders ondertekenen. Op die manier is er een groter draagvlak, zeker als het charter in overleg met hen wordt opgemaakt.

Via de clubbezoeken en de forumvergaderingen willen we in de clubs actiever werken rond thema's van gezond sporten. Deze initiatieven kunnen kleinschalig zijn.

Tot slot hebt World Rugby ons om de Vlaamse en nationale spelers bewust te maken van de risico's van doping. Via de website: keeprugbyclean.worldrugby.org doorlopen zij een reeks

van online leermodules die telkens afgesloten worden met vragen. Op het einde krijgen zij hun certificaat als bewijs dat zij alle modules & de vragen doorlopen hebben.

Momenteel zijn de modules nog in het Engels maar deze zullen vertaald worden.

OD 4 – Rugby Vlaanderen wil tegen 2020 één recreatieve activiteit initiëren voor de clubs en voor het hoger onderwijs

Acties	Indicatoren
hoger onderwijs aanbod uitbreiden met touch rugby	#er wordt touch rugby gespeeld in het hoger onderwijs
Beach Rugby tornooien (Beach Rugby circuit) in samenwerking met clubs	#het hebben van een Beach Rugby tour

Touch rugby is meer sociaal en is veiliger voor beginners dan de contactvorm. Wij zien een zekere markt weggelegd voor touch rugby in het hoger onderwijs en willen in 2018 gericht naar de universitaire & hogeschool ploegen stappen om initiatief te nemen.

Het doel is tweeledig; enerzijds willen we de spelers die na hun 18 jaar stoppen opvangen via een recreatief aanbod in het hoger onderwijs en anderzijds willen wij nieuwe leden werven.

In Vlaanderen zijn er in verschillende steden die beach rugby tornooien organiseren. Wij willen deze groeperen in een Beach tour zodat er meer publiciteit ontstaat rond het beach rugby. Ook hier is het doel tweeledig; enerzijds wordt onze sport in de kijker gezet en anderzijds hebben de spelers een recreatieve afsluiter van het seizoen aangezien de tornooien in de zomermaandagen doorgaan.

5.3. SD 3 - Clubondersteuning

Een verhoogde clubondersteuning is één van de zeven strategische doelstelling van Rugby Vlaanderen de komende vier jaren. Uit een evaluatie in 2011 mocht blijken dat de clubs positief waren ten opzichte van het Vivaldi-plan, maar de clubs vonden dat zij beter ondersteund kunnen worden. Als tegemoetkoming werd het Verdi-plan uitgevoerd dat eerder een belonend effect had in plaats van bestraffend.

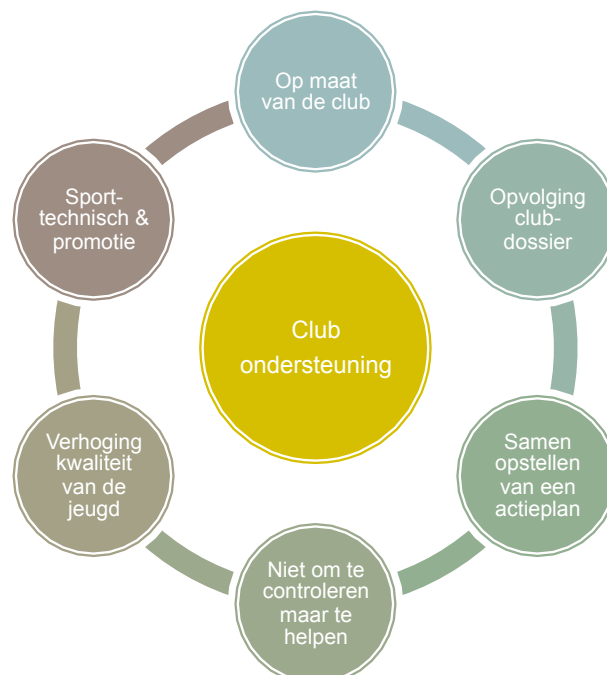
Wij willen de filosofie van het Verdi-plan verderzetten via het Acropolis plan en willen onze ondersteuning aan de clubs uitbreiden met clubbezoeken.

Wij denken een aantal voordelen te zien met deze nieuwe aanpak;

- De relatie club/federatie zal verbeteren gezien het informeler contact van een clubbezoek
- Wij kunnen onze projecten makkelijker “verkopen”/implementeren
- Er is een direct feedback kanaal via de clubbezoeken, dit wordt bijgehouden in het verslag
- We kunnen de club op maat gaan begeleiden.

Langs de andere kant zijn de clubbezoeken meer tijdrovend toch zijn we overtuigd van de meerwaarde. We hebben daarnaast het voordeel dat onze clubs relatief groot zijn in vergelijking met andere sporten + het aantal clubs valt eveneens mee.

Figuur 11: doelen voor de clubondersteuning - bron: Rugby Vlaanderen (2016)

Figuur 11 vat goed de intentie van de clubondersteuning samen. Het doel is om de clubs te ondersteunen in hun werking. Vanuit Rugby Vlaanderen kunnen wij probleem-oplossend te

werk gaan door onze projecten te implementeren, goede voorbeelden van andere clubs te delen of als inspirator advies te geven. Wij houden eveneens het clubdossier van elke club bij dat gebaseerd is op de zeven zuilen van het Acropolis plan om hen te situeren waar ze staan. Voor elke club trachten we twee clubbezoeken te plannen per seizoen (bij de aanvang en einde seizoen) op die manier kunnen we twee tot drie actiepunten vooropstellen die we kunnen monitoren.

Het doel van de clubondersteuning is om 75% van de clubs over de kwaliteitsdrempels te helpen tegen 2020. Deze worden uitvoerig besproken in hoofdstuk 6 – beleidsfocus jeugdsport. Om de clubs hierin te laten slagen willen we hen ondersteunen. We hebben hiervoor vier operationele doelstellingen uitgewerkt:

OD 1 – elk jaar willen we zeven clubs begeleiden met telkens twee clubbezoeken elk

Acties	Indicator
Clubdossier	#dossier bijhouden per club op basis van de 7 zuilen
Opvolging	#verslag met actieplan 2 clubbezoeken per seizoen

Het dossier zal bijgehouden worden in een standaard Excel document. Het verslag is een standaard Word document. Beide documenten zullen online bewaard blijven zodat de clubondersteuners hierin kunnen werken.

Bij de aanvang van het seizoen worden zeven van de clubs geselecteerd voor **een clubbezoek**. Wij sturen hen een uitnodiging waarna er twee data worden afgesproken. Eén bij de start en één op het einde van het seizoen. Het spreekt vanzelf dat wij een club de vrije keuze laten en niet dwingen. Rugby Vlaanderen zet twee medewerkers in om deze in totaal 28 clubbezoeken af te ronden.

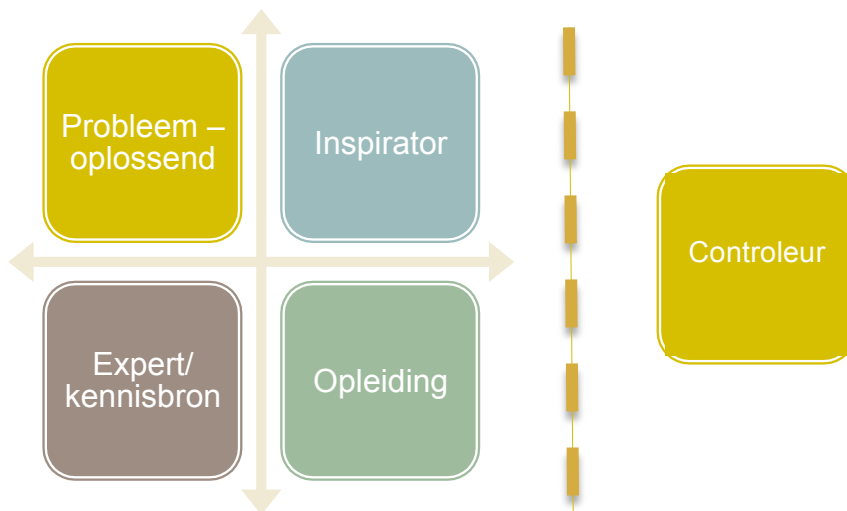
De procedure van een clubbezoek is hetzelfde. Wij vragen de clubs om minstens drie afgevaardigden. Eén bestuurder, sportief directeur (of toch zeker een trainer) en de jeugdcoördinator. Bij het prikken van een datum wordt rekening gehouden met de periode in het seizoen (we vermijden drukke periodes). Zo zijn de maanden oktober/november/december goed voor het eerste bezoek en de maanden mei/juni voor het tweede bezoek.

De inhoud van het clubbezoek verloopt via een vast stramien. Eerst wordt het clubdossier aan de hand van de zeven zuilen toegelicht via een presentatie. Je kan een voorbeeld vinden in bijlage D. Daarna volgt een semigestructureerd interview over de algemene

werking en de jeugdwerking. De clubs kunnen voor het bezoek ook andere onderwerpen doorgeven. Het bezoek wordt afgesloten met twee tot maximum drie actiepunten tegen volgend clubbezoek. (<http://www.platformsportclubondersteuning.be>).

Figuur 12 vat de taak van de clubbezoeker goed samen. Hij treedt vooral op als inspirator, probleemoplosser, expert en opleider en minder als controleur. Al zal dit voor enkele criteria in het Acropolis plan wel nodig zijn.

Figuur 12: de rol van de clubbezoeker - bron: Rugby Vlaanderen (2016)

Het clubdossier is voor ons een belangrijk om de progressie van de club aan de hand van de zeven zuilen kenbaar te maken. Zo weet de club haar progressie doorheen de tijd en kan ze haar beleid hierop aanpassen.

De criteria zijn objectief en worden bijna uitsluitend uit de database geëxtraheerd.

Er zijn een aantal **club ondersteunende tools** die Rugby Vlaanderen heeft uitgewerkt om clubs te helpen met hun clubwerking.

Het vormingsplan

Het vormingsplan van Rugby Vlaanderen is een ontwikkelingslijn voor elke rugbyspeler. Figuur 12 laat een overzicht zien van de verschillende fasen in de ontwikkeling van een speler. Internationaal wordt dit het “long term player development” of kortweg LTDP plan genoemd. Het is een oriëntatietool voor de trainers om te weten wat ze moeten trainen bij elke leeftijdscategorie.

Daarnaast is het voor de clubs een tool om de ouders en andere stakeholders te laten zien dat er een sportief plan is op lange termijn voor hun spelers.

Het delen van goede voorbeelden

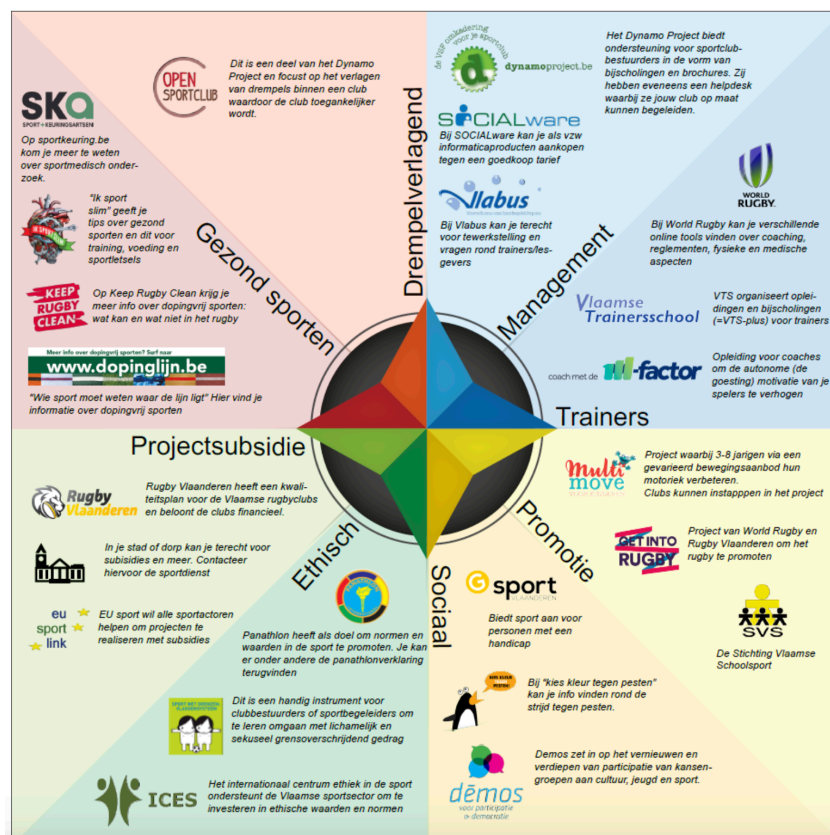
Rugby Vlaanderen heeft een online platform, RushFiles waar de clubs informatie kunnen vinden over verschillende domeinen. Hier worden goede voorbeeld van andere clubs gedeeld maar ook van andere sporten. Daarnaast zijn er de forumvergaderingen die om de twee maand vastgelegd zijn. Hier kunnen de clubs terecht met hun vragen en worden goede voorbeelden van andere clubs toegelicht. Daarnaast heeft het als doel om geregeld samen te komen met de clubs om het informele contact te behouden.

Het kompas

Het kompas geeft de clubs een overzicht van de verschillende hulpverlenende organisaties in Vlaanderen. Deze organisaties kunnen hen helpen op verschillende domein: organisatorisch, management, financieel, sportief, ethisch, enz. Dit kompas staat eveneens op onze website, bij elke organisatie staat het logo en een korte beschrijving. Bij het aanklikken worden ze naar de respectievelijke site doorverwezen.

Je kan een overzicht van het kompas terugvinden in figuur 13.

Figuur 13: kompas - bron: Rugby Vlaanderen (2016)

OD 2 – Rugby Vlaanderen wil dat zoveel mogelijk clubs deelnemen aan het jeugdsportfonds (kwaliteitsplan) zodoende een zeker kwaliteit in de clubs te garanderen

Deze OD wordt uitvoerig besproken in hoofdstuk 6 – beleidsfocus jeugdsport

OD 3 – Rugby Vlaanderen wil elk seizoen minstens 4 coaching cursussen, 2 Match Official cursussen, 3 First Aid Cursussen & 1 Strength & Conditioning cursus organiseren met een tevredenheidsscore van 8/10

Acties	Indicatoren
Inrichten van coaching cursussen	#4 level 1's, 1 initiator om het jaar en 1 trainer B om de 3 jaar
Inrichten van scheidsrechter cursussen	#3 level 1's, 1 competitiescheidsrechter
Inrichten van medische cursussen	#4 level 1's per seizoen
Inrichten van bijscholingen (bestuurders & ST)	#2 bijscholingen per seizoen voor bestuurders
Vaardigheidsdiploma's ontwikkelen	#beschikbaarheid op website
Tevredenheid van de cursussen	#8/10 als gemiddelde totaal score per cursus
Docentenweekend organiseren	#1 weekend per jaar in juni met alle docenten

We vinden het belangrijk om vanuit Rugby Vlaanderen een groot aanbod te hebben aan opleidingen die internationaal erkend zijn. Daarom werken we nauw samen met World Rugby en krijgen we geregeld input om onze leerstof/opleidingen up to date te houden.

Het volledig aanbod in België kan je terugvinden in bijlage D.

Om de docenten bij te scholen en de cursussen up to date te houden organiseren we jaarlijks een docentenweekend (gestart in 2016). Waarbij we de evaluaties overlopen, brainstormen over de inhoud en de skills van de educators aanscherpen.

Om de trainers en bestuurders bij te scholen richten we jaarlijks een aantal bijscholingen in met buitenlandse trainers of voor de bestuurders met opleidingen ism dynamoproject.

Elke cursus wordt geëvalueerd, een voorbeeld van de level 1 coaching cursus kan je vinden in bijlage E. De planning van de cursussen kan je terugvinden in tabel 4. Hierin staan alle opleidingen die in de acties vermeld staan.

Tabel 4: planning opleidingen

Opleiding	2017	2018	2019	2020
Coaching cursussen				
Instap WR ⁴ level 1	4	4	4	4
Initiator	1	1	1	1
Instructeur B				
Trainer B	1			1
Trainer A				
Strength & Conditioning cursussen (S&C)				
Level 1 S&C	1	1	1	1
Level 2 S&C			1	
Medische cursussen				
Level 1 FAI	4	4	4	4
Level 2 Immediate care				1
Match official cursussen				
Level 1 MO - jeugdscheidsrechter	3	3	3	3
Level 2 – competitie scheidsrechter	1	1	1	1
Bijscholingen				
Voor coaches	4	4	4	4
Voor bestuurders	2	2	2	2
Docentenweekend	1	1	1	1

OD 4 – Rugby Vlaanderen wil tegen 2020 in 10 clubs een vrijwilligerscoördinator hebben

De vrijwilligers zijn cruciaal voor een goede werking van de clubs. Daarom willen wij onze clubs hierin begeleiden. Via Dynamo is er het vrijwilligerstraject waarvoor we trachten samen te werken met andere federaties om als partner op te treden. Daarnaast willen wij een aparte functie in de clubs namelijk de vrijwilligerscoördinator die de werving en retentie van de vrijwilligers in de clubs behartigd.

Acties	indicator
vrijwilligerstraject aanbieden aan clubs	#clubs die vrijwilligerstraject volgen
per club een coördinator "vrijwilligers" aanstellen	#alle vrijwilligers hebben een coördinator

⁴ WR: World Rugby

5.4. SD 4 – vrouwen

Het vrouwen rugby is het laatste decennia flink gestegen in aantal leden en ploegen (zie gegevensverzameling leden). Wat echter niet evenredig is meegestegen is het aantal medewerkers zoals trainer, scheidsrechters en bestuurders in de clubs. Daarnaast is het noodzakelijk dat de groei van de vrouwen wordt geconsolideerd door een aangepaste competitie.

Rugby Vlaanderen wil verder inzetten op deze trend en wil tegen 2020 - 1000 aangesloten vrouwelijke leden. Om dit te verwezenlijken hebben we volgende OD's uitgewerkt.

OD 1 – tegen 2020 willen we een vrouwelijke vertegenwoordiging van 20% bij de bestuurders en 10% bij de actieve scheidsrechters⁵ en actieve trainers⁶

Het aantal vrouwelijke medewerkers moet evenredig groeien met het ledenaantal.

De betrokkenheid bij de vrouwen moet hoger bij trainers, scheidsrechters en bestuurders functies.

Actie	Indicator
Competitie door dames laten fluiten	#10% van alle actieve scheidsrechters zijn vrouwen
Vrouwelijke trainers verhogen	#10% van alle actieve trainers zijn vrouwen
bewustmaking van het aantal vrouwen in het bestuur	#minstens 1 vrouw in het bestuur van elke club

In 2016 zijn we van start gegaan met cursussen voor scheidsrechters die uitsluitend voor dames zijn. Op die manier proberen we meer vrouwen te bereiken. In 2017 en de jaren erna willen dit uitbreiden voor trainers.

Het aantal bestuurders is opgenomen in het kwaliteitsplan voor de clubs op die manier trachten we meer vrouwelijke beleidsmakers te genereren.

OD 2 – Rugby Vlaanderen wil in 2020 in elke club een vrouwenploeg

Om het aantal leden naar 1000 te krijgen in 2020 is het noodzakelijk dat er een aanbod is. Dit aanbod vertaalt zich in een senioren vrouwenploeg per club en een aangepaste competitie voor U14 en U16 spelers. Momenteel is er voor deze groep geen aangepast aanbod want de U16 moeten met de senioren vrouwen meespelen terwijl de U14 nog met de

⁵ Een actieve scheidsrechter fluit minstens 6 wedstrijden per seizoen

⁶ Een actieve trainer is door de club opgegeven bij een ploeg in de database van RV

jongens moeten meespelen. Tegen 2019 willen wij een volwaardige U14 en U16 competitie voor vrouwen.

Actie	Indicator
U14 & U16 competitie dames	#development competitie enkel voor U14&U16
Seniorenploegen verder uitbreiden	#elke club in nationale een vrouwenploeg senioren

5.5. SD 5 – Clustering

Rugby Vlaanderen wil de beloftevolle jongeren clusteren in twee jeugdteams om hun potentieel verder te ontwikkelen. Dit moet tegen 2020 resulteren in een doorstroom van Vlamingen in de kern van de nationale jeugd ploegen; U18, U20 en senioren (dames & mannen). Één op drie zou een Vlaming moeten zijn.

OD 1 – Rugby Vlaanderen wil de beloftevolle jongeren in Vlaanderen groeperen in een Vlaamse U16 en U18 ploeg

Acties	Indicatoren
U16 en U18 ploeg verder uitbouwen ism clubs en LBFR	#30 spelers hebben voor de U16 en U18 ploeg
Elke speler krijgt een analyse (technisch, tactisch, medisch, persoonsgebonden)	#elke speler krijgt een analyse in het midden en op het einde van het seizoen

De Vlaamse ploeg bestaat uit een kern van 30à35 spelers die begeleid worden door een staff van 2 trainers, manager en kiné. Wij voorzien een fysiek programma dat gefocust is op een functionele screening om de kans op blessures te verkleinen.

Elke speler wordt “geanalyseerd” via een standaardformulier.

OD 2 – minstens 1 Vlaming maakt deel uit van de omkadering van de nationale ploegen

Acties	Indicatoren
1 medewerker in de nationale U18 & U20 & senioren ploeg	#minstens 1 Vlaming in de omkadering
Betere selectie van de spelers naar nationale U17 via gezamenlijke stage LBFR U16	#1 gezamenlijke stage & 1 evaluatietool op basis van testen

Momenteel is de omkadering gevuld met Frans sprekende leden, met andere woorden, alles gebeurt in het Frans. Voor de spelers aan Vlaamse kant zorgt dit voor een extra drempel. Om deze drempel te verlagen willen we in elke omkadering minstens één Vlaming die Nederlands spreekt.

Om de detectie van de spelers voor de nationale U17 ploeg te optimaliseren is het noodzakelijk dat we een gezamenlijke stage met de U16 ligaploegen organiseren. Zodoende worden er geen spelers uitgesloten.

5.6. SD 6 – Marketing & communicatie

Rugby Vlaanderen wil tegen 2020 nog 39% van zijn inkomsten halen uit subsidies van Sport Vlaanderen. Hiervoor moet het op zoek naar alternatieve inkomstenbronnen. Om dit te realiseren zijn de volgende operationele doelstellingen uitgewerkt:

OD 1 – Rugby Vlaanderen waakt over zijn bestaande inkomsten en tracht deze te consolideren of indien nodig te verhogen

Wij denken aan de volgende acties:

Acties	Indicatoren
verhogen licenties, kostprijs ?	#prijs van licenties...
vermindering personeel	#4 personeelsleden 100% tegen 2020
betalende projecten/diensten (opleidingen, sportkampen...)	#clubbezoeken, ondersteuning betalend?

OD 2 – Rugby Vlaanderen wil jaarlijks zijn communicatieplan up to date houden

De denken aan de volgende acties:

Acties	Indicatoren
Rugby Vlaanderen: meer visueel, analytisch, transparant, eenvoudig, direct	#het hebben van een communicatieplan
Intern tijdlijn met deadlines	#het hebben van een tijdlijn in de vergaderzaal

OD 3 – Rugby Vlaanderen wil jaarlijks twee nieuwe sponsors aanbrengen

Rugby Vlaanderen wil meer fondsen aanwerven via de volgende acties:

Acties	Indicatoren
Aantrekken individu met know-how op basis van win-win-overeenkomst	#aanwerven van een deeltijds medewerker
Touchrugby in bedrijven	# aantal teambuildings/bedrijven

OD 4 – Rugby Vlaanderen wil voldoen aan de 18 harde indicatoren en 4 zachte indicatoren tegen 2020

Acties	Indicatoren
De indicatoren van goed bestuur implementeren + vermelden op de website	#voldoen aan 18 harde indicatoren en 4 zachte indicatoren tegen 2020

Hieronder staat aangeduid welke indicatoren per jaar zullen verwezenlijkt worden. De criteria in het groen zijn reeds verwezenlijkt.

Rugby Vlaanderen - Goed Bestuur - Harde indicatoren							
Overzicht huidige toestand (nul meting) en stappenplan (4jaar) voor invulling Harde Indicatoren Goed Bestuur		Zachte Indicatoren: voor 2017 kiest Rugby Vlaanderen Indicator 1: De organisatie publiceert een jaarverslag	Nulmeting	4 jaren planning harde indicatoren			
Indicator	Criteria voor evaluatie	JA/NEE	2017	2018	2019	2020	
<i>Dimensie 1 transparantie</i>							
1.1	De organisatie publiceert haar statuten, interne reglementen, organigram en sportregels op haar website. Die documenten zijn gemakkelijk terug te vinden en voor iedereen toegankelijk.	Publiceert de organisatie de meest recente versies van de statuten, interne reglementen, organigram, sportregels en meerjarenplan op haar website?	JA				
		Zijn die documenten voor iedereen toegankelijk en terug te vinden via (doorklikken op) de homepagina?	JA				
1.2	De organisatie publiceert haar beleidsplan op haar website. Dat document is gemakkelijk terug te vinden en voor iedereen toegankelijk.	Publiceert de organisatie het gehanteerde beleidsplan op haar website?	JA				
		Is dat document voor iedereen toegankelijk en terug te vinden via (doorklikken op) de homepagina?	NEEN	X			
1.3	De organisatie publiceert het jaarverslag op de website. Dat document is gemakkelijk terug te vinden en voor iedereen toegankelijk.	Publiceert de organisatie het meest recente jaarverslag?	JA				
		Publiceert de organisatie de jaarverslagen van de 4 voorgaande jaren?	NEEN	X			
		Zijn die documenten voor iedereen toegankelijk en terug te vinden via (doorklikken op) de homepagina?	NEEN	X			
1.4	De organisatie publiceert een publieke versie van de notulen van de raad van bestuur op haar website. Om redenen van privacy of discretie is volledige transparantie soms niet aangewezen. Die documenten zijn gemakkelijk terug te vinden en voor iedereen toegankelijk.	Publiceert de organisatie een publieke versie van de notulen van de raad van bestuur op haar website? Om redenen van privacy of discretie soms niet aangewezen zijn.	NEEN				X

		Geven de notulen een samenvatting van de besprekingen en de (motivering van) de beslissingen weer?	NEEN					X
		Wordt een publieke versie van de notulen van alle vergaderingen van de raad van bestuur van de afgelopen 12 maanden gepubliceerd?	NEEN					X
1.5	De organisatie publiceert de notulen van de algemene vergadering op de website.	Publiceert de organisatie de notulen en resultaten van de stemmingen van de algemene vergadering op haar website?	JA					
		Geven de notulen een samenvatting van de besprekingen en de resultaten van de stemmingen weer?	JA					
		Publiceert de organisatie de notulen van de algemene vergaderingen die de afgelopen vier jaar plaatsvonden?	NEEN	X				
1.6	De website van de organisatie vermeldt de actuele samenstelling van de raad van bestuur en vermeldt voor elk lid van de raad van bestuur de start- en einddatum van het mandaat. Indien van toepassing vermeldt de website eveneens het aantal en de duurtijd van de voorgaande mandaten.	Vermeldt de website van de organisatie de actuele samenstelling van de raad van bestuur?	JA					
		Wordt voor elk lid van de raad van bestuur de start- en einddatum van het mandaat vermeld?	NEEN	X				
		Wordt het aantal en de duurtijd van de voorgaande mandaten vermeld (indien van toepassing)?	NEEN	X				
1.7	De organisatie rapporteert in het jaarverslag op individuele of geaggregeerde wijze over de remuneratie van de leden van de raad van bestuur.	Rapporteert de organisatie in het jaarverslag op individuele of geaggregeerde wijze over de bestuursvergoeding van de leden van de raad van bestuur en de voordelen in natura?	NEEN	X				
1.8	De organisatie rapporteert in het jaarverslag over de verklaringen van belangenconflicten en de goedgekeurde besluiten waarbij sprake is van belangenconflicten.	Rapporteert de organisatie in het jaarverslag over de verklaringen van belangenconflicten en de goedgekeurde besluiten waarbij sprake is van belangenconflicten?	NEEN		X			
1.9	De organisatie rapporteert in het jaarverslag over het omgaan met de code goed bestuur in Vlaamse sportfederaties op basis van de harde en zachte indicatoren. De organisatie licht de gevallen waar wordt gekozen om af te wijken van de code beargumenteerd toe, volgens het 'pas toe of leg uit'-principe. De organisatie geeft aan welke bestuurswijzigingen in de afgelopen 12 maanden zijn doorgevoerd en welke wijzigingen worden gepland.	Werd in het laatst verschenen jaarverslag gerapporteerd over de wijze waarop de federatie is omgegaan met de code goed bestuur in Vlaamse sportfederaties op basis van de harde en zachte indicatoren?	NEEN		X			
		Licht de organisatie de gevallen waar wordt gekozen om af te wijken van de code beargumenteerd toe, volgens het 'pas toe of leg uit'-principe?	NEEN		X			
		Geeft de organisatie in het jaarverslag aan welke bestuurswijzigingen in de afgelopen 12 maanden zijn doorgevoerd en welke wijzigingen worden gepland?	NEEN		X			

Dimensie 2: Democratie							
Indicator		Criteria voor evaluatie	JA/NEE				
2.1	De raad van bestuur stelt op basis van de visie, missie en strategische doelen van de organisatie de gewenste profielen van de leden van de raad van bestuur op. Die worden ter goedkeuring aan de algemene vergadering voorgelegd.	Bestaat er een document waarin per bestuursfunctie de bestuurstaken, verantwoordelijkheden, gevraagde achtergrond en gevraagde competenties van de bestuurder zijn beschreven?	NEEN				
		Worden deze profielen gemotiveerd op basis van de in het document beschreven rol van het bestuur en de visie, missie en strategische doelen van de organisatie?	NEEN			X	
		Zijn deze profielen goedgekeurd door de algemene vergadering?	NEEN			X	
		Bestaat er een document dat bepaalt dat de raad van bestuur de reële en de gewenste profielen periodiek en bij het ontstaan van elke vacature evalueert? Kan de organisatie aantonen dat die evaluatie conform deze verplichting heeft plaatsgevonden?	NEEN				X
2.2	De raad van bestuur legt de procedures vast voor het opstellen van de agenda voor elke vergadering, het verloop van de vergadering en de goedkeuring van besluiten. De voorzitter van de raad van bestuur ziet toe op de correcte navolging van deze procedures.	Beschikt de organisatie over een document waarin de procedure voor het opstellen van de agenda voor elke vergadering, het verloop van de vergadering en de goedkeuring van besluiten is vastgelegd?	NEEN		X		
		Wordt de toezichhoudende rol van de voorzitter op deze procedure vastgelegd in het document?	NEEN				
2.3	De organisatie bepaalt zowel voor de raad van bestuur als voor de algemene vergadering een gepast quorum.	Beschikt de organisatie over een document waarin zowel voor de raad van bestuur als voor de algemene vergadering een quorum is vastgelegd?	JA				
2.4	De organisatie beperkt de mandaten van de leden van de raad van bestuur in de tijd en zorgt ervoor dat de maximale aaneengesloten zittingsperiode niet langer is dan 12 jaar.	Wordt in de statuten van de organisatie vastgelegd dat er voor bestuursfuncties een maximale aaneengesloten zittingsperiode van 12 jaar geldt?	NEEN		X		
			NEEN				
2.5	De organisatie stelt een gefaseerd rooster van aftreden in voor de leden van de raad van bestuur waardoor telkens slechts een deel van de leden vervangen wordt en de continuïteit van het bestuur gewaarborgd blijft.	Heeft de organisatie een rooster van aan- en aftreden voor alle bestuursfuncties waarin is vastgelegd dat telkens slechts een deel van de leden vervangen wordt?	NEEN			X	
2.6	De raad van bestuur vergadert minstens vijf keer per jaar.	Vergaderde de raad van bestuur minstens vijf keer de voorbije 12 maanden?	JA				
2.7	De organisatie stelt een gestandaardiseerde introductieprocedure in voor nieuwe leden van de raad van bestuur zodat alle leden voldoende kennis hebben over de organisatie en haar omgeving.	Beschikt de organisatie over een document waarin een gestandaardiseerde introductieprocedure voor nieuwe bestuurders is vastgelegd?	NEEN				X
		Voorziet deze procedure in een individueel gesprek met de voorzitter van de raad van bestuur?	NEEN				X
		Ontvangt elk nieuw lid van de raad van bestuur een benoemingsbrief waarin wordt beschreven op basis van welk profiel zij/hij werd aangezocht?	NEEN				X
		Ontvangt elk nieuw lid een exemplaar van de statuten en het intern reglement van de organisatie, alsook het meerjarenbeleidsplan?	NEEN				X
2.8	De algemene vergadering vertegenwoordigt op directe manier of via getrapte vertegenwoordiging alle leden van de organisatie.	Vertegenwoordigt de algemene vergadering rechtstreeks of via getrapte vertegenwoordiging alle leden van de organisatie?	JA				

2.9	Binnen de grenzen van de organisatie bestaan geen zelfstandige of autonome (regionale) entiteiten die een eigen beleid kunnen bepalen dat afwijkt van het door de algemene vergadering en de raad van bestuur vastgestelde beleid.	Wordt in de statuten van de organisatie vastgelegd dat binnen de grenzen van de organisatie geen zelfstandige of autonome entiteiten kunnen bestaan die een eigen beleid kunnen bepalen dat afwijkt van het door de algemene vergadering en de raad van bestuur vastgestelde beleid?	NEEN		X			
-----	--	--	------	--	---	--	--	--

Dimensie 3: Interne verantwoording en controle								
Indicator	Criteria voor evaluatie	JA/ NEE						
3.1	De afbakening van taken en bevoegdheden tussen de organen van de organisatie wordt vastgelegd in de statuten en het huishoudelijk reglement van de organisatie.	Beschikt de organisatie over een actueel document waarin de afbakening van taken en bevoegdheden tussen de raad van bestuur, de algemene vergadering, de directie en (indien relevant) de comités beschreven is?	JA					
3.2	De functies van voorzitter van de raad van bestuur en die van directeur worden niet gecumuleerd.	Worden de functies van voorzitter van de raad van bestuur en die van directeur in de praktijk niet gecumuleerd?	JA					
		Verbieden de statuten van de organisatie de cumulatie van de functies van voorzitter van de raad van bestuur en die van directeur?	NEEN	X				
3.3	De organisatie legt in de statuten de onverenigbaarheden met lidmaatschap van de raad van bestuur vast.	Bepalen de statuten van de organisatie welke onverenigbaarheden er zijn met lidmaatschap van de raad van bestuur?	NEEN		X			
3.4	De raad van bestuur legt de aan de directie gedelegeerde taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden vast in het huishoudelijk reglement. Indien meerdere personen een directiefunctie bekleden dan maakt het reglement duidelijk hoe de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen de directieleden onderling verdeeld zijn.	Beschikt de organisatie over een document waarin is vastgelegd wat de taken, verantwoordelijkheden, bevoegdheden en de relatie met het bestuur zijn van de directeur of van de persoon die de dagelijkse leiding heeft in de organisatie?	NEEN	X				
		Indien er meerdere personen een directiefunctie bekleden, maakt het document dan duidelijk hoe de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen de directieleden onderling verdeeld zijn?	NEEN		X			
		Wordt in dat document bepaald welke beslissingen aan de directie worden overgelaten en welke beslissingen aan het bestuur toekomen?	NEEN		X			
		Wordt inzake het afsluiten van contracten met externe partijen een duidelijke (financiële) grens gedefinieerd die bepaalt of de directie dan wel de raad van bestuur bevoegd is?	NEEN		X			
3.5	De raad van bestuur houdt jaarlijks een functioneringsgesprek met de directeur.	Vond de voorbije 12 maanden een functioneringsgesprek plaats tussen een lid van de raad van bestuur en de directeur of de persoon die de dagelijkse leiding heeft in de organisatie? Beschikt de organisatie over een verslag hiervan?	NEEN		X			
		Werd het verslag van het functioneringsgesprek goedgekeurd door de raad van bestuur?	NEEN	X				
3.6	De algemene vergadering geeft haar goedkeuring aan het door de raad van bestuur voorgestelde meerjarenbeleid, met inbegrip van de missie en strategie, en de lange termijn financiële planning.	Heeft de organisatie een meerjarenbeleidsplan waarin de visie, de missie en de strategie van de organisatie zijn beschreven dat werd goedgekeurd door de algemene vergadering?	JA					
		Heeft de organisatie voor het komende (boek)jaar een door de algemene vergadering goedgekeurd jaarplan dat is afgeleid van het meerjarenplan?	JA					
		Heeft de organisatie voor het komende (boek)jaar een door de algemene vergadering goedgekeurde jaarbegroting die is afgeleid van de meerjarenbegroting?	JA					

3.7	De organisatie heeft een onafhankelijk financieel of auditcomité dat door de algemene vergadering benoemd wordt. Het comité houdt toezicht op het financiële beleid en de financiële informatieverstrekking van de organisatie.	Heeft de algemene vergadering minstens één onafhankelijk en deskundig persoon aangesteld die toezicht houdt op het financiële beleid en de financiële informatieverstrekking van de organisatie?	JA				
		Beschikt de organisatie over een document waarin de werking, taken en samenstelling (minstens één onafhankelijk persoon) van het financieel of auditcomité zijn vastgelegd?	NEEN	X			
		Heeft het financieel of auditcomité de meest recente jaarrekening goedgekeurd en hierover verslag uitgebracht aan de algemene vergadering?	JA				
3.8	De raad van bestuur evalueert op jaarlijkse basis haar eigen samenstelling en werking.	Beschikt de organisatie over een verslag van een zelfevaluatie door de raad van bestuur die de voorbije 12 maanden werd uitgevoerd?	NEEN	X			
3.9	De raad van bestuur stelt een gedragscode op die van toepassing is op bestuurders, directie en personeel, en onderneemt stappen om te waarborgen dat alle relevante actoren op de hoogte zijn van de inhoud van de code en ze begrijpen.	Beschikt de organisatie over een gedragscode die van toepassing is op bestuurders, directie en personeel?	JA				
		Bevat deze code minstens volgende elementen: de verplichting om integer te handelen, een onkostenregeling, een geschenkenregeling en regels inzake belangenvermenging?	NEEN		X		
		Werd de code ondertekend door alle leden van de raad van bestuur, de directieleden en personeelsleden?	NEEN		X		
		Heeft de raad van bestuur de voorbije 12 maanden stappen ondernomen om te waarborgen dat alle relevante actoren op de hoogte zijn van de inhoud van de code en ze begrijpen? Werd de algemene vergadering in kennis gesteld van de code?	NEEN		X		
3.10	De raad van bestuur stelt procedures inzake belangenconflicten vast die van toepassing zijn op de leden van de raad van bestuur.	Beschikt de organisatie over een document waarin procedures inzake belangenconflicten zijn vastgelegd?	NEEN			X	
		Waarborgen deze procedures dat gepercipieerde of daadwerkelijke belangenconflicten worden gemeld (belangenconflicten worden gemeld in de notulen van de raad van bestuur en bijgehouden in een register) en dat commerciële transacties met een derde partij waarmee een bestuurslid een (in)directe familiale en/of commerciële relatie heeft voorafgaand ter goedkeuring worden voorgelegd aan de algemene vergadering of een door de algemene vergadering gemandateerd orgaan?	NEEN				X
		Waarborgen deze procedures dat leden van de raad van bestuur in bepaalde beslissingen waarin er sprake is van een belangenconflict niet mogen deelnemen aan de stemming?	NEEN				X
3.11	De raad van bestuur legt jaarlijks een werkplan en bijpassend vergaderschema vast.	Beschikt de organisatie over een geldend document waarin het werkplan en bijpassend vergaderschema voor een periode van 12 maanden is vastgelegd?	NEEN	X			
		Voorziet dat vergaderschema minstens de volgende activiteiten: vastleggen van de begroting, de jaarrekening, het beleidsplan en het jaarverslag, de jaarlijkse zelfevaluatie, de evaluatie van de directie, de bespreking en evaluatie van de governance van de organisatie en het voorbereiden van de algemene vergadering?	NEEN				

ZACHTE INDICATOREN

Zachte Indicatoren: voor 2017 kiest Rugby Vlaanderen Indicator 1: De organisatie publiceert een jaarverslag

Stappen	Status	Planning 2017 zachte indicatoren
0	RV publiceert het laatste jaarverslag	
1	RV stuurt leden en IB het laatste jaarverslag en publiceert dit op de website	
2		Interne procedures rond rapportering jaarverslag
3		Het jaarverag vermeldt visie, missie en SD organisatie en hoe ze doelstellingen bereikte
4		Het jaarverslag vermeldt de punten onder punt 4

5.7. SD 7 – Competitie

Een belangrijke actor voor het goed verloop van de wedstrijd is een gediplomeerde scheidsrechter. Rugby Vlaanderen wil het scheidsrechterskorps laten aangroeien en hen waarderen zodat er in 2020 geen wedstrijden zijn zonder gediplomeerde scheidsrechter.

OD 1 – Rugby Vlaanderen wil tegen 2020 geen forfaits in de regionale competitie en wil een gediplomeerde scheidsrechter per wedstrijd

Naast het aanbod aan scheidsrechtercursussen worden de clubs via het kwaliteitsplan gesensibiliseerd om genoeg actieve scheidsrechters te hebben. Op die manier willen we het aantal scheidsrechters verhogen. Daarnaast trachten we de scheidsrechters te waarderen door elk jaar te participeren aan de week van de official.

Acties	Indicatoren
Aangepaste competitievorm in laagste afdeling regionaal	#jaarlijkse bevraging clubs tevredenheid
Scheidsrechter verplichten bij de clubs, ook in eerste regionale	#6 actieve gediplomeerde scheidsrechters nationale clubs en 2 regionale clubs
Administratieve vereenvoudiging	#hebben online wedstrijdformulier

Om een deel belasting bij de clubs weg te nemen wordt er in 2017 gestart met een online wedstrijdformulier dat gelinkt is met onze database.

Hieruit kunnen we overigens statistieken puren over de wedstrijden wat het eenvoudiger maakt om alles bij te houden.

OD 2 – Rugby Vlaanderen wil tijdens het seizoen om de twee weken een aanbod voor de jeugd

Rugby Vlaanderen wil tijdens het seizoen dat er om de twee weken een jeugdturnooi wordt georganiseerd. Dit kan een nationaal (door de FBRB) of een regionaal (door Rugby Vlaanderen) jeugdturnooi zijn.

Voor de jeugdtornooien willen wij **jeugdscheidsrechters** die bij voorkeur uit de U16 of U18 categorie komen. Op die manier ervaren zij de rol als scheidsrechter wat zal leiden tot meer respect voor de rol als scheidsrechter.

Daarnaast tackelen we het probleem om genoeg scheidsrechters te hebben voor de jeugdtornooien.

Cruciaal in de opleiding van deze jonge scheidsrechters is de begeleiding daarom voorzien we per club een **scheidsrechtercoach** die instaat voor de verdere ontwikkeling van de jonge scheidsrechters. Deze coaches worden opgeleid om deze studenten te evalueren in een “coach of match official cursus”.

Acties	Indicatoren
Jeugdtornooien worden gefloten door Jeugdscheidsrechters (gediplomeerd)	#voor nationale clubs: 4 actieve jeugdscheidsrechters die minstens 1 tornooi fluiten
Peterschap (tijdens de stage) van scheidsrechters	#1 scheidsrechtercoach in elke nationale club

OD 3 – Rugby Vlaanderen wil tegen 2020 tien ploegen hebben in de scholencompetitie

In eerste instantie zullen we via de clubbezoeken polsen naar de samenwerking van de clubs met de scholen. Via deze weg trachten we de scholen warm te maken om deel te nemen aan de scholencompetitie. De leerkracht LO speelt hierin een cruciale rol. Om deze te ondersteunen kan hij of de samenwerkende club beroep doen op Rugby Vlaanderen voor sporttechnische ondersteuning.

Acties	Indicatoren
promotieacties extra scholen	sporttechnische ondersteuning voor de betrokken scholen

Hoofdstuk 6. Beleidsfocus jeugdsport

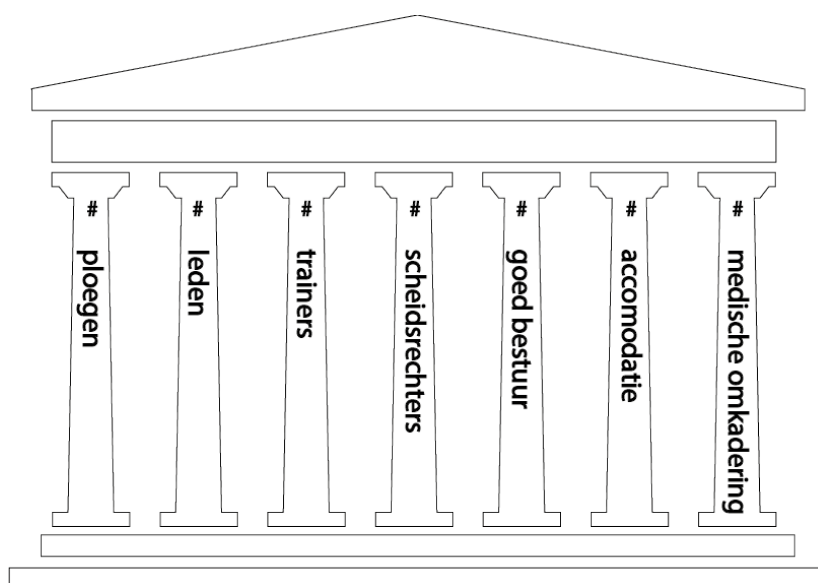
6.1. Doel van het Acropolis plan

Rugby Vlaanderen wil zijn clubs kwalitatief sterker maken. Hiervoor tracht zij haar clubs een richtlijn te geven in de vorm van kwaliteitscriteria. Een club wordt via het kwaliteitsplan aangemoedigd om te werken aan de zeven zuilen die voor Rugby Vlaanderen de basis van een goede clubwerking uitmaken (zie figuur 14). Per zuil zullen er criteria worden vooropgesteld waaraan een club moet voldoen. Indien zij niet voldoen aan de criteria, kan de club geen aanspraak maken op het jeugdsportfonds van Rugby Vlaanderen.

Indien ze echter wel voldoet krijgt de club een financiële subsidie. Naast deze incentive voorzien we ook nog de mogelijkheid om een project in te dienen rond "gelijkheid van kansen voor iedereen" of "ethisch verantwoorde jeugdsport" of "aangename sfeer op de club". Waarbij een deel van de subsidies kunnen uitgereikt worden.

Tot slot hebben we een extra stimulans in de vorm van een kwaliteitslabel voor de jeugdwerking. Dit label weerspiegelt de jeugd vriendelijke sportclub en garandeert een zekere kwaliteit binnen de club. Het label zal jaarlijks uitgereikt worden. De criteria voor het label vind je bij "Eindcriteria voor de Vlaamse clubs in nationale divisie".

Figuur 14: Acropolis plan - bron: Rondou (2016)

De zeven zuilen vormen een tempel: waardoor we spreken van het “Acropolis plan” met als achterliggende filosofie:

Het Griekse rijk was in haar tijd een inspiratiebron voor andere volkeren. Zij waren hun tijd vooruit. Het bewijs van hun suprematie is nog steeds te zien in hun bouwkunst en het gebruik van stevige zuilen...

Onze rugbyclubs zijn onze zuilen die het rugby dragen en ondersteunen. Zij zijn de drijvende factor voor een duurzame groei van het rugby in Vlaanderen. De zeven zuilen zijn zorgvuldig gekozen, je kan ze terugvinden op figuur 14.

6.2. Totstandkoming van het kwaliteitsplan en de zeven zuilen.

Rugby Vlaanderen heeft sinds 2007 ervaring met het implementeren van een kwaliteitsplan voor haar clubs. Sinds toen is het rugby in Vlaanderen blijven groeien met momenteel dubbel zoveel leden en clubs die in de breedte zijn gegroeid.

Om aan de eis van de sporter te voldoen, vindt Rugby Vlaanderen het primordiaal om te blijven inzetten op kwaliteitsverbetering in de clubs.

Wij hebben bij de uitwerking van het plan rekening gehouden met de belangrijkste bevindingen uit de literatuurstudie. Om zeker niets over het hoofd te zien werden er interviews gehouden met de clubs. Zodoende werd het plan opgemaakt met de volgende factoren in het achterhoofd:

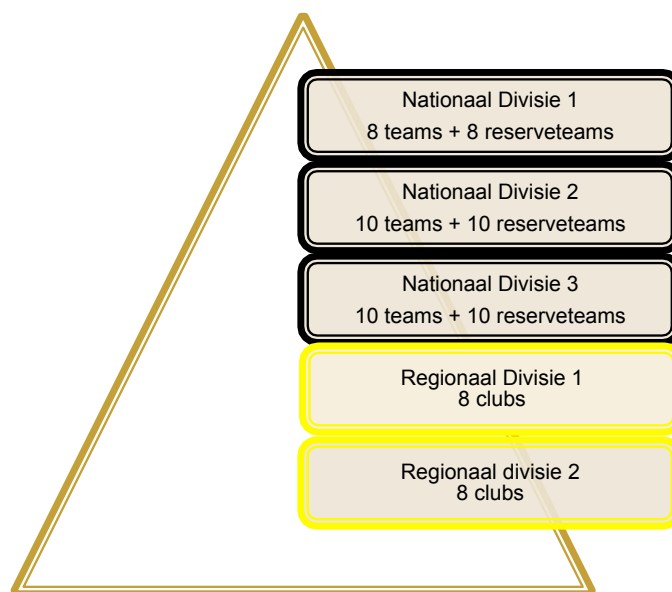
- In het plan hebben we getracht om zoveel mogelijk rekening te houden met de maatschappelijke tendensen in het sportlandschap.
- Zoveel mogelijk criteria moeten objectief zijn en automatisch uit onze database geëxporteerd kunnen worden. Zodoende is er weinig ruimte voor interpretatie en is de rapportering minder arbeidsintensief. Op die manier moet er minder gecontroleerd worden tijdens de clubbezoeken en is er meer ruimte voor ondersteuning.
- Voor elke zuil moet de benaming duidelijk zijn voor wat het staat. Daarom wordt er niet geopteerd voor te algemene benamingen zoals organisatie/communicatie enz.
- Het plan moet eenvoudig, transparant en duidelijk zijn.
- De zuilen moeten de strategische doelstellingen van Rugby Vlaanderen weerspiegelen. De clubs zijn namelijk de belangrijkste motor voor de ontwikkeling van het rugby in Vlaanderen. De strategische doelen draaien rond breedtesport (aantrekken van nieuwe spelers), retentie, dames rugby, clustering, marketing & communicatie, competitie en clubondersteuning. Je kan een overzicht in bijlage C terugvinden (De Kock & Vandevivere, 2014).

Het conceptueel model om te innoveren (zie supra) werd verweven in de zuilen. Zo wordt er organisatorisch aangemoedigd om samen te werken met de markt. Worden de clubs aangemoedigd om hun aanbod uit te breiden voor verschillende doelgroepen (sociaal) en wordt er gestreefd om hun product kwalitatiever aan te bieden door bijvoorbeeld gediplomeerde trainers te voorzien.

Omdat niet elke club dezelfde omvang heeft en niet elke club even oud is wordt er geopteerd om de criteria per zuil te differentiëren voor clubs in de nationale divisie en clubs in de regionale divisie. Op die manier wordt elke club gestimuleerd om te werken aan hun kwaliteit. Indien een regionale club de criteria van de nationale clubs wil behalen kan dit en krijgt zij de incentives van een club uit nationale afdeling.

Figuur 15 laat de competitiestructuur zien.

Figuur 15: indeling van de competitie nationaal en regionaal - bron: Rugby Vlaanderen (2016)

De criteria per zuil worden om de twee seizoenen strenger zodat er op lange termijn gewerkt kan worden. Twee seizoenen moet een club in staat stellen om aan de nieuwe criteria te voldoen.

Het Acropolis plan werd voorgelegd aan de beleidsgroep. Deze groep werd in het leven geroepen om hun advies te geven bij de invullen van elke strategische doelstelling van Rugby Vlaanderen (zie bijlage C). In de groep zaten enkel bestuurders van verschillende clubs namelijk: Dominique De Schietere (voorzitter Kortrijk), Jean Pierre De Roeck (voorzitter

Schilde) , Xavier Thijs (voorzitter Haspinga), Sofie Lodens (trainster RC Oudenaarde dames), Jan Coupé (voorzitter RC Leuven), Pieter Coucke (voorzitter RFC Gent), Raf Renders (bestuurder Rugby Vlaanderen). Zij gaven gedurende één sessie van drie uur hun bevinden en opmerkingen. Daarna werd advies ingewonnen van twee experts Dirk Van de Voorde (oud-voorzitter, grondlegger van het plan Vivaldi en lid van de Vlaamse sportraad) en Johan Meersman (lid van de scheidsrechtercommissie en actief betrokken in de uitwerkingen van de opleidingen). Tot slot werd het plan voorgelegd aan de raad van bestuur voor hun eindadvies.

6.3. Eindcriteria voor de Vlaamse clubs in nationale en regionale divisie

Hieronder beschrijven we de criteria voor de nationale en de regionale clubs.

De criteria gaan van start tijdens het seizoen 2016-2017. Enkele criteria komen er bij na 2018 of worden strenger. Deze zijn aangegeven in het rood.

Om aanspraak te maken op het jeugdfonds van 2017 moet een club die in nationale of regionale afdeling aantreedt tijdens het seizoen 2016-2017 voldoen aan onderstaande criteria (met uitzondering van de rode tekst).

Er is een marge ingebouwd om niet een alles of niets verhaal te hebben. Men kan maximaal in nationale en regionale divisie niet voldoen aan 3# criteria (maar niet van zelfde zuil). Evenwel zijn de criteria in het groen verplichte criteria waaraan voldaan moet zijn. Een club die niet aan een bepaalde criteria voldoet, moet zelf bewijzen dat ze een stappenplan hebben opgesteld om aan deze criteria te voldoen.

Tabel 5: eindcriteria tot 2020 voor de nationale clubs

Zuilen	Omschrijving
#Ploegen 1	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 1 seniorenploeg mannen ✓ 1 seniorenploeg dames ✓ 1 <i>reserveploeg</i>, ✓ 1 U18 ploeg mannen, ✓ 1 U18 ploeg dames* ✓ 1 U16 ploeg* ✓ 1 U14 ploeg* ✓ 1 U12 ploeg die aan 6 toernooien deelneemt ✓ Beschikken over een recreatieve ploeg (zoals bijvoorbeeld touch ploeg) die aan drie toernooien deelneemt ✓ 1 U10 ploeg hebben die aan 6 toernooien deelneemt ✓ 1 U8 ploeg hebben die aan 6 toernooien deelneemt
#Leden 2	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Aantal niet verlengde leden onder 30 jaar van het seizoen ervoor moet onder de grens van 25% liggen. ✓ Ratio trainers/totaal aantal spelers per jeugd ploeg (< U18) moet lager zijn dan 1:20 => vanaf 2018 moet dit 1:15 zijn.
#Trainers 3	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Minstens één niveau 1 trainer hebben of hoger bij U6, U8, U10 en U12 => in 2018 is dit minstens één niveau 2 trainer (initiator) ✓ Minstens één niveau 2 trainer (initiator) of hoger bij U14, U16, U18, senioren. => in 2018 is dit minstens een trainer B voor U18 en senioren Alle trainers vanaf niveau 2 volgen 2x per jaar een bijscholing ✓ Ratio trainers/totaal aantal spelers per jeugd ploeg moet lager zijn dan 1:20 => vanaf 2018 moet dit 1:15 zijn. ✓ Fysieke coach hebben niveau 1 strenght & conditioning die de spelers U18 en senioren begeleidt met krachtprogramma's en een

	periodiseringsplan voor het seizoen.
#Officials 4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 3 actieve (min 6 wedstrijden elk – 60 wedstrijden samen) scheidsrechters (die 1 x per jaar bijeenkomst scheidsrechters bijwonen) hebben => 6 actieve (min 6 wedstrijden elk – 60 wedstrijden samen) scheidsrechters (die 1 x per jaar bijeenkomst scheidsrechters bijwonen) hebben ✓ 1 actieve (minimum 3 wedstrijden observeert) scheidsrechtercoach (die 1 x per jaar bijeenkomst bijwoont) hebben ✓ 4 jeugdscheidsrechters die de leeftijden hebben van U16 of U18 en die minstens één toernooi fluiten ✓ Een commissaris hebben die (min. 6 wedstrijden doen) ✓ Twee vrouwelijke competitiescheidsrechters hebben
#Accommodatie 5	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Infrastructuurvoorwaarden: twee terreinen, één met internationale afmetingen en één met reglementaire afmetingen waarvan minstens 1 terrein met verlichting voor avondwedstrijden (of 1 kunstgras terrein) in eigen beheer of langdurige gebruiksovereenkomst. ✓ 4 kleedkamers (minimum 4 douches per kleedkamer) voor spelers, 1 kleedkamer scheidsrechter , afzonderlijk lokaal voor dopingcontrole ✓ Krachtzaal hebben of een samenwerking met een fitness (geschreven overeenkomst)
#Goed bestuur 6	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Naast 3 kernbestuurders (waarvan 1 elk jaar een AV bijwoont van Rugby Vlaanderen en FBRB en 1 x per jaar een erkende bijscholing volgt) deze bestuurders mogen niet één van volgende functies combineren: ✓ Een accommodatie verantwoordelijke hebben ✓ Een jeugdcoördinator hebben** ✓ Een commercieel/sponsoring verantwoordelijke hebben** ✓ Een communicatie/it verantwoordelijke hebben** ✓ Een schoolcoördinator hebben ✓ Technisch directeur hebben** ✓ Een vrijwilligerscoördinator hebben** ✓ Minstens één vrouw moet lid zijn van de raad van bestuur ✓ Een beleidsplan met een visie/missie/doelstellingen en acties voor het komen seizoen kunnen voorleggen.
#Medisch 7	<p>(para)medische omkadering hebben waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Een level 1 first aid hebben voor elk team van U6 tot senioren ✓ Een kinésist of dokter hebben die medische begeleiding geeft en aanwezig is tijdens de wedstrijden van het eerste team. ✓ Aanwezigheid eerste hulp koffer per team(inhoud voorgeschreven door de medische commissie van Rugby Vlaanderen)

* ententes met een andere club zijn toegestaan, maar de club moet over minstens 5x licenties beschikken in de categorie

** zie de functieomschrijvingen in bijlage. De club kan ook een eigen taakomschrijving opmaken voor deze functies. Ze zorgen er wel voor dat deze taakomschrijving beschikbaar is bij hun leden

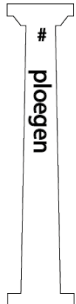
Tabel 6: eindcriteria tot 2020 voor de regionale clubs

Zuilen	Omschrijving
#Ploegen 1	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 1 seniorenploeg mannen ✓ 1 seniorenploeg dames ✓ EN 2 jeugd ploegen* hebben, indien hier een uit de rugbyschool (U6,U8,U10 of U12) bijzit moet deze aan minstens 6 toernooien hebben deelgenomen.
#Leden 2	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Aantal niet verlengde leden onder 30 jaar van het seizoen ervoor moet onder de grens van 25% liggen.
#Trainers 3	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Minstens één niveau 1 trainer bij elke jeugd ploeg en senioren ploeg ✓ Minstens één niveau 2 trainer of hoger bij de U14, U16, U18 en de senioren. <p>Alle trainers vanaf niveau 2 volgen 2x per jaar een bijscholing</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ratio trainers/totaal aantal spelers per jeugd ploeg (< U18) moet lager zijn dan 1:20
#Officials 4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 1 actieve (min 6 wedstrijden elk – 20 wedstrijden samen) scheidsrechters (die 1 x per jaar bijeenkomst scheidsrechters bijwonen) ✓ 2 actieve (min 6 wedstrijden elk – 20 wedstrijden samen) scheidsrechters (die 1 x per jaar bijeenkomst scheidsrechters bijwonen) of 1 actieve (minimum 3 wedstrijden observeert) scheidsrechtercoach (die 1 x per jaar bijeenkomst bijwoont) hebben
#Accommodatie 5	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Infrastructuurvoorwaarden: één terreinen, met reglementaire afmetingen (of 1 kunstgras terrein) in eigen beheer of langdurige gebruiksovereenkomst. ✓ 2 kleedkamers (minimum 4 douches per kleedkamer) voor spelers, 1 kleedkamer scheidsrechter , afzonderlijk lokaal voor dopingcontrole
#Goed bestuur 6	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Naast 3 kernbestuurders (waarvan 1 elk jaar een AV bijwoont en 1 x per jaar erkende bijscholing): deze bestuurders mogen niet één van volgende functies combineren: ✓ Een accommodatie verantwoordelijke hebben ✓ Een jeugdcoördinator hebben** ✓ Een commercieel verantwoordelijke hebben** ✓ Een communicatie/IT verantwoordelijke hebben** ✓ Technisch directeur hebben** ✓ Een vrijwilligerscoördinator hebben**
#Medisch 7	<p>(para)medische omkadering hebben waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Een level 1 first aid hebben voor elk team ✓ Aanwezigheid eerste hulp koffer per team(inhoud voorgeschreven door de medische commissie)

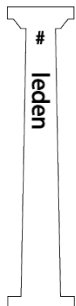
* ententes met een andere club zijn toegestaan, maar de club moet over minstens 5x licenties beschikken in de categorie

** zie de functieomschrijvingen in bijlage. De club kan ook een eigen taakomschrijving opmaken voor deze functies. Ze zorgen er wel voor dat deze taakomschrijving beschikbaar is bij hun leden

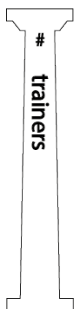
6.4. Motivering van de verschillende criteria per zuil

- Het is als club belangrijk om een divers aanbod te hebben. Daarom moet een club zoveel mogelijk ploegen aanbieden die tornooien of wedstrijden spelen.
- U18 dames bestaat nog niet maar is voor Rugby Vlaanderen cruciaal om de toestroom en retentie van dames te consolideren.
- Recreatief team zoals een touch team bestaat bij slechts twee Vlaamse clubs nochtans is dit belangrijk om de leden langer aan het sporten te krijgen gezien de niet-contact vorm. Het is ook een vorm waar je kan spreken van “light sporten”. Je hoeft er niet altijd te zijn en het lidmaatschap kan aan de hand van een beurtenkaart.

- Het terugdringen van het aantal drop-outs is noodzakelijk gezien het huidige percentage. We nemen enkel de groep spelers onder 30 jaar aangezien er een natuurlijke drop-out is bij spelers boven de 30 jaar.
- Clubs kunnen verschillende initiatieven nemen om hun drop-out te reduceren. Deze zullen tijdens de clubbezoeken toegelicht worden

- We streven ernaar om minstens één gediplomeerde trainer per ploeg te hebben. Zoals hoger aangegeven is een trainer cruciaal voor de ontwikkeling en retentie van de speler.
- Het liefst van al hebben we minstens een trainer vanaf niveau twee of initiator. Dit is het eerste niveau voor de VTS. Een trainer heeft pas een goede bagage vanaf niveau twee.
- Het aantal spelers per trainer is best niet meer dan 20, liefst 15. zodoende heeft de trainer voldoende aandacht voor elke spelers.
- Een fysieke trainer met niveau 1 diploma S&C⁷ is een must voor elke nationale club om hun U18 en senioren spelers te begeleiden. Spelers hebben minder blessures indien ze beter fysiek getraind zijn. Wat zijn impact heeft op de drop-out en getuigd van een zekere expertise binnen de club.

⁷ Strength & Conditioning

scheidsrechters

-
- Om voldoende scheidsrechters in de toekomst te hebben is het noodzakelijk dat iedere club een minimum aantal scheidsrechters afvaardigt.
  - Om de kwaliteit van de arbitrage te verhogen en dus indirect ook het wedstrijdverloop, wordt er gewerkt met scheidsrechtercoaches die de scheidsrechters observeren en feedback geven. Ideaal zijn de gepensioneerde scheidsrechters die zo betrokken blijven.
  - We werken met jeugdscheidsrechters om de jongeren van bij de U16 en U18 de ervaring van het arbitreren mee te geven. Zodoende krijgen ze meer respect voor het fungeren als scheidsrechter.

accommodatie

-
- Kwaliteit aan sporten hangt samen met de accommodatie. Voldoende kleedkamers en velden zijn noodzakelijk voor de veiligheid, beleving en uitoefening van het rugby.
  - Om aan krachttraining te doen worden de clubs aangemoedigd om samenwerkingsverbanden met lokale fitnesscentra aan te gaan of hun eigen krachtzaal uit te bouwen.

goed bestuur

-
- Het aantal helpende handen binnen een club bepaalt voor een groot stuk de draagkracht ervan. Daarom werden de belangrijkste functies voor een goede clubwerking vooropgesteld.
  - De club moet een visie hebben op lange termijn gekoppeld aan een beleidsplan met acties voor de realisatie ervan.
  - Elke bestuurder uit de kern moet jaarlijks één bijscholing volgen om up to date te blijven en nieuwe inspiratie op te doen.
  - Minstens één vrouw moet in het bestuur zetelen om de belangen van de vrouwen te behartigen. Zeker met de toestroom van dames wint dit aan belang
  - Een vrijwilligerscoördinator is noodzakelijk gezien het grote aantal vrijwilligers binnen een club.

medische omkadering

-
- Nog al te vaak haken spelers af wegens blessures of veelvoudige blessures. Het begeleiden van een gekwetste speler en de terugkeer naar het veld moeten met de nodige expertise worden aangepakt.
  - Daarom willen we een level 1 hulpverlener bij elke ploeg die bij een blessure op de wedstrijden kan ingrijpen.
  - De aanwezigheid van een medische koffer per ploeg is noodzakelijk.
-

6.5. Evaluatie & Verdeling financiële middelen

Rugby Vlaanderen stelt per club een basisdossier samen (te raadplegen op onze database Rugby Vlaanderen). De club moet het dossier ten laatste op 15 juni vervolledigd hebben en indienen. Bij niet voldoen aan bepaalde criteria een stappenplan toevoegen, waaruit blijkt hoe de club zal voldoen aan die criteria. Ten laatste 30 juni beslist de Raad van Bestuur van Rugby Vlaanderen (op voorstel van de sporttechnische commissie) over het toe te kennen bedrag per club.

In het eerste subsidiejaar 2017 maken we hierop een uitzondering en zal de evaluatie gebeuren 15 november 2017 en de beslissing van Raad van Bestuur op 30 november 2017. Om zo de clubs de mogelijkheid te geven zich in orde te stellen met de opgelegde criteria in 2017. Aangezien het seizoen 2016-2017 reeds halverwege is bij aanvang van de beleidsfocus Jeugd.

Als incentive krijgen de clubs een deel van het jeugdsportfonds. Het totaal aan uit te keren subsidies bedraagt 90 % van het totaal aan middelen die we ter beschikking hebben via de beleidsfocus Jeugdsport.

Er zal voor de nationale criteria en regionale criteria een apart bedrag worden uitgekeerd aan alle clubs die voldoen aan de opgelegde criteria.

Clubs die voldoen aan nationale criteria en regionale criteria ontvangen 90% van de middelen. Waarbij er een verdeelsleutel zal toegepast worden, zodat de clubs die voldoen aan nationale criteria het dubbele bedrag ontvangen tov de regionale clubs.

Indien een club niet voldoet aan de criteria, zal het overblijvende bedrag verdeeld worden onder de clubs die wel in aanmerking komen. Gelijk verdeeld over nationale en regionale clubs.

Het overblijvende 10% van de middelen zijn ter beschikking van de clubs die een project indienen rond "gelijkheid van kansen voor iedereen" of "ethisch verantwoorde jeugdsport" of "aangename sfeer op de club". Deze projecten zullen door een onafhankelijke jury beoordeeld worden en goedgekeurd door rvb Rugby Vlaanderen en kunnen dan een bedrag per project ontvangen. De verschillende bedragen zullen afhangen van de totale subsidies die we ontvangen voor onze beleidsfocus Jeugd.

Via de clubondersteuning zullen de clubs ondersteund worden om aan de criteria te voldoen. De subsidies worden in december van het subsidiejaar overgemaakt aan de clubs. Op voorwaarde dat de clubs hun dossier hebben bezorgd.

6.6. Kwaliteitslabel

Clubs die aan alle nationale criteria voldoen ontvangen een “Acropolislabel” voor hun jeugdwerking.

Het Acropolislabel zal uitgereikt worden in 2018, 2019 en 2020 na controle eind november.

6.7. Voorwaarden tot deelname Jeugdsport project

Clubs die wensen deel te nemen aan de beleidsfocus Jeugdsport en in aanmerking willen komen voor het ontvangen van subsidies dienen aan volgende voorwaarden te voldoen:

- Inschrijven voor de beleidsfocus Jeugdsport bij Rugby Vlaanderen voor 31 januari
- Nieuwe leden 4x weken gratis training aanbieden
- Organiseren jeugdtrainingen minstens 1x/week gedurende 30x weken
- Minimum 1x promotionele actie voeren per jaar (startdag,...)
- Mogelijkheid aanbieden van gespreide betaling lidmaatschap voor leden uit kansarme groepen
- Minstens over 20x jeugdleden beschikken
- Panathlon Charter over de Rechten van het Kind in de Sport ondertekenen en bekend maken onder de leden
- Actie lanceren rond gelijkheid van kansen voor iedereen, met specifieke aandacht voor mensen die leven in armoede en of G-sporters

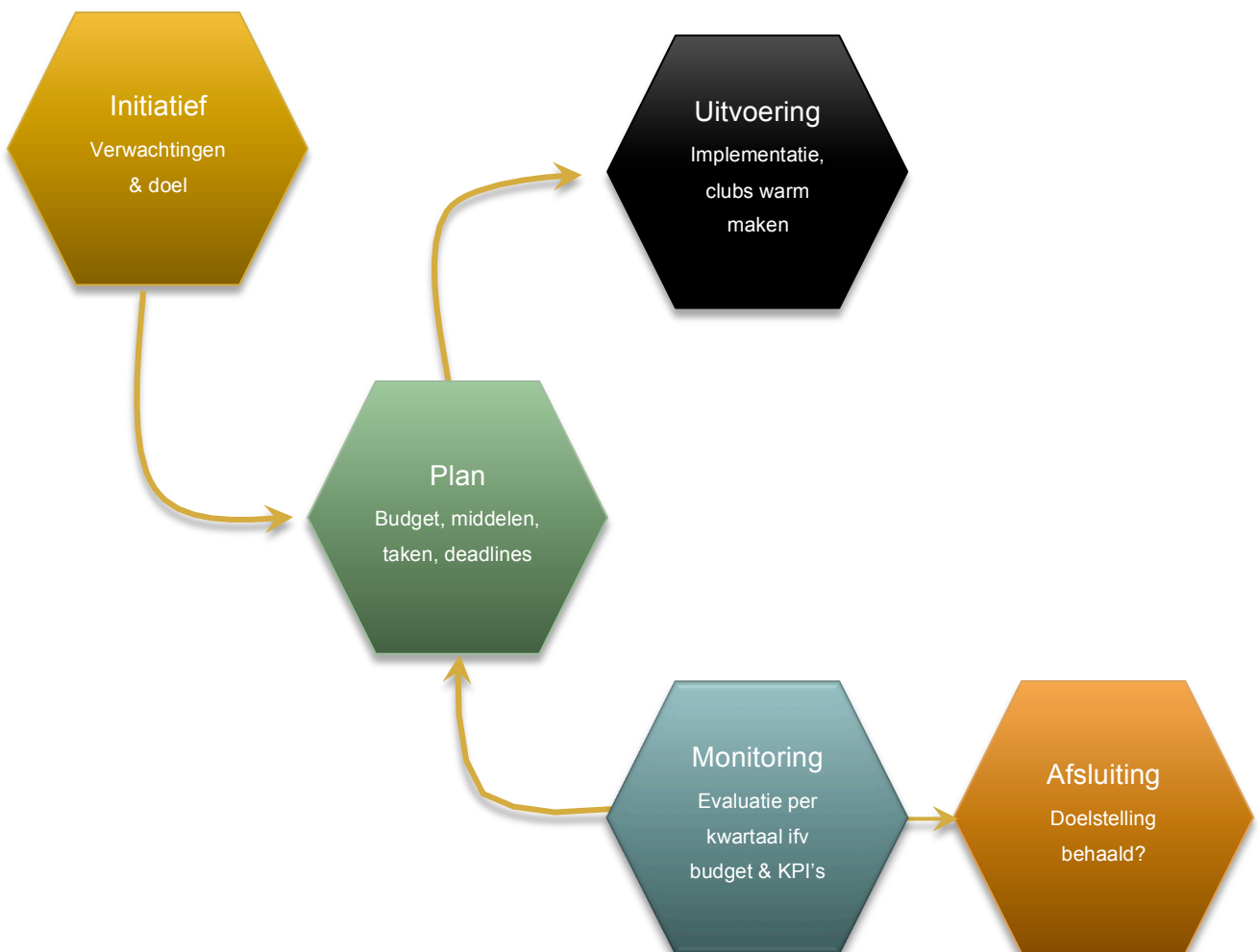
Hoofdstuk 7. Beleidsfocus innovatief sporten “stay into touch”

7.1. Omschrijving van het project - initiatief

Met het project “**stay in touch**” wil Rugby Vlaanderen een licht recreatief aanbod bieden in de clubs. Het doel is enerzijds om de “levensduur” van de spelers te verlengen die tijdens het klassieke rugby (contactvorm) afhaken tussen 30 en 35 jaar en anderzijds de spelers met blessures verder aan het sporten te houden. Het doel is dus retentie van spelers maar ook nieuwe spelers vormen een doelgroep en dit zowel voor mannen als voor vrouwen. Stay in touch wordt namelijk gemengd gespeeld. Tot slot kan touch gespeeld worden van 12 tot .... jaar waardoor een ouder met zijn of haar dochter kan samenspelen.

De uitwerking van het project wordt hieronder visueel weergegeven en zal in de volgende punten aan bod komen:

Figuur 16: project aanpak "stay into touch"

Als doelstelling stellen we voorop:

OD – Rugby Vlaanderen wil een recreatief aanbod in de clubs uitbouwen tegen 2020 onder de vorm van mixed touch rugby wat moet resulteren in 10 touch ploegen over 10 verschillende clubs

De volgende acties zijn hiervoor uitgewerkt:

Acties	Indicatoren
Uniforme reglementen/bijscholingen	#2 bijscholingen per jaar, reglement op website
Promotour Rugby Vlaanderen naar de clubs toe	#10 touchploegen tegen 2020, 5 tegen 2018
Implementatie in de clubs	25% loon VTE Ondersteuner touch rugby vanuit Rugby Vlaanderen

Doelgroep zijn: enerzijds ex-spelers, geblesseerde spelers, spelers boven 30 jaar zowel mannen als vrouwen en anderzijds gezinnen: ouders die met hun zoon of dochter willen spelen vanaf 12 jaar tot....

7.2. Plan

Touch rugby op zich bestaat al langer maar niet de nieuwe vorm die wij als Rugby Vlaanderen willen aanbieden en implementeren in de clubs. Deze vorm is gemend en kan gespeeld worden vanaf 12 jaar tot ... jaar.

Rugby Vlaanderen zal de volgende ondersteuning bieden aan haar clubs:

- Uniform touch reglement
- Draaiboek voor de organisatie van toernooien
- Begeleiding via de clubbezoeken
- Sporttechnische ondersteuning via het aanbieden van bijscholingen rond touch rugby en het opleiden van touch trainers (via de opleiding initiator)
- Aparte licentie voor touch-spelers = "light licentie"

Hieronder kan je de promotiestrategie terugvinden.

Middel (*)	Kanaal (*)	Doelgroep (*)	Aantallen (van de middelen)	Timing	Naam verantwoordelijke	Voortgangs- bewaking
Website Rugby Vlaanderen (touch informatie & plan)	Internet	12 tot ... jarigen	/	Februari	Mathias Rondou	Info klaar tegen 31/01
Nieuwsbrief Rugby Vlaanderen	Internet/mail	12 tot ... jarigen	3100	Februari/maart/apr il/mei	Mathias Rondou	Info klaar tegen 31/01
Via clubbezoeken uitleg over "Stay into touch"	Bezoek ter plaatste door consulent	12 tot ... jarigen	7 (per jaar)	Mei/juni/november /december	Mathias Rondou & Michel De Baets	klaar tegen 31/12
Forumvergadering	Vergadering	Bestuurders	/	Januari	Mathias Rondou	Info klaar tegen 31/01
Video touch rugby (beleving + regels)	Internet	12 tot ... jarigen	/	April	Mathias Rondou	klaar tegen 30/04
Sociale media (facebook, ininstagram, twitter) + delen van goede voorbeelden andere clubs	Internet	12 tot ... jarigen	/	Heel het jaar door	Mathias Rondou	Info klaar tegen 31/01

De middelen die we nodig hebben ter realisatie van het plan zijn:

Een **personeelslid** inzetten die 25% van zijn tijd besteed aan de ondersteuning tijdens bijscholingen en toernooien, promotie en implementatie van het stay in touch project.

Om het aantal touchleden te meten wordt **onze database** aangepast. Onze database is online wat wil zeggen dat de clubs via hun password zelf licenties kunnen aanmaken/aanpassen. Het doktersattest wordt eveneens upgeload via dit systeem. In 2017 willen we naar een persoonlijke aanmelding per lid gaan. Zodat het lid zijn gegevens invult en later nog kan aanpassen. De club wordt zo voor een groot deel ontlast.

De “**touch light licentie**” wordt ingevoerd en kost voor de clubs maar 20€ per seizoen. Het doktersattest is hiervoor niet verplicht maar wordt wel aangeraden. Voor een half seizoen komt dit op 10€. De clubs kunnen meer vragen of werken via een beurtenkaart.

Touch wedstrijden kunnen op **een half rugbyveld** gespeeld worden (maximum afmetingen zijn 70m lang op 50m breed). Officiële wedstrijden bij touch duren 2 keer 20' met 5' pauze. Per toernooi kan de tijd eveneens aangepast worden. Bij de mixed teams zijn er 6 spelers op het veld en maximum 14 spelers per ploeg. Er mogen maximum drie mannen meedoen per team. Spelen kan vanaf 12 jaar. Tot slot zijn de regels eenvoudig en is contact uitgesloten om de drempel voor nieuwe leden zo laag mogelijk te houden. Meer info op <http://touch-belgium.be>

Het budget kan je in het overzicht terugvinden (excel – monitoring bestand). Wij vragen voor het personeelslid 10.000€ aangezien hij of zij het touch rugby zal moeten promoten in de clubs via bijscholingen, toernooien enz. Daarnaast voorzien we 6000€ voor de aankoop of huur van materiaal, huur accommodaties, drukwerken, aanpassingen database.

4000€ zal gaan naar de promotour op zich. Verplaatsingen van de medewerker(s) voor de toernooien en bijscholingen, vrijwilligers vergoeding van de scheidsrechters en medewerkers.

7.3. Uitvoering van het plan

Tijdslijn voor het project 2017

Activiteit	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	dec
Uitwerking reglement												
Draaiboek toernooien												
Uitwerking bijscholing												

Implementatie opleidingen													
Geven van bijscholingen													
Implementatie promotie													
Evaluatie project (kwartaal)													
Ondersteuning touch toernooien													

7.4. Monitoring & afsluiting

Per kwartaal wordt er geëvalueerd op basis van de KPI's (zijnde aantal touch licenties + aantal teams in de clubs) en het budget (via de analytische rekening). We trachten dit goed te monitoren zodat we kunnen bijsturen.

Het plan loopt niet over één jaar maar over vier jaar waarna we een permanent recreatief aanbod willen creëren in de clubs namelijk via touch rugby. Het eerste jaar willen we afsluiten met drie touch teams. Het tweede jaar met vijf en tegen 2020 willen we tien touch ploegen hebben in de clubs.

7.5. Samenvatting

Contactpersoon	Mathias Rondou
Naam project	Stay in touch
Duur project	4 jaar
Omschrijving van de wijze waarop het project innovatie elk jaar geëvalueerd zal worden	Jaarlijks zal het project geëvalueerd worden op het aantal ploegen en toernooien die georganiseerd worden
Raming aantal deelnemers, uitgesplitst in leden en niet-leden	Het aantal leden zal bijgehouden worden via de "touch licentie" hierbij wordt een uitsplitsing gemaakt tussen leden (die het seizoen ervoor of hetzelfde seizoen actief zijn/waren)
Raming aantal deelnemende sportclubs	3 eerste jaar, 5 tegen 2018, 10 tegen 2020
Wijze van integratie in de basiswerking	Dit kadert in het retentie verhaal = SD 2 maar creëert eveneens nieuwe leden = SD 1
Kanalen (via dewelke de steun van de Vlaamse overheid vermeld wordt	Website, affiches, banners tijdens het toernooi,...

Hoofdstuk 8. Beleidsfocus laagdrempelig sporten “Get Into Rugby”

OD - Via het laagdrempelige Get Into Rugby project willen we jaarlijks 10.000 jongeren bereiken waarvan 5% zich aansluiten bij een rugbyclub. Om zo onze strategische doelstelling van breedtesport, 5000 leden tegen 2020, trachten te bereiken.

Wij stellen de volgende acties voorop die verder in detail worden besproken:

Acties	Indicatoren
TAG-rugby Familiedagen op de club organiseren	#familiedagen
Minstens 1 nascholing leerkrachten LO en studenten (SVS, BVLO, Hogescholen, Universiteiten)	#bereikte leerkrachten & studenten LO #in elke bachelor en master opleiding LO wordt er rugby aangeboden
Database contacten LO leerkrachten opbouwen	#600 leerkrachten LO (te krijgen via GIR, initiaties, SVS)
1x jaarlijks nieuwsbrief naar leerkrachten, studenten LO met voorbeeldoefeningen Tag en Tackle.	#40% geopende mails, 10% clics
Focus op clubs met jeugd die nog geen volledige ploegen hebben	#alle clubs uit categorie 2
Initiaties aan scholen in omgeving van deelnemende clubs	#drie scholen per club
Lesfiches maken van tag naar tackle	#beschikbaarheid op de website
Scholentornooien ism SVS	#15 scholentornooien per jaar
Clubs ondersteunen in hun werking rond Get Into Rugby	25% loon VTE Ondersteuner (twee) BF laagdrempelig sporten rugbyclubs
Initiaties aan de Vlaamse Jeugdinstanties	#7 initiaties per jaar
Startdagen op clubs in kader van Maand van de Sportclub	#startdagen op clubs

8.1. Omschrijving van het project

Via het “Get Into Rugby” project willen we jong en oud via verschillende acties in contact brengen met rugby. Binnen het project Get Into Rugby onderscheiden we 3x fasen: PROBEREN – SPELEN – BLIJVEN (Try – Play – Stay). Het is zo dat we ons voornamelijk focussen op de eerste fase “PROBEREN”. Zo zullen we Get Into Rugby dagen organiseren waar we 6 tot 12 jarigen samen met hun ouders/familie in contact brengen met rugby via

TAG rugby (niet contact) onder vorm van een “familiedag”. Tevens bieden we aan de Vlaamse jeugdinstellingen elk jaar een initiatie rugby aan de jongeren aan. Rugby Vlaanderen zal aan alle leden met als statuut kansarm of vluchteling, die zich aansluiten bij een van onze clubs, een korting van 50% toestaan op de kostprijs van de licentie die de club aan Rugby Vlaanderen betaalt. Hiervoor zullen we ook de link trachten te leggen tussen organisaties zoals OCMW, Demos, ISB, die de clubs kunnen helpen bij het bereiken van de doelgroepen kansarmen en vluchtelingen. Via het onderwijs zullen we de leerkrachten LO ondersteunen het rugbyspel aan te bieden onder de vorm van TAG-rugby (niet-contact). Met ondersteuning van SVS (Stichting Vlaamse Schoolsport). In het hoger onderwijs gaan we de nadruk leggen op tornooien 7s en 15s. Waarbij we een samenwerking aangaan met Studentensport Vlaanderen.

Na het eerst contact met rugby via “Get Into Rugby” kan men dan terecht bij een van de Vlaamse clubs voor een vervolg. Het is ook het doel om de leerkrachten en studenten LO te bereiken, zodat ze na afloop van het project, zelfstandig de lessen TAG rugby of Tackel rugby kunnen aanleren op school. Dankzij de ondersteuning van World Rugby (de internationale koepel) zijn we verzekerd van een ondersteuning op langere termijn.

De resultaten zullen bijgehouden worden door via de database van Rugby Vlaanderen en de website van Get Into Rugby www.getintorugby.com

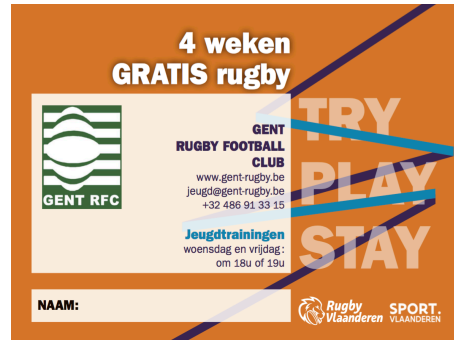
8.2. Acties

Binnen het project Get Into Rugby zullen we verschillende acties lanceren. Rugby Vlaanderen zal:

- Samen met de clubs zullen we Get Into Rugby dagen organiseren waar we 6 tot 12 jarigen samen met hun ouders/familie in contact brengen met rugby via TAG rugby (niet contact) onder vorm van een “familiedag”.
- Rugby Vlaanderen zal jaarlijks een initiatie geven aan de 7x Vlaamse jeugdinstellingen. Waar ze tevens de sportbegeleiders een bijscholing geven rond

TAG-rugby en werken met contact (tackel) waarbij we vooral werken rond de waarden van RUGBY: Fair-Play, Respect, Vriendschap, Passie & Discipline.

- In samenwerking met clubs initiatie TAG-rugby aanbieden aan leerkrachten LO en hun leerlingen. Waarbij we de leerlingen ook voorbereiden op een scholentornooi op de club of in de sporthal in samenwerking met SVS. Deelnemers aan initiaties kunnen een gratis rugby pas ontvangen, waarmee ze 4x weken gratis kunnen proberen op een club bij hen in de buurt.

- Nascholingen en opleidingen geven aan leerkrachten en studenten LO (SVS, BVLO, Hogescholen, Universiteiten,...). In samenspraak met eerder genoemde instituten zal Rugby Vlaanderen opleidingen en nascholingen verzorgen. We willen in de 5x Vlaamse onderwijs associaties aanwezig zijn binnen de opleiding lichamelijke opvoeding.
- In samenwerking met Studentensport Vlaanderen richten we 7s tornooien (Olympische vorm) en 15s tornooien in. Tevens organiseren we ook Touch rugby (niet-contact) tornooien voor het hoger onderwijs.
- Rugby Vlaanderen zal jaarlijks een initiatie geven aan de 7x Vlaamse jeugdinstellingen. Waar ze tevens de sportbegeleiders een bijscholing geven rond TAG-rugby en werken met contact (tackel) waarbij we vooral werken rond de waarden van RUGBY: Fair-Play, Respect, Vriendschap, Passie & Discipline.
- Jaarlijks nieuwsbrief naar leerkrachten, studenten LO met voorbeeldoefeningen TAG en Tackel. Goede voorbeelden van collega's zullen we hierin ook delen. Hiervoor zullen we onze database aan contacten verder uitbouwen van leerkrachten en studenten LO.
- Naast de beschikbare lesfiches Get Into Rugby – TAG-Rugby (rugby zonder contact), zullen we ook lesfiches ontwerpen van TAG naar TACKEL. Beschikbaar op website en gedrukte versie.

- Clubs aanmoedigen om tijdens de Maand van de Sportclub van Sport Vlaanderen, startdagen te organiseren. Hierbij stellen de clubs hun deuren open voor jong en oud en organiseren ze activiteiten ter promotie.

8.3. Ondersteuning

- Personeel dat clubs zal helpen bij het organiseren van familiedagen TAG-rugby op de club.
- Initiaties en opleidingen geven aan de Vlaamse jeugdinstanties.
- Personeel dat de clubs mee zal ondersteunen bij het geven van initiaties TAG rugby en Tackel rugby aan scholen, jeugdinstanties en hoger onderwijs. Het personeel zal ook ondersteuning bieden bij de organisatie van de scholentornooien.
- Ter beschikking stellen van website Get Into Rugby <http://www.irbgetintorugby.com/> aan studenten en leerkrachten LO. Op deze website kan men een uitgebreid pakket aan oefeningen terug vinden met tekst, tekeningen en video beelden.
- Gedrukte vorm van de lesfiches Tag Rugby & Tag naar Tackel in A5 formaat. Tevens zullen deze documenten ook terug te vinden zijn op onze website <http://rugby.vlaanderen>
- Ter beschikking stellen van een nieuwsbrief via email aan onze contacten studenten en leerkrachten LO rond TAG en Tackel Rugby. Dit zal 2x jaarlijks gebeuren.
- Gezamenlijke campagne rond de Maand van de Sportclub die gecommuniceerd zal worden via onze website, facebook, mail en nieuwsbrief. Waarbij we ook een promotie-affiche voorzien. We reiken een beloning (sportmateriaal) uit aan de club met origineelste project binnen de Maand van de Sportclub (startdag, opendeurdag,...)
- Promotiemateriaal (vlaggen, banners, tent, pas stand, kick kooi,...) Get Into Rugby dat ter beschikking is van de clubs.
- Database ter beschikking van de clubs, waarop ze hun initiaties die ze geven kunnen bijhouden, alsook de gegevens van de school en de leerkracht.

Hoofdstuk 9. Beleidsfocus rugbykampen

9.1. Gegevens

9.1.1. Feiten uit het verleden en heden die het beleid beïnvloed hebben.

De laatste decennia merken we een aantal trends op in het Vlaamse rugbylandschap:

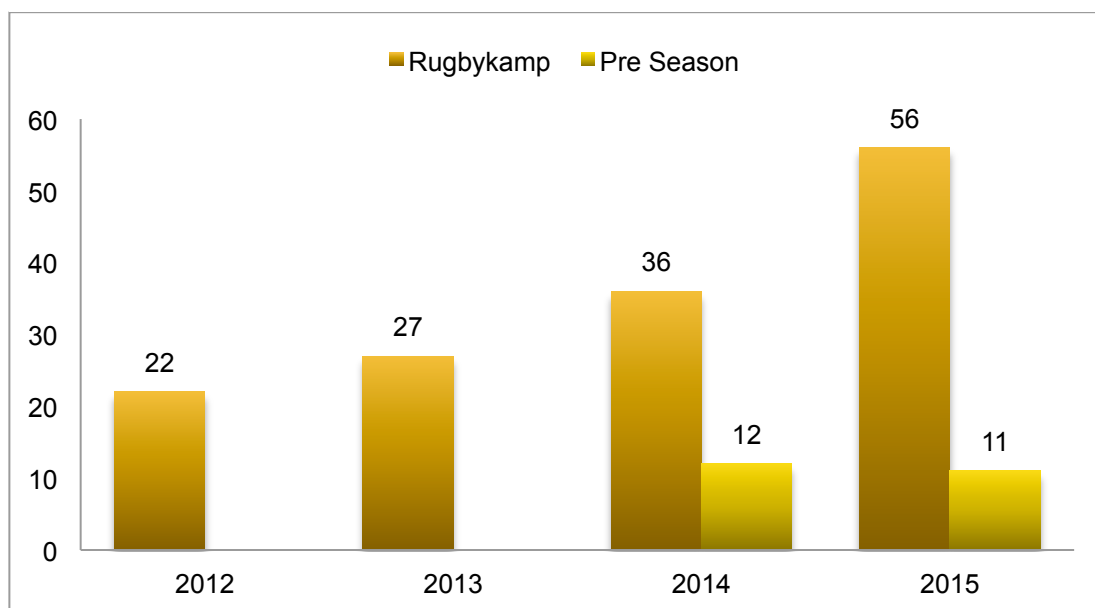
De **eerste trend** hebben we al aangehaald in het beleidsplan: het aantal jeugdleden is de laatste jaren fors gestegen.

- Een **tweede trend** manifesteert zich bij de clubs. Door het jeugdsportbeleid van Rugby Vlaanderen ism Sport Vlaanderen hebben de clubs hun jeugdwerking verder kunnen ontwikkelen. Slechts een gering aantal clubs heeft nog geen minimale jeugdwerking (minstens 20 leden).
- Tenslotte – **derde trend** - krijgen wij verschillende aanvragen van de clubs en ouders om een alternatief aan te bieden buiten het rugbyseizoen met name in de maanden juli, augustus en in mindere mate april (paasvakantie).

9.1.2. Evaluatiegegevens uit het vorige beleidsplan

Sinds 2012 zijn de aantal deelnemers op het rugbykamp gestegen zie grafiek 10. In 2014 zijn we naast het klassieke kamp eveneens begonnen met een Pres Season kamp voor 17 en 18 jarigen.

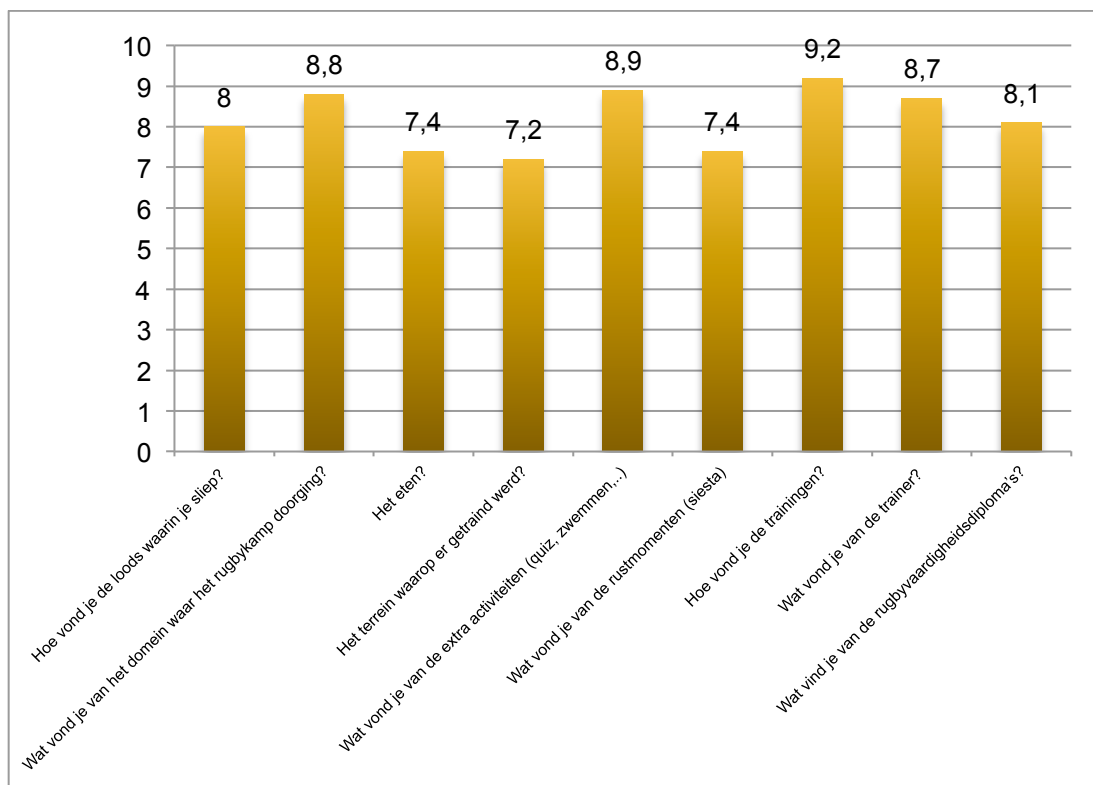
Grafiek 10: aantallen rugbykamp

Daarnaast werd er na elk rugbykamp een bevraging gedaan naar de deelnemers. Hieronder kan je het gemiddelde terugvinden van de vier kampen.

Grafiek 11: bevraging deelnemers

Over het algemeen scoren we bij elke vraag meer dan 7 punten (op 10). Voor het terrein kregen we terecht maar een 7,2 gemiddeld. Het veld ligt er veilig bij (vlak zonder al te veel putten) maar door de droogte in de zomermaanden is het vaak dor.

9.2. Gegevensanalyse

STERKTES
Groei aantal leden, in het bijzonder jeugdleden
Vraag naar sportkampen buiten seizoen
Reeds ervaring uit het verleden, goede organisatie (blijkt uit feedback)
Grote toename van de rugbykennis en vaardigheid voor de deelnemers na afloop van het kamp (evaluatie door de rugbyvaardigheidsdiploma's)
ZWAKTES
Gediplomeerde trainers

Te lange trainingssessies, vooral dan bij slecht weer
Transport
Aantal nieuwe deelnemers
Promotie naar nieuwe deelnemers

KANSEN
Meer gerichte promotie vanuit Rugby Vlaanderen door het benutten van verschillende communicatiekanalen (brochure, website, tijdschrift, mailing)
Uitbreiding naar andere (jongere) leeftijdscategorieën
Sportkampen meermaals per jaar

BEDREIGINGEN
Het vinden van gediplomeerde trainers

9.3. Doelstellingen

Rugby Vlaanderen engageert zich om elk jaar minstens één rugbykamp te organiseren. We willen hierbij nieuwe leden aanspreken en de huidige leden zodat zij tijdens de zomervakantie hun rugbyvaardigheden verder kunnen ontwikkelen. Onze doelgroep komt overeen met de categorie U14 en U16 (12 tot 16 jarigen) en U18 (17 en 18 jarigen).

Daarnaast werken we met Sporta samen voor de organisatie van een rugbykamp voor nieuwe leden. Zij kunnen vanuit hun ervaring een breder publiek bereiken. Rugby Vlaanderen helpt hen in de zoektocht naar lesgevers en geeft elk lid een ticket voor de volgende wedstrijd van de nationale ploeg. De doelgroep is van 8 tot 12 jaar.

OD – Rugby Vlaanderen engageert zich om twee rugbykampen per jaar te organiseren met samen minstens 50 deelnemers

Om deze doelstelling te realiseren stellen we volgende acties voorop:

Acties	Leeftijd	Indicatoren
een kamp voor beginners en vervolmaking	12-16 jaar	#30 deelnemers & 1 rugbykamp per jaar
een kamp voor beginners ism Sporta	8-12 jaar	#30 deelnemers & 1 rugbykamp per jaar
Rugby sevens	17-18 jaar	#20 deelnemers & 1 kamp per jaar

Het rugby sevens kamp is voor de doelgroep U18 dus 17 tot 18 jarigen. Hierbij focussen we op rugby sevens (de Olympische vorm). Naast een goede uithouding is een goede techniek van belang bij deze spelers.

Als **locatie** opteren we voor de Hoge Rielen. Hier hebben we alles voorhanden om een geslaagd rugbykamp te organiseren (bos, terreinen, EHBO ruimte, logies, restaurant).

Om te weten wat er leeft onder de deelnemers willen we graag hun mening “meten”. Dit doen we adhv een **tevredenheidsbevraging** (telkens aan het einde van het kamp).

Het **programma** van de kampen is gevarieerd. Dit wil zeggen dat er naast de 4u rugby plaats is voor extra sportieve initiatieven zoals zwemmen, quiz, bosspel en ander teambuilding activiteiten.

Voor het vinden van **de lesgevers** schrijven we in eerste instantie de afgestudeerde initiators aan die goed gescoord hebben. Daarna richten we ons naar alle gediplomeerde trainers.

De promotie van de rugbykampen zal op een gerichte en transparante manier verlopen via verschillende communicatiekanalen (website, tijdschrift, email, promotiebrochure). Eveneens zijn de periodes van de kampen zo gekozen dat ze vallen op “rugbystille” momenten (de schoolvakanties). Zie **promotiestrategie** op de volgende pagina.

PROMOTIESTRATEGIE FO SPORTKAMPEN 2017-2020

Naam sportfederatie : Rugby Vlaanderen

Middel (*)	Kanaal (*)	Doelgroep (*)	Aantallen (van de middelen)	Timing	Naam verantwoordelijke	Voortgangs- bewaking
Website Rugby Vlaanderen	Internet	12-18 jarigen ouders	/	Februari	Mathias Rondou	Info klaar tegen 31/01
Tijdschrift Rugby Vlaanderen	Per post	12-18 jarigen ouders	3900	Mei	Mathias Rondou	Info klaar tegen 31/05
Nieuwsbrief Rugby Vlaanderen	Internet/mail	12-18 jarigen ouders	3100	Februari/maart/april/mei	Mathias Rondou	Info klaar tegen 31/01
Infobrochure Rugbykamp	Sportclubs, op de provinciehuizen en sportdiensten van gemeenten	12-18 jarigen, ouders	2000	Februari	Mathias Rondou	Info klaar tegen 31/01
Forumvergadering	Vergadering	Bestuurders	/	Januari	Mathias Rondou	Info klaar tegen 31/01
Beurzen, initiaties,...	Flyer	12-18 jarigen	1000	Doorheen het seizoen 2016-2017	Mathias Rondou	Info klaar tegen 31/01
Sociale media (facebook, instagram, twitter)	Internet	12-18 jarigen	/	Februari	Mathias Rondou	Info klaar tegen 31/01

9.4. Conclusie

De visie voor de sportkampen is duidelijk: met dit aanbod, bereiken we verschillende doelgroepen.

Via partners of in eigen beheer hebben we een aanbod van 8 tot 18 jaar.

Samen met de lesgevers, de accommodatie, de extra sportieve activiteiten trachten wij onze kampen zo kwalitatief mogelijk aan te bieden. Dat dit aanslaat blijkt uit de stijging van het aantal leden de afgelopen jaren.

Referenties

Club Matters. (z.j.) Geraadpleegd op 21 augustus via

<http://www.sportenglandclubmatters.com>

De Baere., S., Rutten., C., Lefevre., J. & Seghers., J. (2016). Kritische succesfactoren ter preventive van dropout in sport en fysieke activiteit bij Vlaamse jeugd. Leuven: KULeuven.

De Knop, P., Laporte, W., Van Meerbeek, R., Vanreusel, B., De Martelaar, K., Impens, G. & Roelandt, F. (1991). Analyse van de georganiseerde sport in Vlaanderen (Fysieke fitheid & Sportbeoefening van de Vlaamse jeugd 2; Onderzoek in opdracht van de Gemeenschapsminister van Cultuur). Brussel: Interuniversitair Onderzoekscentrum voor sportbeleid.

De Kock, A. & Vandevivere, L. (2014). Ethische criteria voor een sportief kwaliteitslabel. ICES vzw.

Ecolife, ISB & BOS+.,(2014), De sport van duurzaamheid: Een analyse over duurzaamheidsimpacten, internationale dynamieken, instrumenten en trends bij sport.

Footpass. (z.j.) Geraadpleegd op 19 mei 2016 via <http://www.footpass.be/labels>

Gymnastiek federatie Vlaanderen. (2013). Geraadpleegd op 20 mei 2016 via

<http://www.q4gym.be/watisq4gym>

Gymnastiek federatie., (2009), Op weg naar kwaliteit: Kwaliteitshandboek voor gymnastiekclubs. Gent: Gymnastiek Federatie.

Koninklijke Belgische Voetbalbond. (2015). Geraadpleegd op 26 juni via

<http://www.belgianfootball.be/nl/vfv-subsidies-jeugdvoetbal>

Rugby fooball union. Developing your community rugby club. (z.j.) Geraadpleegd op 16 juli

via <http://www.englandrugby.com/governance/club-support/>

Scheerder, J., Claes, E. & Vanreusel, B. (2014). Sportief (en) innovatief in een veranderende samenleving: Een verkennende analyse van good practices als inspiratie voor de clubsport van de toekomst. (Beleid & Management in Sport 22): Leuven: KU Leuven/Onderzoeksgroep Sport- & Bewegingsbeleid.

Scheerder, J. & Seghers, J. (2011). Jongeren in beweging: Over bewegingsbeleid, sportparticipatie en fysieke participatie bij schoolgaande jongeren in Vlaanderen (Beleid & Management in Sport 7). Leuven: KU Leuven/Afdeling Sociale Kinesiologie & sportmanagement.

Scheerder, J., Thibaut, E., Pauwels, G., Vandermeerschen, H. & Vos, S. (2012). Sport in clubverband: Analyse van de clubgeorganiseerde sport (Deel 1) (Beleid & Management in Sport 8). Leuven: KU Leuven/Afdeling Sociale Kinesiologie & sportmanagement.

Scheerder, J., Thibaut, E., Pauwels, G., Vandermeerschen, H., Winand, M. & Vos, S. (2012). Sport in clubverband: Uitdagingen voor de clubgeorganiseerde sport. (Deel 2) (Beleid & Management in Sport 9). Leuven: KU Leuven/Afdeling Sociale Kinesiologie & sportmanagement.

Scheerder, J. & Vos, S. (2015). Sportclubs in beeld: Resultaten van het Vlaamse sportclubpanel 2.0 (VSP2.0) (Beleid en management in de sport 23) . Leuven: KU Leuven/afdeling Sociale Kinesiologie & sportmanagement.

Tennis Vlaanderen., (2016), Clubreglement jeugdfonds 2016. Brussel: Tennis Vlaanderen.

Van Hoecke., J.& De Knop., P. (2005). A functional quality system as management tool for voluntary board members. University of Brussels & University of Gent geraadpleegd op 20 mei via http://www.easm.net/download/2005/HPRPS02W28_MFP0096_0530_001.pdf

Vlaamse Sportfederatie. Sportclubondersteuning. (z.j.) Geraadpleegd op 2 augustus via <http://www.platformsportclubondersteuning.be>

Bijlage

Bijlage A

9.1. De clubgeorganiseerde sport in Vlaanderen

9.1.1. Maatschappelijke tendensen

We kunnen de laatste decennia **drie demografische verschuivingen**: de ontgroening, vergrijzing en verkleuring. **Zes socioculturele ontwikkelingen**: individualisering, informatisering, verschuiving tijdsbestedingspatronen en vrijetijdsethos, de medicalisering, globalisering en commercialisering onderscheiden.

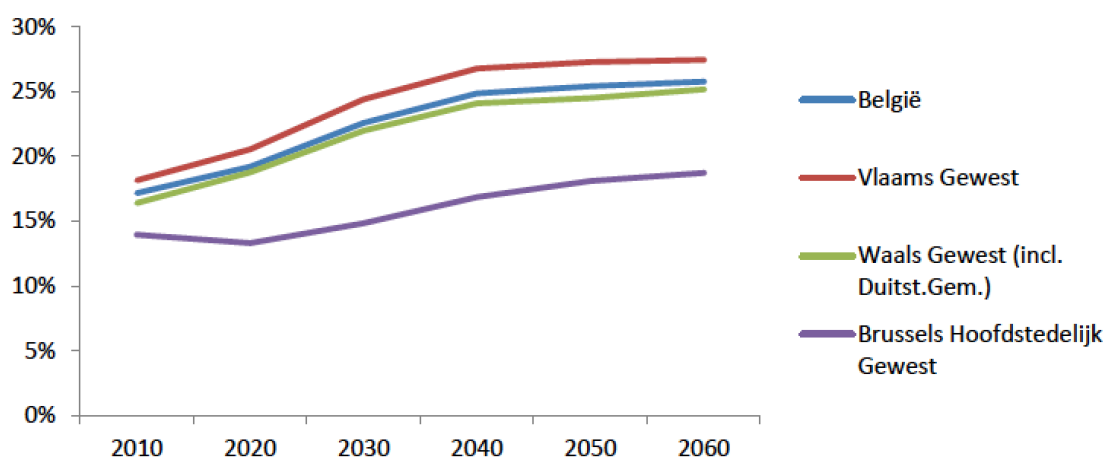
Afsluiten doen we met de **socio-economische ontwikkelingen**. De clubs hebben hier geen controle op maar het is wel belangrijk om te begrijpen en nadien de uitdaging(en) te formuleren voor de clubs (Scheerder, Thibault, Pauwels, Vandermeerschen & Vos 2011).

Demografische verschuivingen

Door de **vergrijzing** zal in 2040 in Vlaanderen één op vier ouder zijn dan 65 jaar, dit kan je duidelijk zien op grafiek 10 (Scheerder, Claes & Vanreusel 2014). Het is ook een nieuwe generatie ouderen die gewend is aan een democratische vrijetijdscultuur.

Meer dan de helft van de ouderen (55%) geeft aan aan sport te doen. Bij de niet actieven geeft 10% aan aan sport te willen doen.

Grafiek 11: vergrijzing. Verwachte evolutie van de bevolking van 65 jaar en ouder voor België en per gewest, 2010-2060 – bron: Scheerder, Thibault, Pauwels, Vandermeerschen & Vos (2011)

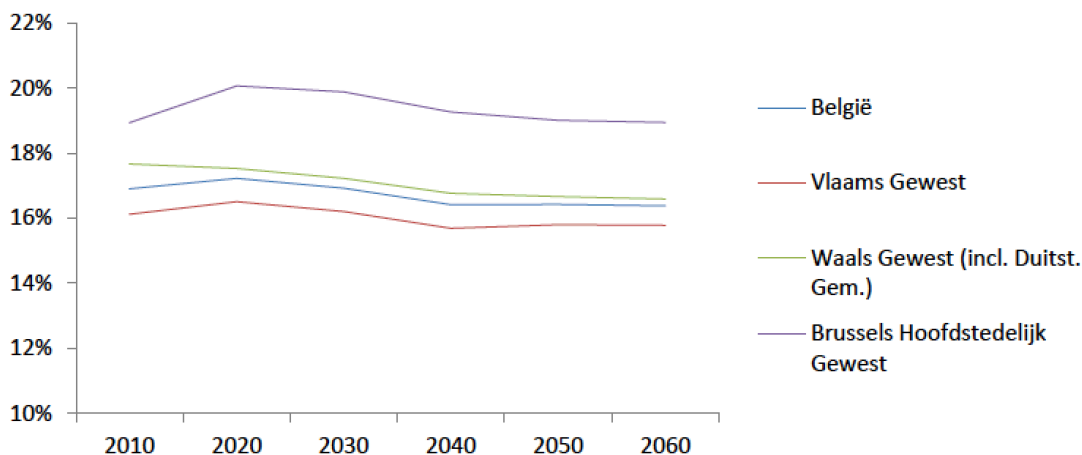

Bron: eigen verwerking o.b.v. Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (ADSEI) en het Federaal Planbureau (FPB) (2014)

We merken eveneens een **ontgroening** (slaat op de terugloop van het aantal -20j in de bevolking) op. Zoals je kan zien op grafiek 11 zal het aantal jongeren in de bevolking de komende decennia teruglopen. Dit is voor de clubs wel een belangrijke evolutie om te weten aangezien de jongeren 1/3 van de totale groep clubsporters uitmaakt. Bij de jongeren uit het secundair onderwijs neemt één op twee deel aan sport in clubverband. In de steden is het ontgroeningseffect wel minder groot.

Grafiek 12: ontgroening. Verwachte evolutie van het aantal 0- tot 14-jarigen in de bevolking voor België en per gewest, voorspelling 2010-2016 – bron: Scheerder, Thibault, Pauwels, Vandermeerschen & Vos (2011)

Bron: eigen verwerking o.b.v. Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (ADSEI) en het Federaal Planbureau (FPB) (2014)

Tot slot is er de **verkleuring**. Immigratie is respectievelijk gestegen van 89.056 (2000) naar 166.479 (2009) naar 176.000 in 2014. Deze mensen hebben een andere etnische-culturele afkomst. De groep is groot maar hun sportdeelname in de clubs is laag vergeleken met de autochtonen. Bij meisjes ligt dit nog lager. Verschillende factoren zoals financiële, culturele, racisme en taal liggen hierbij aan de basis. Al is er wel een lichtpunt, de sportdeelname is hoger bij allochtonen van de 2de generatie.

De demografische verschuivingen hebben een impact op de verstedelijking. De meeste mensen blijven dichterbij de steden wonen dankzij de ontgroening en vergrijzing. Steden zetten meer in op collectieve/publieke ruimtes, de vraag is dan of de clubs deze publieke ruimtes voldoende benutten.

Socio-culturele verschuivingen

Naast veranderingen in de bevolking zijn er ook sociologische en culturele verschuivingen. Vooreerst is er de **Informatisering**: in onze maatschappij staat informatie immers centraler dan ooit te voren. Via de technologie stroomt deze in de huiskamers. Dit uit zich in passieve sportparticipatie, livestreaming van sportwedstrijden en gebruik van technologie tijdens de

wedstrijden. Daarnaast heeft het internet verschillende community 's of virtuele gemeenschappen meegebracht.

Toch is er een tegenreactie, mensen willen daarnaast lijfelijk contact en hierin kan de sportclub tegemoet komen.

De **Individualisering**: slaagt op het individu als basiseenheid in de maatschappij die eigen keuzes moet maken. Het individu is minder gebonden dan vroeger. Lossere en flexibelere banden dragen zijn of haar voorkeur, kortom het engagement is lichter. Lichte sportgemeenschappen doen het bijgevolg goed, bijvoorbeeld start to run. Deze lossere banden zien we ook bij de vrijwilligers in het rugby.

De individuele keuze leiden niet noodzakelijk tot alleen sporten we zien dat ze vaak een collectieve uitkomst hebben. Mensen maken massaal dezelfde keuze. Vrijheid is niet absoluut, men laat zich leiden door de markt waarin maatschappelijke waarden zoals het gezondheidsideaal, er goed uitzien en gezond eten uitgedragen worden.

Sportclubs kunnen inzetten op lichte vormen van engagement om in te spelen op de verwachtingen van de sportbeoefenaars zoals flexibiliteit en laagdrempeligheid. Dit zal des te meer belangrijker worden aangezien de clubgeorganiseerde sport niet heeft kunnen profiteren van de groei uit de tweede recreatiegolf.

Voor de **tijdsbestedingspatronen** kunnen we vier patronen onderscheiden: productieve tijd (werk, huishouden..), reproductieve tijd (eten, slapen, persoonlijke verzorging), recreatieve tijd (sociale participatie en vrije tijd) en aansluitingstijd (verplaatsen, wachten).

We gaan dieper in op de recreatieve tijd. Vlamingen tussen 18 en 75 jaar besteden 38u aan recreatieve tijd. Grootste deel wordt besteed aan vrije tijd waarvan 59 minuten aan sport (Sport behoort onder vrije tijd). Tijd is demografisch verdeeld maar sterk afhankelijk van geslacht, leeftijd en opleiding. Vrouwen leveren in op vrije tijd en hebben in totaal minder recreatieve tijd. Vooral in de sportbesteding is het verschil groot 1u22' voor mannen en 35' voor vrouwen. De leeftijd speelt ook een rol, bepaalde levensfasen hebben het drukker en daardoor minder recreatieve tijd.

Een gezinssituatie hebben of alleenstaand zijn zorgen eveneens voor minder recreatieve tijd. Mensen met een lager opleidingsniveau hebben wel meer recreatieve tijd maar besteden het minst aan sport vergeleken met hoger opgeleiden. Hier is dus nog groeimarge.

Een vierde verschuiving is de **medicalisering**: medische wetenschap interfereert meer en meer in sport en de fysieke activiteit. Dit op een structurele (toenemende zeggenschap van de arts) en culturele (gezondheid als waarde) wijze. Het gezondheidsethos is een opportuniteit voor de clubs maar ook een bedreiging aangezien de individuele sporten aan populariteit winnen en niet het sporten in clubverband. Denk maar aan het fitnessen, fietsen, joggen.

De **globalisering** speelt zich ook af in de sport: standaardisering, homogenisering en “verwestering” van de sport. We kunnen spreken van een detraditionallisering en diversificatie van het aanbod aan sporten. In het rugby zijn alle regels uniform en uitgevaardigd door World Rugby die over de regels waakt. Daarnaast duiken steeds meer alternatieve vormen van rugby de kop zoals beach rugby, touch, tag rugby enz.

Desondanks kunnen we ook spreken van een lokalisering, die zich als tegenreactie opdringt. Denk maar aan de opmars van de regionale politieke autonomie (Pinxten, 1994; Wilderdink e.a., 1996). Maar ook de sportclubs profiteren hiervan aangezien zij een uitdrukking zijn van de lokale verbondenheid.

Tot slot is er de **commercialisering**. De commerciële markt speelt in op de behoeften van de sporter: flexibiliteit, gezond lichaam en fun. Denk maar aan de massa loopevenementen of de verschillende looptrails met hindernissen.

Het sportlandschap is dus complexer geworden. Niet alleen het aanbod van sporten en actoren maar ook aan de vraagzijde zijn de participanten meer verscheiden.

Socio-economische verschuivingen

Veertig procent van de bevolking in België doet handenarbeid terwijl 60 procent in de kennis- en dienstensectoren tewerkgesteld is. Enkele decennia geleden was dit nog omgekeerd.

Waarschijnlijk kunnen we hiermee de populariteit van de individuele sporten verklaren aangezien mensen uit de dienstensector meer flexibelere uren hebben. Ze sporten wanneer het hen past.

Daarnaast is er de wereldwijde bankencrisis van 2009, vooral in Europa moesten verschillende overheden financieel tussenbeide komen om de banken te redden.

Het gevolg is dat de schuldenberg aangroeide en besparingen zich opdringen, ook in Vlaanderen. Momenteel is er een nieuw decreet invoege waar de overheid spreekt van een rationalisatie van de sportsector. De sportdiensten en federaties zullen het met minder moeten doen wat zijn weerslag zal geven naar de sportclubs.

9.1.2. Vraagzijde: participatie in de clubsport

We spreken van een versporting van de samenleving aangezien meer en meer mensen aan sport doen. Sportdeelname wordt nu als normatief gedrag beschouwt waar dat vroeger niet zo was. Het hing voor een groot stuk af van je socio-culturele status (Scheerder, Claes & Vanreusel 2014). In de jaren 60' kunnen we nog spreken van drie compartimenten in de sport: volkssporten (vooral in de cafés), de turners vanuit de katholieke, socialistische en liberale zuil en de moderne sporten.

Naast de versporting is er de ontsporting die zich afzet tegen de kernwaarden van de traditionele sport, we spreken van de participatiesport (vernieuwende bewegingscultuur) gekenmerkt door: pret, beleving, gezondheid en avontuur. We kunnen spreken van een dichotome ontwikkelingslijn in de sport. In tabel 6 kan je het verschil in de basiskenmerken terugvinden. In de helft van de jaren 70 zien we naast de traditionele sporten een ostentatief-recreatieve stijl ontstaan zoals bijvoorbeeld tafeltennis, bergsport en zeilen. Deze ostentatief-recreatieve stijl is ondertussen uitgegroeid tot de “lifestyle” sporten. De recreatieve sportbeoefening bestaat nu uit meerdere clusters. Het continuüm van prestatiesport en participatiesport is nog van tel met veel tussenvormen.

Tabel 7: basiskenmerken van de traditionele sport en de trend tot versporting versus basiskenmerken van de vernieuwde bewegingscultuur en de trend tot ontsporting – bron: Scheerder, Claes & Vanreusel (2014)

Traditionele sport Versportingslijn	Vernieuwende bewegingscultuur Ontsportingslijn
Nuttig	Ludiek
Gebonden	Flexibel
Ascese	Hedonisme
Energie	Esthetiek
Uniform	Pluriform
Duurzaam	Vluchtig
Prestatie	Participatie
Bekampen	Beleven
Exclusief	Inclusief
Monocultuur	Multicultuur
Specificiteit	Diversiteit
Verdieping	Verbreding
Specialisatie	Fragmentarisatie
Product	Proces
Rationeel	Emotioneel
Reëel	Virtueel
Institutes	Individen
Socialisatie	Identificatie
Formeel	Informeel
Hiërarchie	Zelfbeschikking
Top-down	Bottom-up
Gemeten beweging	Beleefde beweging
Techno	Eco
Objectieve prestatie	Subjectieve pret
Piramidale organisatie	Netwerkorganisatie
Gestandaardiseerde omgeving	Variabele omgeving

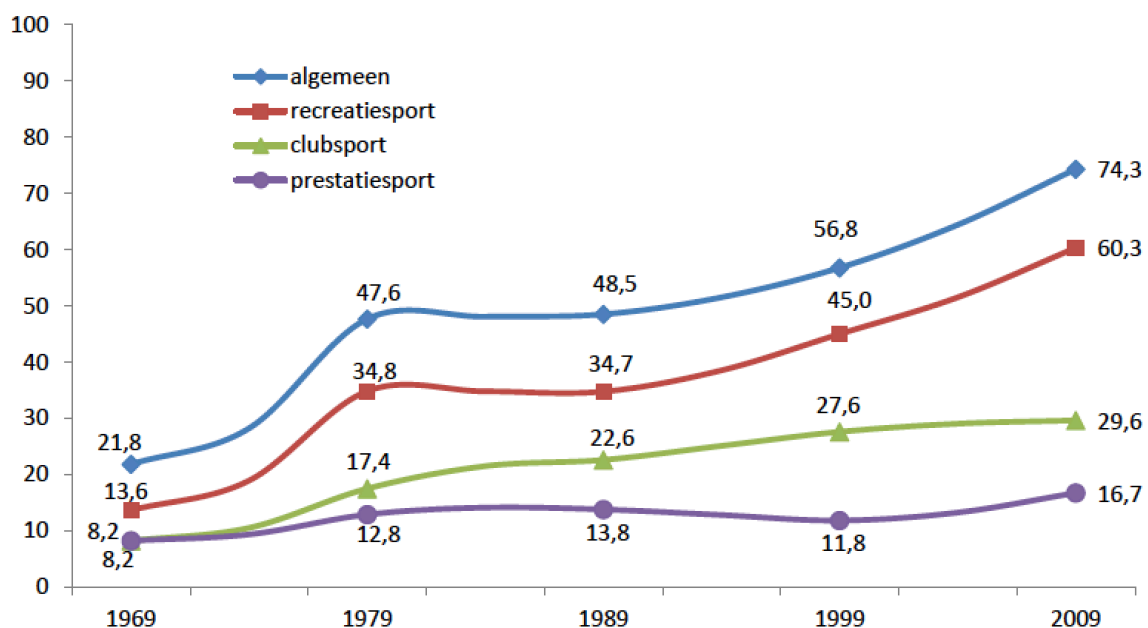
Bron: Scheerder & Vandermeersch (2013) op basis van Crum (1991), Loret (1995), Vanreusel (1998) en Vanreusel & Scheerder (2000)

Naast de twee stijlen wordt sport meer als business gezien en aangeboden, dit op vraag van de nieuwe sportbeoefenaar die kiest voor niet gestandaardiseerde sportvormen. Zware sociale verbanden zoals lidmaatschap in een club worden vermeden.

We kunnen spreken van een derde dichotome ontwikkelingslijn met korte en informele ontmoetingen waar flexibiliteit en losse verbanden de voorkeur dragen. De participanten/consumenten kunnen deze vinden in de zogenaamde lichte sportgemeenschappen.

Door de verschillende ontwikkelingslijnen wordt sport onderdeel in een groter bewegingsveld. Nieuwe bewegingsculturele expressies dringen zich op, vroeger was de sport eenduidig om te presteren of als opvoedingsmiddel inzetbaar tot diep in de 20ste eeuw. Naast de waarden: “vormen” en “presteren” eisen nu ook “vermaken” (sport als schouwspel) en “produceren” (sport als goed) een prominente plaats in in de sport en bewegingssector. Er is sinds 1969 een stijging van de sportparticipatie in Vlaanderen. Als we grafiek 13 bekijken kunnen we twee golfvormen herkennen. Een eerste golf tot eind jaren 70’ (sport voor allen beweging en investering in de breedtesport door de overheid) en een tweede bij de start van de jaren 90’. De groei komt voornamelijk uit de recreatie sport terwijl de clubsport en prestatie sport stagneert of nagenoeg gelijk blijft.

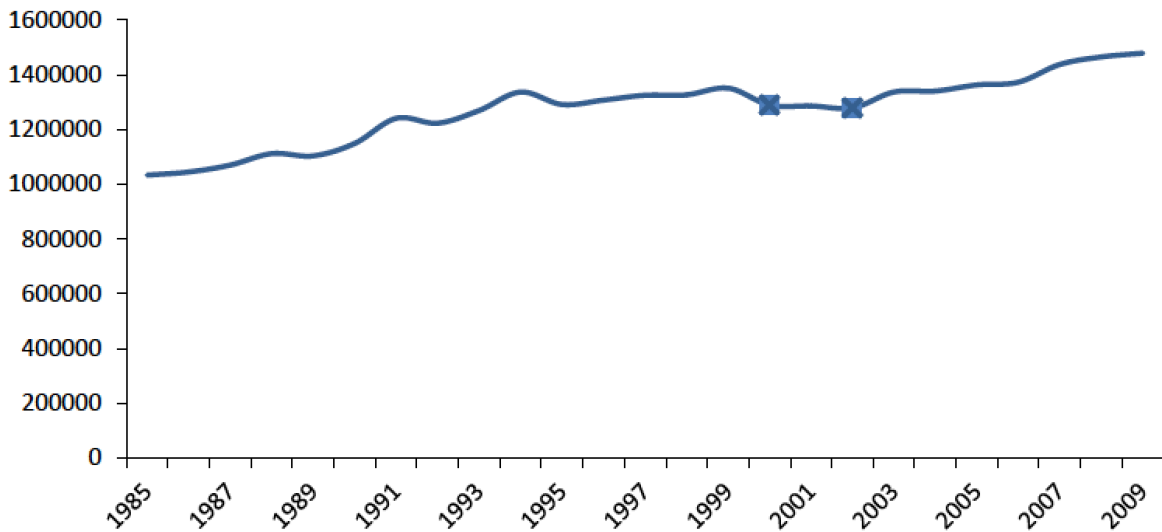
Grafiek 13: evolutie van de deelname aan sport in Vlaanderen van 12- tot en met 75-jarigen, percentages in functie van de totale populatie – bron: Scheerder, Thibaut, Pauwels, Vandermeershen & Vos (2012)

Bron: Scheerder & Vanreusel (2009: 35) en Scheerder & Vos (2011b) op basis van SBV 1969-2009

In grafiek 14 zien we dat het aantal leden bij erkende sportfederaties licht stijgt tot 2009. Indien we gaan kijken naar de leeftijden en geslacht zien we dat in grafiek vijf de jongens en meisjes vaak in clubverband sporten maar dat dit de laatste jaren afneemt. Meer details kan je hieronder terugvinden

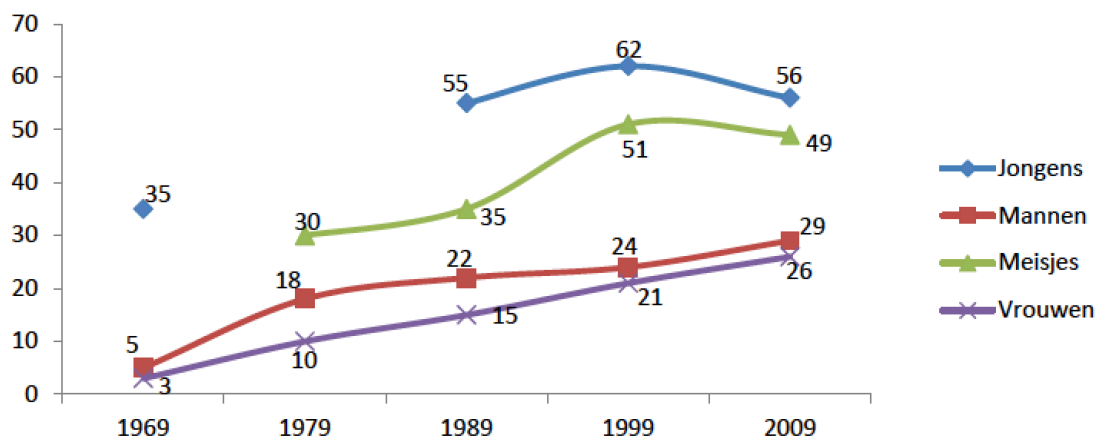
Grafiek 14: evolutie van het aantal leden van sportclubs aangesloten bij erkende sportfederaties in Vlaanderen (1985-2009), inclusie de leden van de KBBB, KBVB en KBWB – bron: Scheerder, Thibaut, Pauwels, Vandermeershen & Vos (2012)

Bron: eigen bewerking op basis van administratieve gegevens van Bloso, Afdeling Subsiidiëring
 Marker 'X' = Het jaar na de decreten van 1999 en 2001 aangaande de erkenning en subsidiëring van Vlaamse Sportfederaties

Mannen sporten meer dan vrouwen maar de sportdeelname bij vrouwen is meer gestegen overheen de jaren. Het blijft wel zo dat het totaal aantal vrouwen die sporten in clubverband nog veel lager is dan het aantal mannen. Daarnaast is het aantal sportieve ouderen meer toegenomen dan het aantal sportieve jongeren. Dat is duidelijk te merken in grafiek 15, bij de groepen ouder dan 40 zien we een toename in de clubsportparticipatie terwijl die afneemt voor de categorieën onder 40 jaar.

Grafiek 15: evolutie van de actieve clubsportbeoefening door jongens en meisjes uit het secundair onderwijs en hun ouders in Vlaanderen (1969-2009), percentages in functie van de totale populatie – bron: Scheerder, Thibaut, Pauwels, Vandermeershen & Vos (2012)

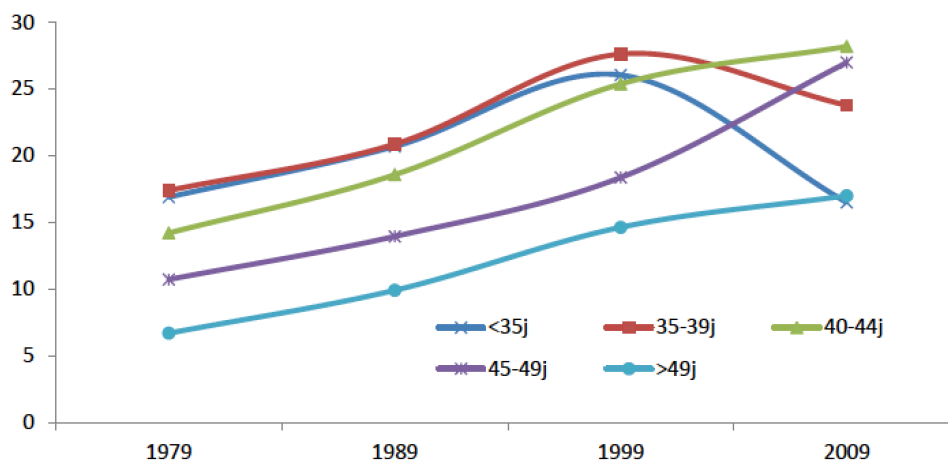

Bron: Scheerder e.a. (2011b: 48;50) op basis van SBV, aangevuld met SBV 2009

De cijfers in de clubsport zijn opvallend aangezien de sportdeelname voor kinderen uit het lager onderwijs omhoog is gegaan tussen 1999 en 2009, maar wel afneemt bij jongeren uit het middelbaar onderwijs.

Bij volwassenen komen vier van de tien niet in contact met sport; 60 procent dus wel. Er is wel een duidelijke evolutie sinds 1969 toen nog maar 15 procent aan sport deed. In de jaren 70 was dat al 41 procent waarna een stagnatie optrad. Er kwam terug een stijging in de jaren 90.

Grafiek 16: evolutie van de clubsportdeelname door Volwassenen in Vlaanderen (1979-2009), voor verschillende leeftijdscategorieën, percentages in functie van de totale populatie – bron: Scheerder, Thibaut, Pauwels, Vandermeershshen & Vos (2012)

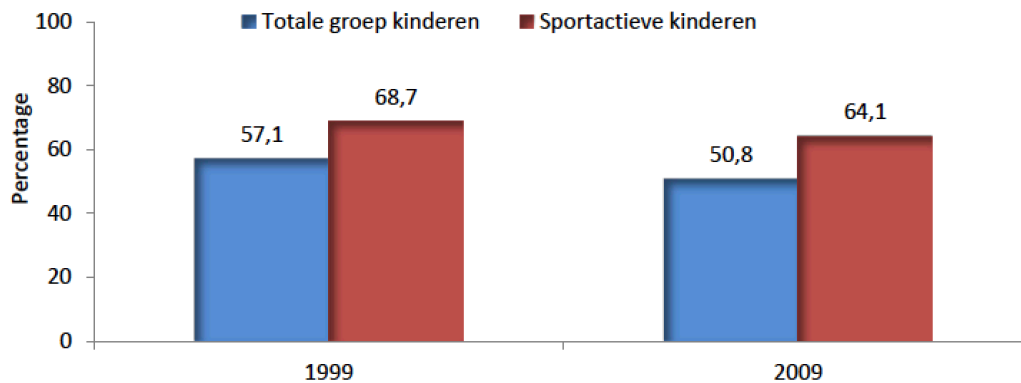

Bron: Scheerder (2003: 419) en Scheerder & Vos (2011b) op basis van SBV 1969-2009

Eind jaren 90 deed één op twee Vlamingen aan sport. Bij het inluiden van de 21ste eeuw werd opnieuw een stijging (ook in Europa) opgemerkt.

Voor de kinderen (lager onderwijs) zien we in grafiek 17 dat de clubparticipatie terugloopt met 6 procent. De clubsport boet dus in aan populariteit.

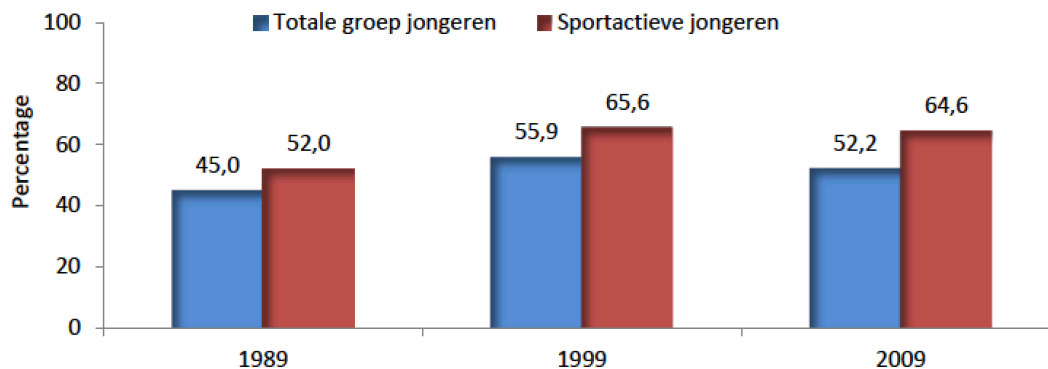
Grafiek 17: evolutie van de clubsportparticipatie bij kinderen (lager onderwijs) in Vlaanderen, 1999-2009 – bron: Scheerder, Thibaut, Pauwels, Vandermeershens & Vos (2012)

Bron: Scheerder e.a. (2013: 90)

Bij jongeren daalt naast de sportparticipatie in het algemeen ook de clubsport, al is deze daling minder groot dan bij de kinderen. Deze evolutie kan je zien in grafiek 18.

Grafiek 18: evolutie van de clubsportparticipatie bij jongeren (secundair onderwijs) in Vlaanderen, 1989-2009 – bron: Scheerder, Thibaut, Pauwels, Vandermeershens & Vos (2012)

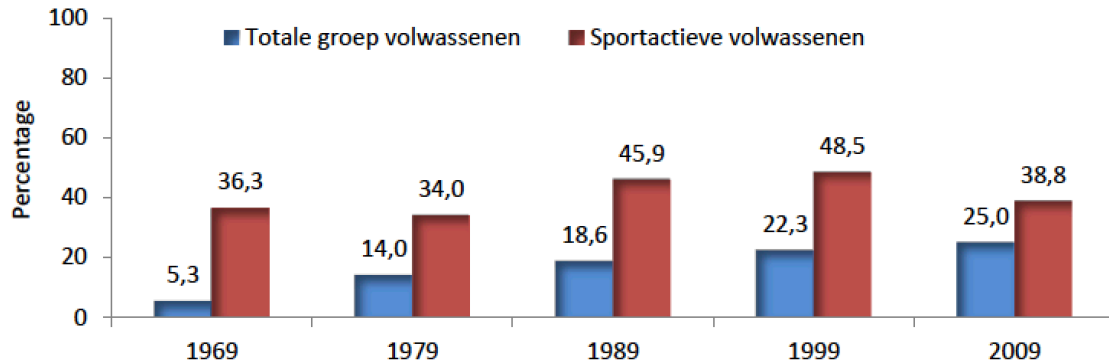

Bron: Scheerder e.a. (2013: 91)

Bij de volwassenen is de clubsportparticipatie gestegen (door de 40 plussers zie hoger) maar niet voor de sportactieve volwassenen, daar is het in tegenstelling gedaald.

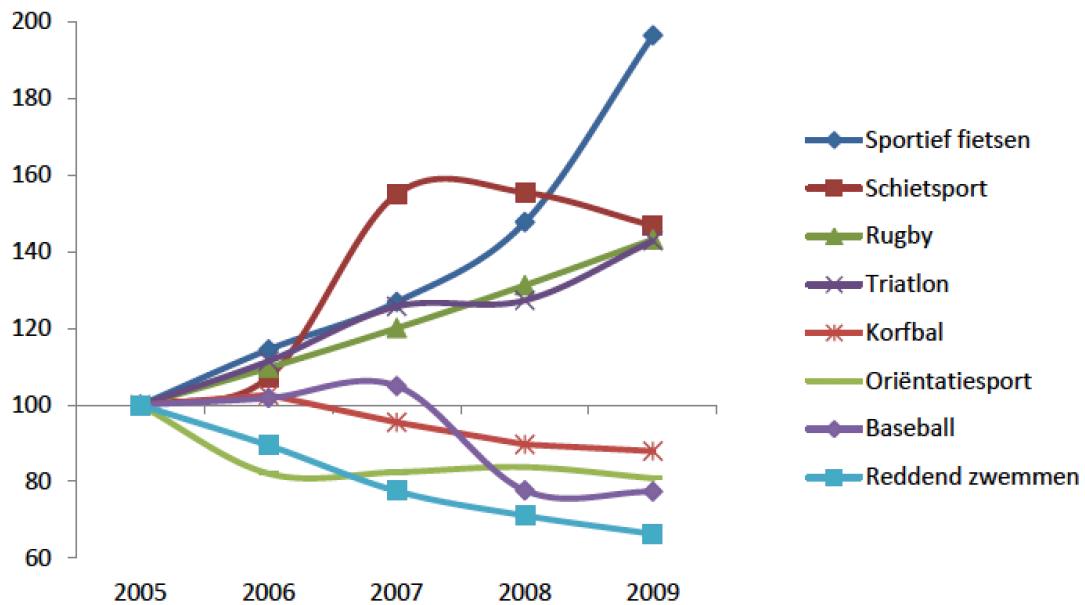
Grafiek 19: evolutie van de clubsportparticipatie bij volwassenen in Vlaanderen, 1969-2009 – bron: Scheerder, Thibaut, Pauwels, Vandermeershen & Vos (2012)

Bron: Scheerder e.a. (2013: 92)

Het is daarnaast eens leuk om te kijken naar de sterkst groeiende sporttakken (2005 tot 2009). Uit grafiek 20 blijkt dat het rugby wel in de lift zit en dat blijkt te kloppen met onze eigen cijfers. Rugby is eveneens de enigste teamsport die bij de vier sterkste stijgers zit.

Grafiek 20: evolutie van de vier sterkst gestegen en vier sterkst gedaalde sporttakken sinds 2005, opgeteld voor sportfederaties die één sporttak aanbieden (inclusief KBVB, KBWB, KBBB) en voor omnisportfederaties in Vlaanderen. – bron: Scheerder, Thibaut, Pauwels, Vandermeershen & Vos (2012)

Bron: eigen bewerking op basis van administratieve gegevens van Bloso, Afdeling Subsidiëring

Als we kijken naar de sportvoorkeur dan kunnen we een verschuiving merken van 1969 tot 2009. Bij kinderen (lager onderwijs) winnen vooral de solosporten aan populariteit terwijl tennis en voetbal de populairste duo en teamsporten zijn. Dezelfde trend zien we bij jongeren (secundair onderwijs) Bij volwassenen zien we dat in 2009 in de top vijf enkel solosporten staan terwijl dat in 1969 nog anders was.

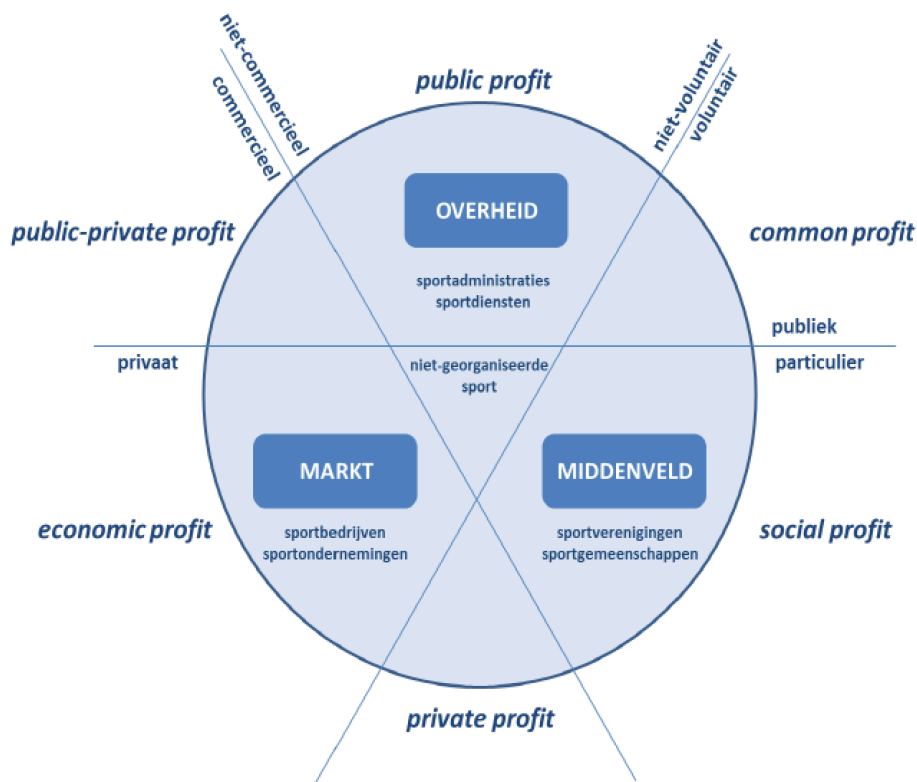
Indien we het niveau, locatie en contextualiteit van sportbeoefening in acht nemen, zien we dat het niveau overwegend recreatief is bij kinderen, jongeren en volwassenen. Het deel competitie is het grootst bij de jongeren maar nog steeds maar 11,5 procent. Bij volwassenen is 85 procent recreatief, 4 procent competitie en 11 procent een mix tussen beiden.

9.1.3. Aanbod in de sport

Aan de vraagkant nemen naast “presteren” en “vormen” (kenmerken van de traditionele sporten) ook de kenmerken “produceren” en “vermaken” een prominente plaats in de sport en bewegingssector. Deze vier kenmerken worden aangeboden door volgende sectoren: de clubgeorganiseerde sport waar “prestaties” en “competitie” primeren. De sport en bewegingseducatie waar “vormen” centraal staat, de sportindustrie waar “productie” en “consumptie” centraal staan en tot slot de sportentertainment waar creatie van “spektakel” en “belevenissen” centraal staan. Deze vier vormen kunnen met elkaar in contact komen zodat we veel mengvormen krijgen (Scheerder et al., 2012).

We kunnen drie hoofdrolspelers aanduiden in het aanbod: de markt, de overheid en het middenveld zoals aangegeven in figuur 16.

Figuur 16: model van profitsectoren in de sport – bron: Scheerder et al., 2012

© Scheerder & Vos (2013)

Bron: Scheerder & Vos (2014: 121)

Elke hoofdrolspeler heeft een doel voor ogen. De overheid wil het algemeen welzijn van zijn burgers vergroten genaamd public profit. Het middenveld wil zijn leden sociaal binden met elkaar, we spreken van social profit en de markt speelt in op de behoeften van de consumenten en wil rendabel zijn, we spreken van economic profit.

In tabel 8 kan je het profiel van telkens een actor uit elke sector terugvinden.

Er zijn wel steeds meer mengvormen of hybride vormen merkbaar die kenmerken van de hoofdsectoren combineren. Uiteindelijk kunnen we in de sportsector 6 profitsectoren onderscheiden

Tabel 8: profiel van sportclubs, fitnesscentra en gemeentelijke sportdiensten in Vlaanderen – bron: Scheerder et al., 2012

	Sportclubs	Fitnesscentra	Gemeentelijke sportdiensten
Aantal	23 900	510	308
Eigenaarschap	Privaat	Privaat	Publiek
Profit-oriëntatie	Social profit	Economic profit	Public profit
Basisprincipe	Solidariteit, engagement	Vraag en aanbod, productie en consumptie	Collectiviteit, solidariteit, marktconcurrentie
Rol	Aanbieder	Aanbieder	Aanbieder + regisseur
Inkomsten	Lidgelden, subsidies, geldacties, sponsoring	Klanten (abonnementen)	Publieke middelen
Human resources	Vrijwilligers	Betaalde krachten (werknemers + zelfstandigen)	Betaalde krachten + vrijwilligers

Bron: Vos & Scheerder (2011)

Daarnaast blijkt dat de sportclub de populairste verenigingsvorm is in Vlaanderen voor 14 tot 85 jarigen. Daarnaast is de sportclub een garantie voor een regelmatige sportbeoefening en geeft deze meer kans op lifetime sportbeoefening.

9.1.4. Sportclubs in beeld

De gegevens komen uit het Vlaamse sportclubpanel 2.0 (Scheerder & Vos 2015) waarin 580 clubs bevraagd zijn. Hiervan participeerde 285 (49 %) van de clubs uit vorig sportclubpanel. Voor verdere details in de methode en werkwijze verwijs ik naar BMS 23 van de KU Leuven (Scheerder & Vos 2015).

Profiel van de sportclub

Uit **de profielen** van de club kunnen we afleiden dat de meeste clubs opgericht zijn na de jaren 70. Dit loopt parallel het breedtesportbeleid van de overheid. Als statuut kiezen de meeste clubs voor en vzw structuur (53 procent) terwijl het andere grote deel een feitelijke vereniging kent als juridische vorm. We zien dat de kans om een vzw structuur te hebben

groter is bij clubs die langer bestaan, groter zijn in ledenaantal en over veel jeugd beschikken.

Minder dan een op vijf clubs in Vlaanderen telt meer dan 200 leden. Kleine clubs met maximum 60 leden zijn het meest vertegenwoordigd. Deze zijn goed voor de helft van de clubs in Vlaanderen. Twee derde van de sportclubs in Vlaanderen heeft gemiddeld 100 sportende leden of minder. De meeste clubs in Vlaanderen zijn unisport, goed voor zo'n 85 procent terwijl een klein aantal omnisport is.

De meeste clubs hebben geen beleidsplan (slechts 43,1 procent heeft dit wel) al hangt dit af van de grootte van de club. Hoe groter hoe meer kans op een beleidsplan zeker indien er veel jeugdleden zijn. Ook hoe ouder de club hoe groter de kans op een beleidsplan. Een kwart van de clubs heeft zijn eigen accommodatie. Kleinere clubs staan vaak minder in voor hun eigen accommodatie. Een kwart van de clubs geeft aan dat hun accommodatie hen belet om verder te groeien. Deze zijn vooral de grotere clubs.

Sportaanbod in de sportclubs

Een op drie clubs in Vlaanderen biedt een teamsport aan. Hoe groter de club, hoe meer het aanbod recreatief en competitief is. Hetzelfde geldt voor het aantal jeugdspelers. Hoe groter de club en hoe meer jeugd, hoe meer extra-sportieve activiteiten er georganiseerd worden.

Omtrent de visie en beleid is twee derde van de clubs zich genoodzaakt om zich aan te passen aan maatschappelijke verwachtingen. Zeven op de tien wil zich richten naar een zo ruim mogelijk publiek, maar slechts 23 procent heeft een alternatief lidmaatschap voor het gebruik van bepaalde diensten. Negen op de tien clubs stelt dat ze naast sportieve ook sociale doelstellingen nastreven.

Ledenprofiel

De leden in de clubgeorganiseerde sport hebben we hoger vernoemd, we willen inzoomen op de andere leden binnen de clubs zoals:

- i. De inzet van werknemers: slechts 2% geeft aan personeel te hebben. Dit zijn meestal de grotere clubs en clubs met jeugdleden.
- ii. Iets meer dan de helft van de clubs zijn op zoek naar bijkomende vrijwilligers. Dit ligt hoger bij grotere clubs met jeugd. Bijna de helft geeft aan dat zij moeilijkheden ervaren met het vinden van vrijwilligers.
- iii. Clubbestuur: er is een correlatie met de grootte van de sportclub en het aantal bestuursleden. Vooral mannen zitten in het bestuur met een gemiddelde leeftijd die 50 jaar is. Gemiddeld besteden de

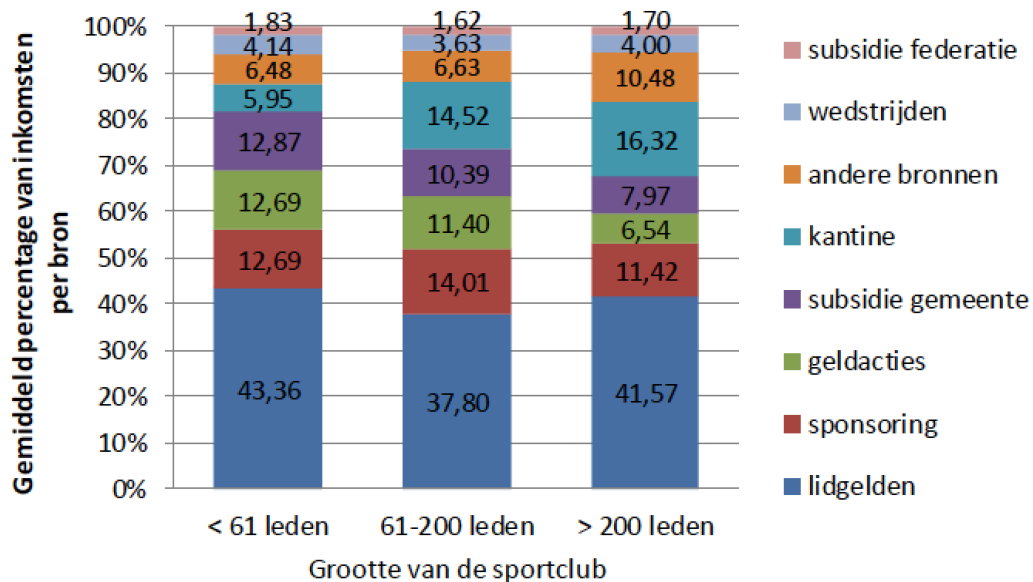
bestuurders 15u per maand aan hun bestuurdersfunctie en ontvangen hier geen vergoeding voor.

- iv. Sporttechnische begeleiding: drie kwart van de clubs hebben sporttechnische begeleiders. Meer dan de helft is niet gekwalificeerd. Drie kwart zijn mannen. Drie op vijf clubs betaalt geen vergoeding aan zijn trainers. Twee op vijf geeft aan een tekort aan trainers te hebben.
- v. Ondersteunde krachten: zeven op de tien clubs kunnen op ondersteunende krachten rekenen die bijvoorbeeld in de kantine werken of als scheidsrechter fungeren enz.

De financiële situatie

De Inkomsten van de clubs komen vooral uit lidgelden (82,6%), subsidies van gemeenten (75,2%), sponsoring (55,1%), geldacties (46,2%) en de kantine (29,1%). Drie kwart wordt door de club zelf gegenereerd terwijl het overige via subsidies binnenkomt. Zoals je kan zien in figuur twee is de inkomstenverdeling afhankelijk van de grootte van de club. Grote clubs halen vooral meer inkomsten uit de kantine.

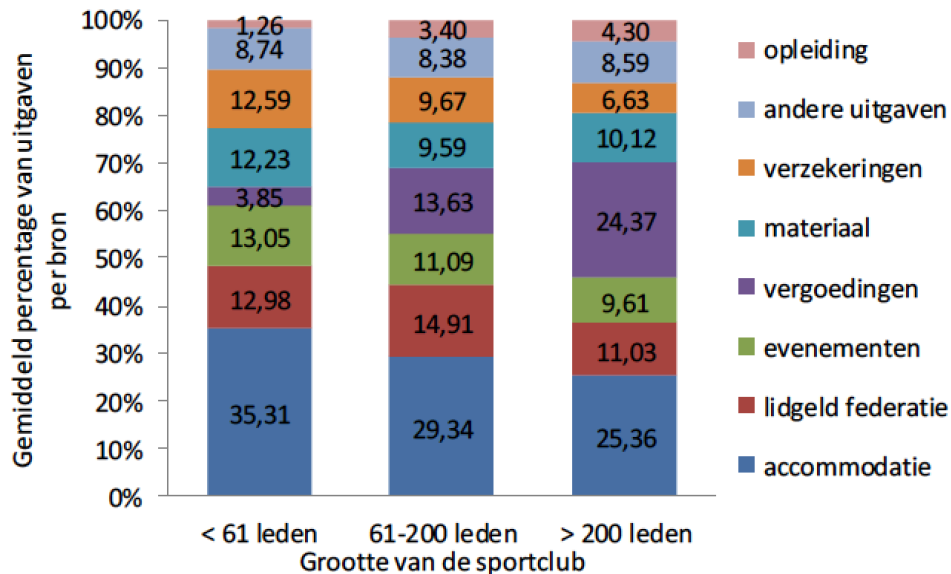
Figuur 17: aandeel van de inkomstenbronnen in het totale inkomen van de sportclubs naar omvang van het ledenbestand – bron: Scheerder & Vos 2015

De uitgaven in de clubs zijn voor de sportinfrastructuur (72,7%) en verzekeringen (70,8%) de grootste uitgavenposten. Daarna komen de lidgelden aan federatie (65,5%) en aankoop van materiaal (63,1%).

Ook hier zijn er verschillen in uitgaven bij verschillende grootte van de sportclubs. We zien vooral meer relatieve uitgaven voor vergoedingen bij grotere clubs.

Figuur 18: aandeel van de uitgavenbronnen in de totale uitgaven van de sportclubs naar omvang van het ledenbestand (N=424) – bron: Scheerder & Vos 2015

Tot slot geeft twee derde van de sportclubs aan dat hun financiële situatie gezond is.

Samenwerkingsverbanden

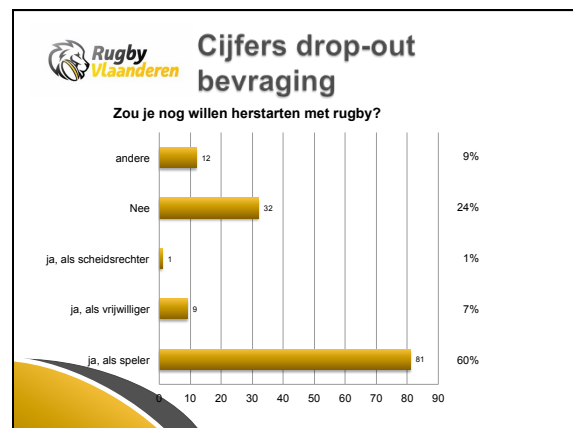
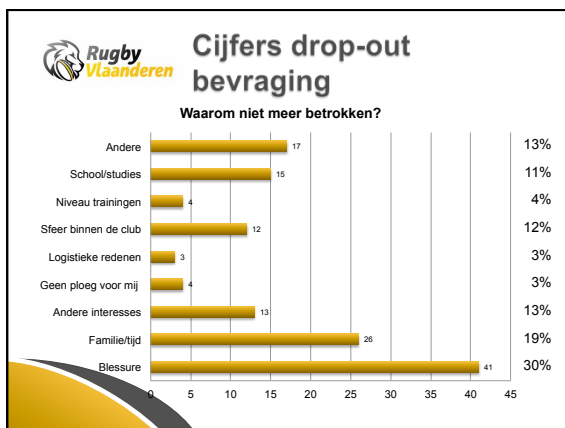
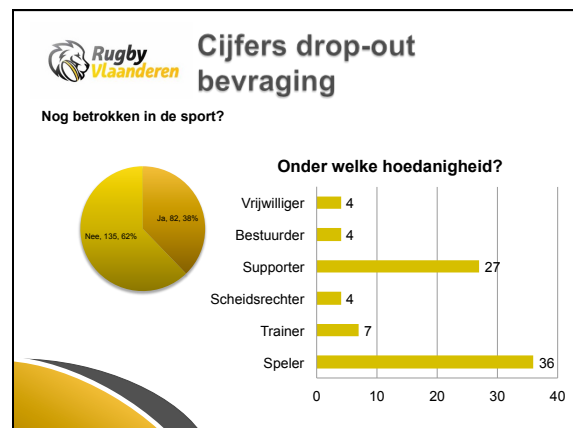
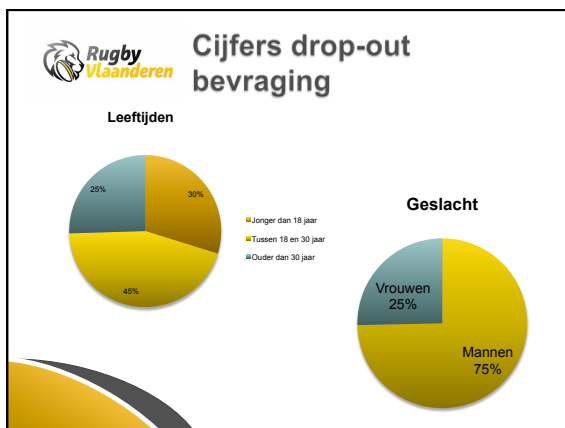
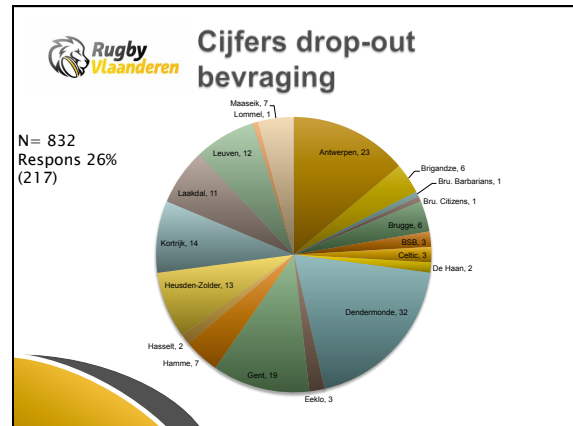
Globaal gezien is de samenwerking met de gemeentelijk sportdienst het populairste met (87,6%) daarna de samenwerking met andere clubs (53,8%) en scholen (40%). Hoe groter de club en jonger het ledenbestand, hoe meer kans op samenwerking.

Gezondheids promotie

Voor gezond sporten heeft meer dan de helft van de sportclubs hier aandacht aan, maar slechts een op vijf heeft hier iemand voor aangeduid in het bestuur. Voor blessurepreventie is iets minder dan de helft van de clubs hiermee bezig terwijl de algemene gezondheidsbevordering (sensibilisering bij roken, eten en drinken) minder aan bod komt in de sportclubs.

Vergelijkingen tussen 2009 en 2012 (VSP 1.0 and VSP 2.0)

Algemeen zien we weinig veranderingen. Al kunnen we enkele tendensen opmerken in de ondersteuning van vrijwilligers (hier wordt meer aandacht aan geschonken), geven meer clubs aan het financieel moeilijk te hebben en is er een toename tot samenwerkingsverbanden.

Bevraging clubs

Samenvatting

Algemeen

Geslacht

Vrouw: 1
Man: 14

Functie (n=15)

meerdere functies: 1
Jeugdcoördinator: 2
secretaris: 1
bestuurder: 11

Responsratio
N=15 van 25 clubs
Of 60%

Jeugdwerking?

nee: 4
Ja: 11

Get Into Rugby

Doet mee aan GIR

Nee: 4
Ja: 11

Wij krijgen voor het 'GIR' project voldoende steun van Rugby Vlaanderen.

Helemaal akkoord: 6
Eerder akkoord: 8
Eerder niet akkoord: 1

- ▶ Nog niet duidelijk genoeg
- ▶ We kunnen hier niemand voor vinden (initiaties)
- ▶ Gepland voor 2016

Get Into Rugby

Open vraag: Hoe kan Rugby Vlaanderen u helpen bij het werven van nieuwe leden?

- ① Media aandacht door: evenement, nationale ploeg
- ② Investeren in schoolsport
- ③ Ondersteuning bij initiaties/scholentornooien

Get Into Rugby

Vragen rond Gir project

Vraag	Helemaal akkoord	Eerder akkoord	Eerder niet akkoord	helemaal niet akkoord	Niet van toepassing
Het 'GIR' project draagt bij tot de promotie van het rugby in mijn regio	9	3	2	0	0
Het 'GIR' project is een meerwaarde voor mijn club	7	4	2	1	1
Het 'GIR' project werft nieuwe leden voor mijn club	6	3	3	2	1
Voor de leerkrachten LO is dit een meerwaarde aangezien het TAG rugby makkelijk aan te leren is	6	5	2	1	1
De 'GIR' passen werken drempelverlagend	9	1	3	2	0

Opleidingen

Vragen rond opleidingen

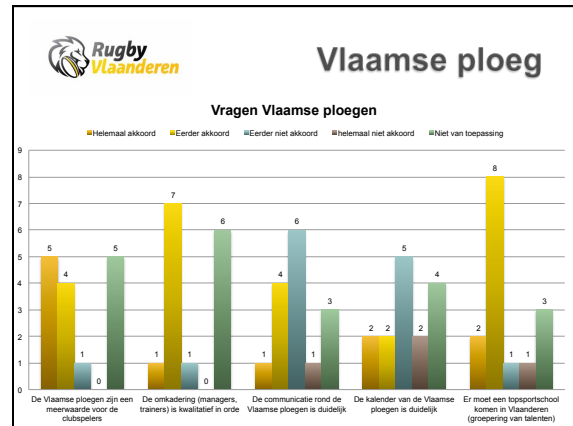
Vraag	Helemaal akkoord	Eerder akkoord	Eerder niet akkoord	helemaal niet akkoord	Niet van toepassing
Het aanbod voor scheidsrechters is relevant	8	3	2	0	2
Het aanbod voor trainers is relevant	10	2	2	0	1
De bijstellingen voor bestuurders (via dynamo) zijn kwalitatief goed	5	4	2	0	4
Het thema van de bijstellingen voor trainers zijn goed gekozen	10	3	1	0	1

Rugby Vlaanderen

Opleidingen

Open vraag: Heeft u nog opmerkingen over de opleidingen?

- 1 Vaak verre verplaatsingen, spreiding
- 2 Tijdsduur te hoog
- 3 Meer opleidingen voorzien in West-Vlaanderen

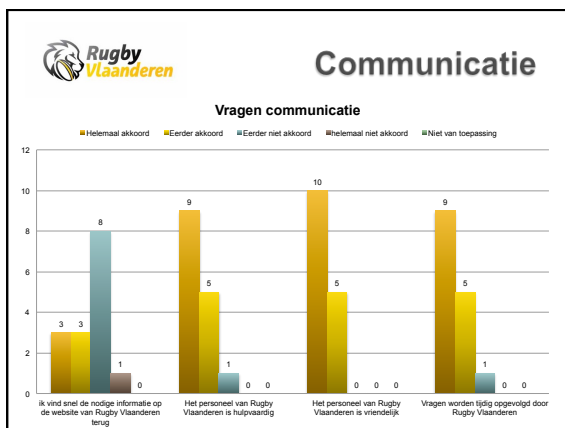
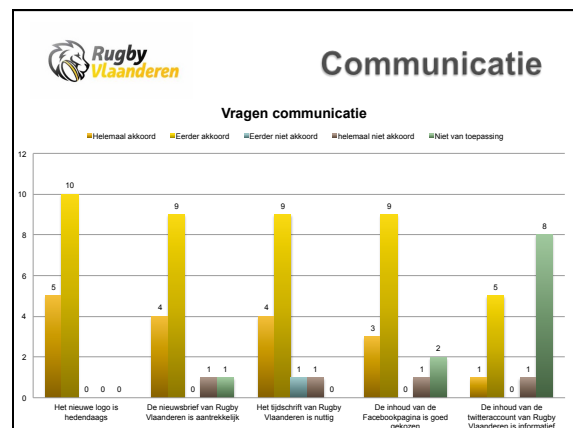

Rugby Vlaanderen

Vlaamse ploeg

Open vraag: Zijn er elementen die beter kunnen?

- 1 Beter afstemming met de nationale ploeg en club => te veel voor sommige spelers
- 2 Kalender zo snel mogelijk verspreiden
- 3 Starten met senioren?

Rugby Vlaanderen

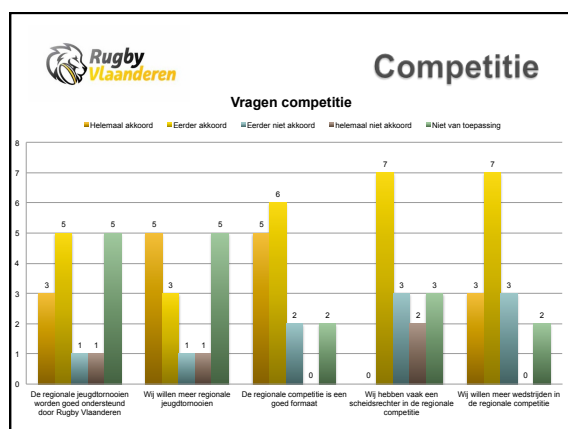
Communicatie

Open vraag: Zijn er elementen die beter kunnen?

- 1 Website kan nog gebruiksvriendelijker voor:
  - ✓ Vinden van de rangschikking
  - ✓ Voor Smartphone
- 2 Informatie rond reglementen en doorgeven scores kan beter

Score op 10 voor communicatie

Score	Aantal
1	0
2	0
3	1
4	0
5	1
6	2
7	4
8	4
9	3
10	0

Rugby Vlaanderen

Competitie

Open vraag: Hebt u nog feedback voor Rugby Vlaanderen over de competities?

- ① Geen continuïteit in de kalender (periodes van 3w zonder wedstrijd)
- ② 2de ploegen in Reg2 zorgen voor wrevel (opstelling spelers van de 1ste ploeg)
- ③ Hoe regionaler hoe beter
- ④ Minimum eisen voor het organiseren van jeugdturnoien

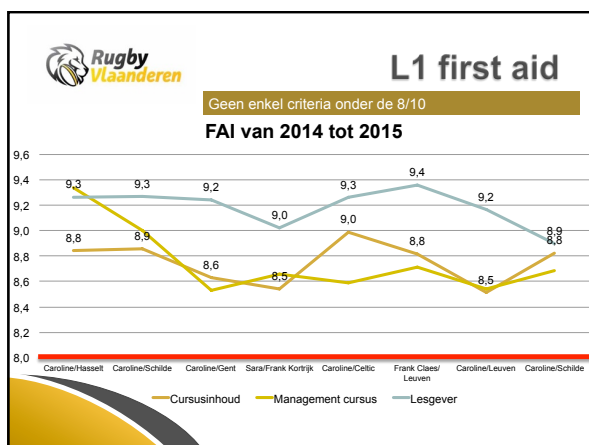
Bijlage C

1

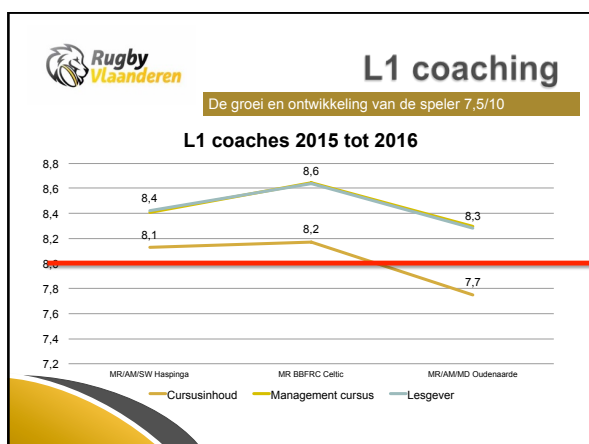
Evaluatie cursus

1. FAI – First Aid in Rugby
2. Coaching
3. MO – Match official
4. S&C – Strength & Conditioning

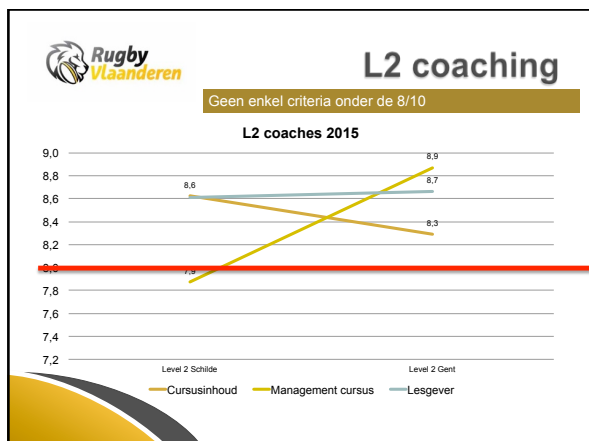
Hoe kon de cursus beter?

- ▶ Memorysheet/checklist hebben
- ▶ Cursus over taping
- ▶ Wat met kleine blessures?
- ▶ Hand-outs
- ▶ Online cursussen in het Engels

Hoe kon de cursus beter?

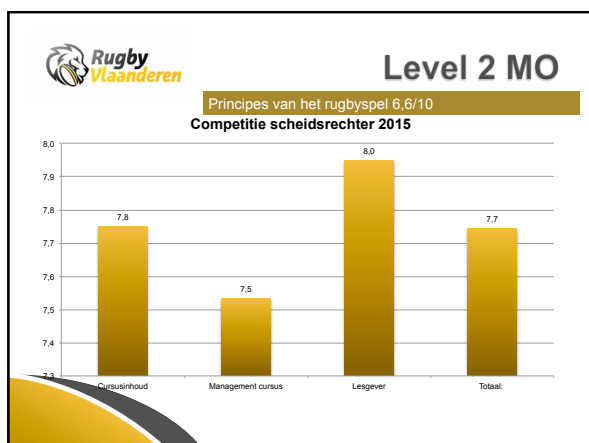
- ▶ 2de dag inkorten,
- ▶ Te veel, 2de praktische sessie te lang concentratie voor een stuk weg
- ▶ Vrijdagavond praktischer
- ▶ Meer drinken tussen de sessies

Rugby Vlaanderen

Hoe kon de cursus beter?

- ▶ Structuur kan beter en flow doorheen de cursus
- ▶ Makkelijkere uren en dagen
- ▶ Duidelijkere filmpjes in scene met goed en fout

Rugby Vlaanderen

- ▶ Meer op het veld
- ▶ Meer toepassen op algemene omstandigheden
- ▶ Eindigen met halve dag echte match fluiten
- ▶ Docenten niet altijd op één lijn
- ▶ De inhoud van de cursus kan op een kortere tijd gegeven worden
- ▶ Zelf match fluiten
- ▶ Vrijstellingen indien L1 al behaald is
- ▶ Meer over de positionering van de scheidsrechter

Rugby Vlaanderen

L1 S&C

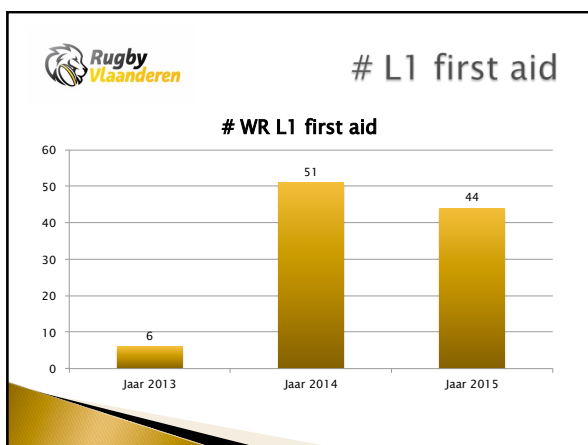
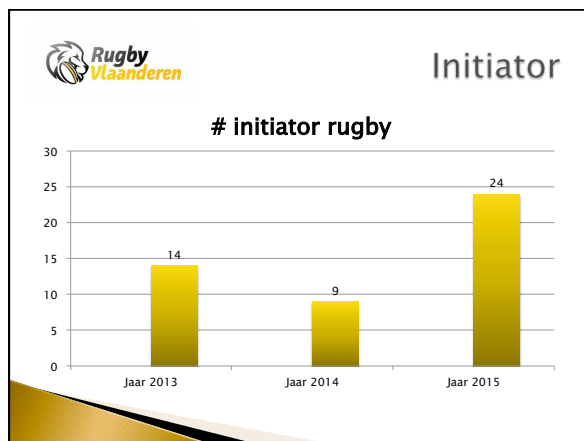
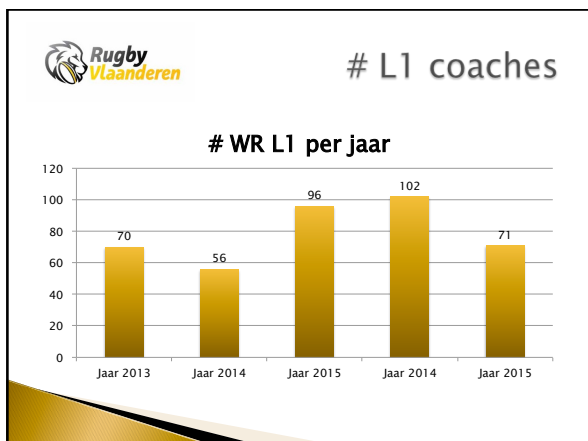
Wat kan er nog beter?

- ▶ video's in rugbysituaties
- ▶ welke oefening is goed voor elke skill
- ▶ handboek
- ▶ opwarming en cooling down
- ▶ meer deelnemers voor op het veld
- ▶ meer op het veld

Rugby Vlaanderen

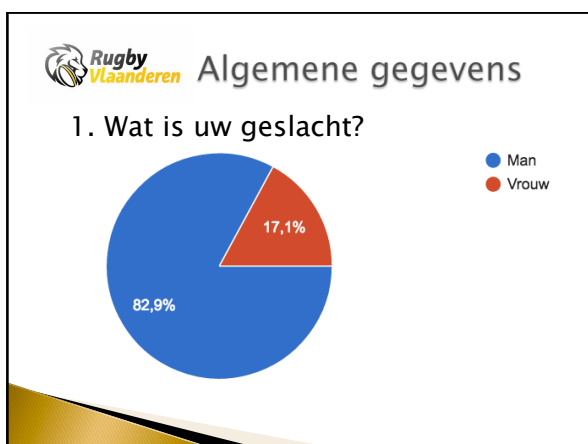
2

Aantal cursussen

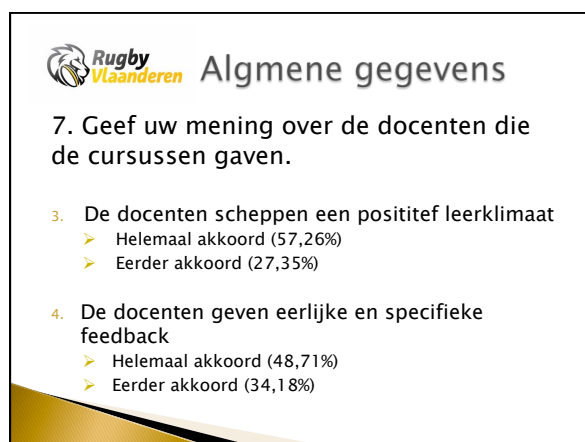
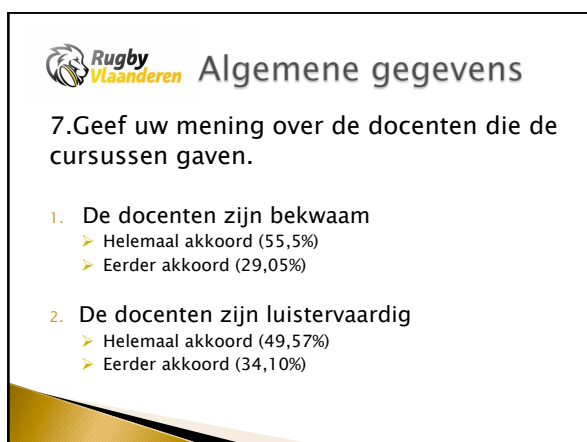
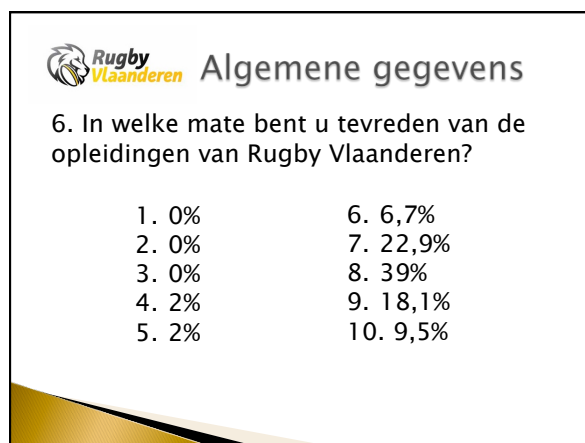
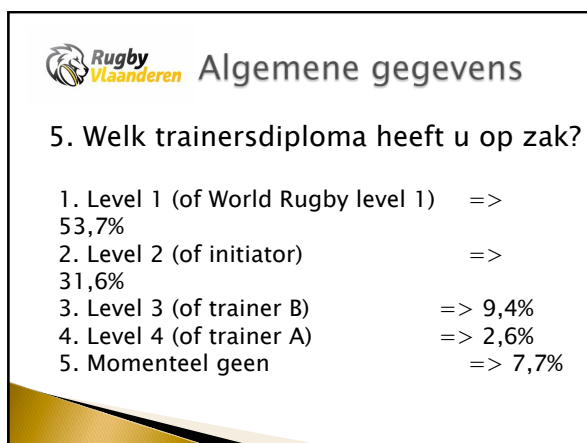
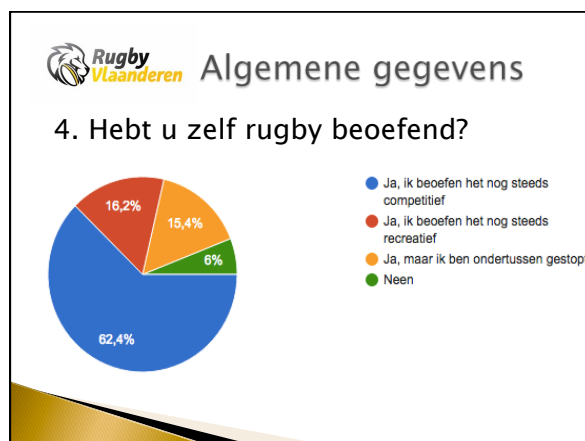
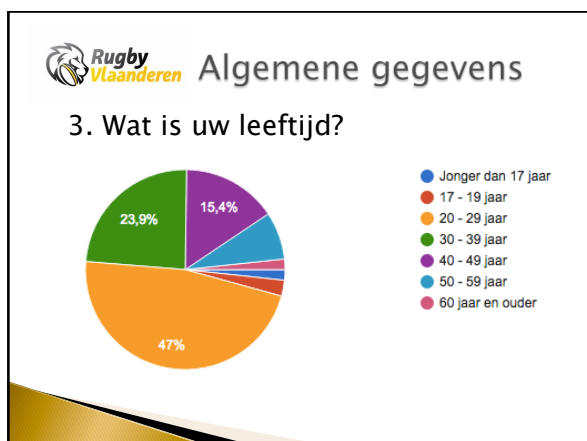

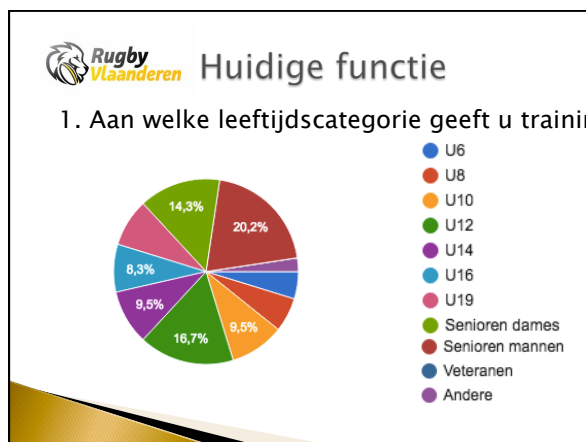
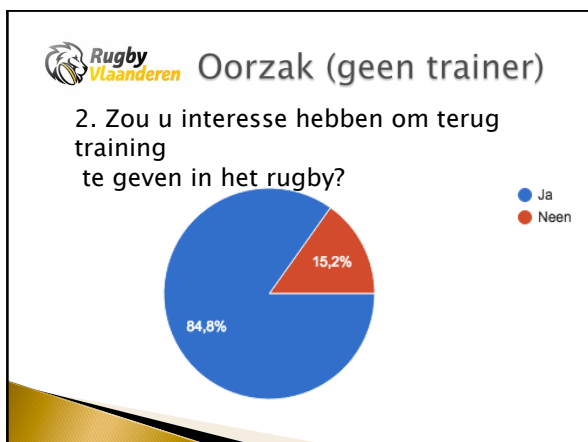
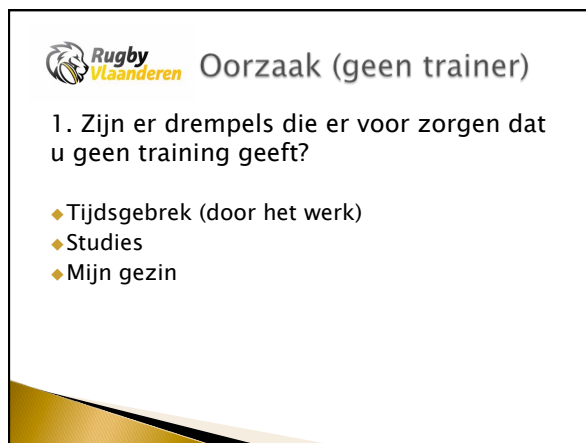
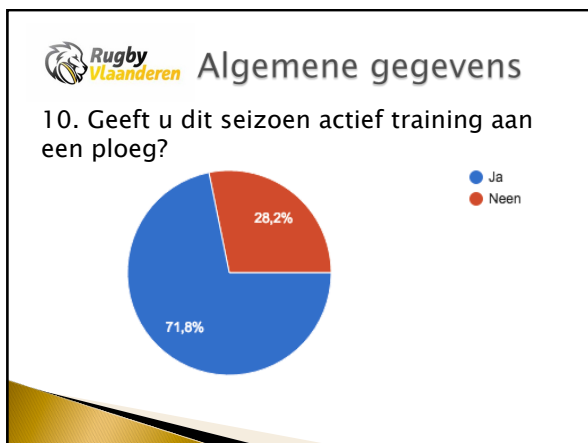
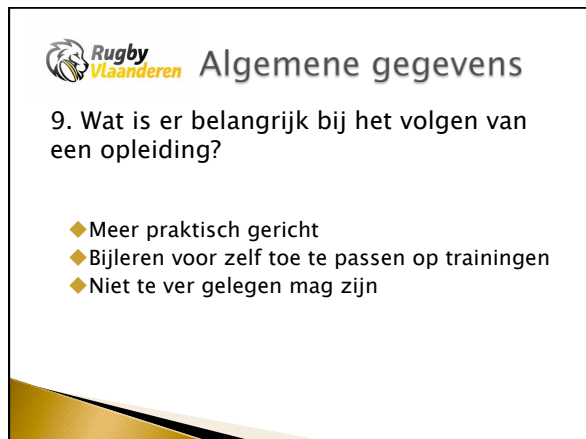
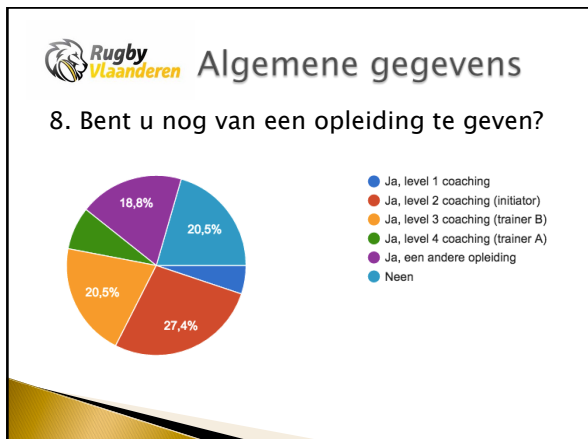
3

Bevraging actieve trainers
Maart 2016

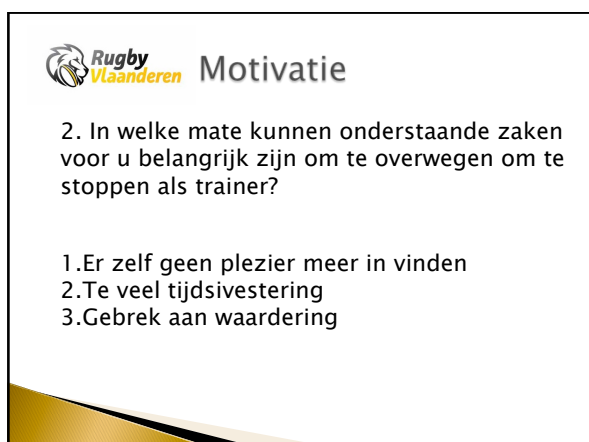
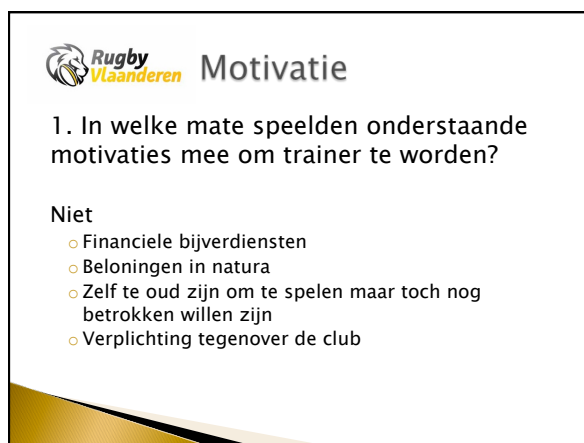
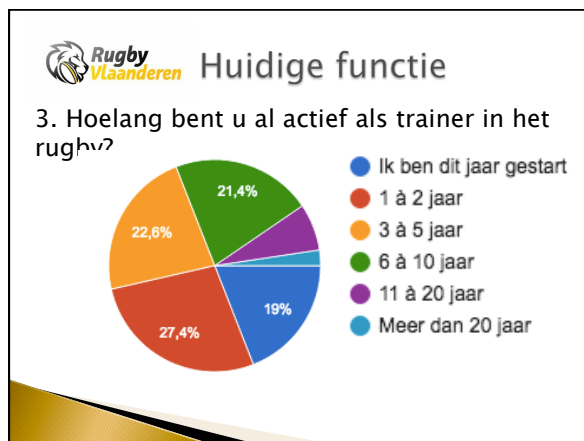
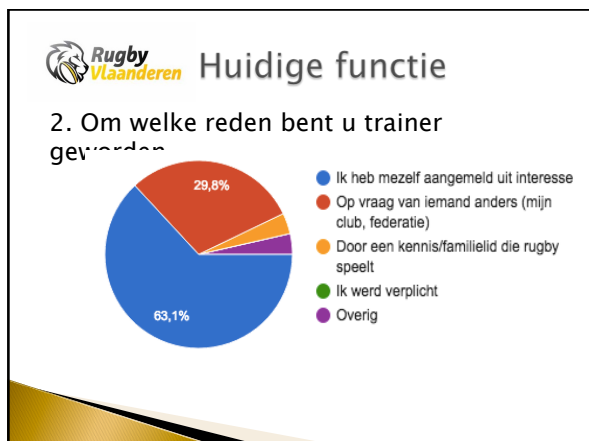

- Rugby Vlaanderen** Algemene gegevens
2. Bij welke rugbyclub bent u aangesloten?
1. Rugbyclub Dendermonde (13,7%)
  2. Rugbyclub Leuven (8,5%)
  3. Rugbyclub Curtryke (6,5%)
  4. Rugbyclub Mechelen (6,0%)

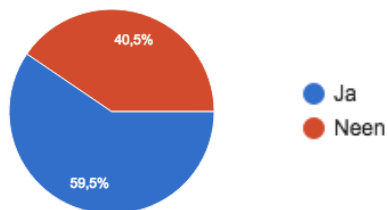

Motivatie

4. Wordt u ooit gevalueerd door uw club?

Motivatie

5. Via welk(e) kanaal(en) krijgt of vindt u de nodige informatie over de opleidingen?

1. Via mail => 88%
2. Via de website => 67%
3. Via Facebook => 46%

Motivatie

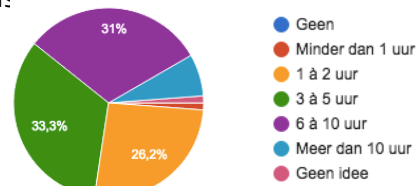
6. Via welke kanalen wilt u op de hoogte blijven?

1. Via mail => 90%
2. Via de website => 62%
3. Via Facebook => 40%

Motivatie

7. Hoeveel keer per week bent u gemiddeld actief als trainer (voor trainingen en wedstrijden)?

Motivatie

8. Wat is voor u als trainer belangrijk om training te (blijven) geven?

1. Plezier beleven
2. Gemotiveerd zijn
3. Respect krijgen van de ploeg die je traint

Motivatie

9. In welke mate vindt u onderstaande eigenschappen belangrijk om als trainer in uw sport goed te kunnen functioneren?

- Wel belangrijk
1. Gezag en overtuigingskracht hebben
  2. Inzicht en kennis in de sport hebben
  3. Humor en respect vertonen

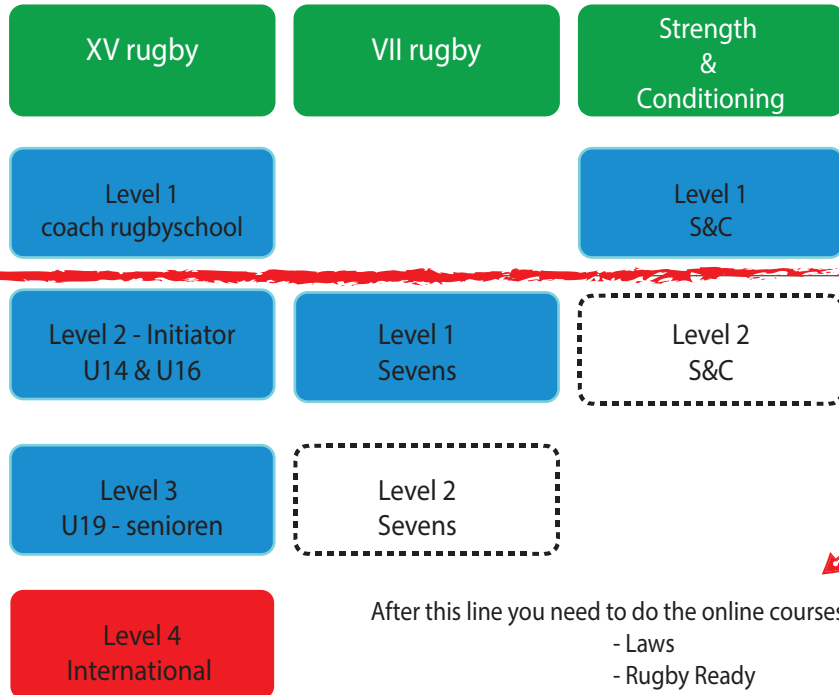

Training & education Belgium

Coaches

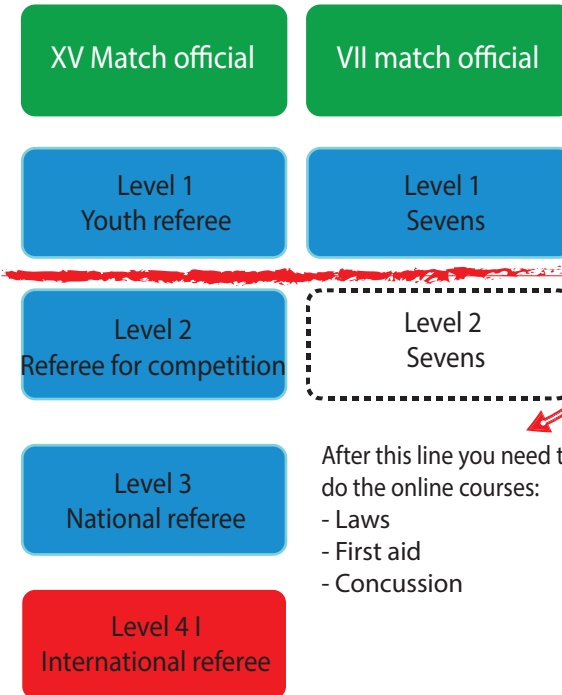
Match officials

Medical

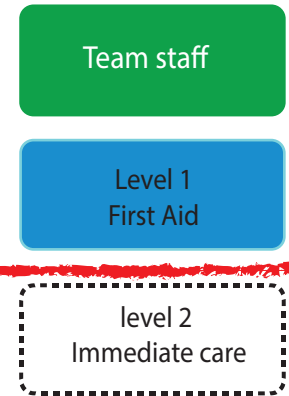
After this line you need to do the online courses:

- Laws
- Rugby Ready
- First aid
- Concussion

After this line you need to do the online courses:

- Laws
- First aid
- Concussion

After this line you need to do the online courses::

- First aid
- Concussion

- National courses
- International courses
- courses in progress

World Rugby inleiding tot Rugby - vragenlijst ter evaluatie

Naam (optioneel):

In hoeverre heeft de cursus je geholpen om:	Laag					Hoog				
Het rugbyspel te begrijpen adhv de spelprincipes	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Tekortkomingen in vaardigheden te identificeren?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
De groei en ontwikkeling van een speler te analyseren?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
De expliciete en impliciete aanpak van trainingen te begrijpen?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Een trainingssessie te plannen?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Een trainingssessie te leiden?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Je eigen vaardigheden als coach te verbeteren?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Get Into Rugby – TAG rugby project	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Hoe tevreden ben je van	Laag					Hoog				
De administratie ter voorbereiding van de cursus?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
De locatie/lokalen?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
De Lunch?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Het formaat van de cursus?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
De praktische activiteiten?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Het ondersteunend materiaal, bv. werkboeken, video's, enz.?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Beoordeel de kwaliteiten van je lesgever wat betreft	Laag					Hoog				
Naam van je lesgever (van je groep):										
Het creëren en behouden van een goede leeromgeving.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
De presentaties.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Zijn luister- en bevragsvaardigheden.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Zijn kennis als coach	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Het geven van eerlijke en nauwgezette feedback.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Het investeren in de cursisten.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Rugby
Vlaanderen

Vlaamse
Trainersschool
Samenwerkingsverband Bioso - Universiteiten en Hogescholen L.O. - Sportfederaties

World Rugby - inleiding tot het rugby

Hoe kan volgens jou de cursus verbeterd worden?

Van welk onderdeel van de cursus heb je het meeste nut gehad?

Dankjewel voor je eerlijke feedback. Hij helpt ons om de workshop, de administratie, het formaat en de inhoud ervan beter te maken.

Geef deze evaluatie aan de cursusleider voor je vertrekt aub.

Bevraging clubs

Samenvatting

Algemeen

Geslacht

Functie (n=15)

Responsratio
N=15 van 25 clubs
Of 60%

Jeugdwerking?

Get Into Rugby

Doet mee aan GIR

Wij krijgen voor het 'GIR' project voldoende steun van Rugby Vlaanderen.

- ▶ Nog niet duidelijk genoeg
- ▶ We kunnen hier niemand voor vinden (initiaties)
- ▶ Gepland voor 2016

Get Into Rugby

Open vraag: Hoe kan Rugby Vlaanderen u helpen bij het werven van nieuwe leden?

- ① Media aandacht door: evenement, nationale ploeg
- ② Investeren in schoolsport
- ③ Ondersteuning bij initiaties/scholentornooien

Get Into Rugby

Vragen rond Gir project

Vraag	Helemaal akkoord	Eerder akkoord	Eerder niet akkoord	helemaal niet akkoord	Niet van toepassing
Het 'GIR' project draagt bij tot de promotie van het rugby in mijn regio	3	9	2	0	0
Het 'GIR' project is een meerwaarde voor mijn club	4	7	2	1	1
Het 'GIR' project werft nieuwe leden voor mijn club	3	6	3	2	1
Voor de leerkrachten LO is dit een meerwaarde aangezien het TAG rugby makkelijk aan te leren is	5	6	2	1	1
De 'GIR' passen werken drempelverlagend	1	9	3	2	0

Opleidingen

Vragen rond opleidingen

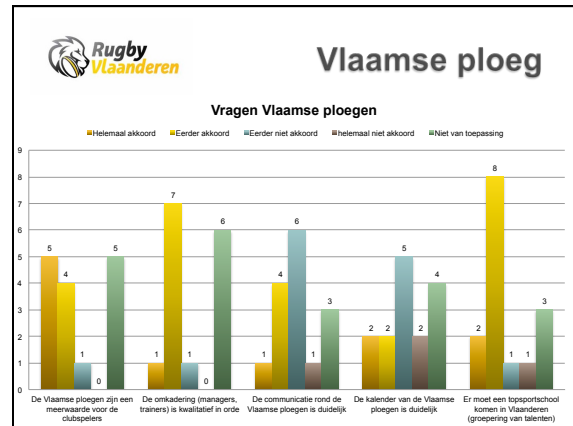
Vraag	Helemaal akkoord	Eerder akkoord	Eerder niet akkoord	helemaal niet akkoord	Niet van toepassing
Het aanbod voor scheidsrechters is relevant	3	8	2	0	2
Het aanbod voor trainers is relevant	2	10	2	0	1
De bijstellingen voor bestuurders (via dynamo) zijn kwalitatief goed	4	5	2	0	4
Het thema van de bijstellingen voor trainers zijn goed gekozen	3	10	1	0	1

Rugby Vlaanderen

Opleidingen

Open vraag: Heeft u nog opmerkingen over de opleidingen?

- 1 Vaak verre verplaatsingen, spreiding
- 2 Tijdsduur te hoog
- 3 Meer opleidingen voorzien in West-Vlaanderen

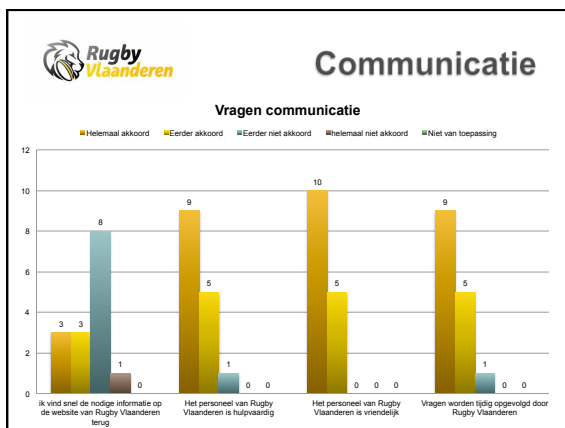
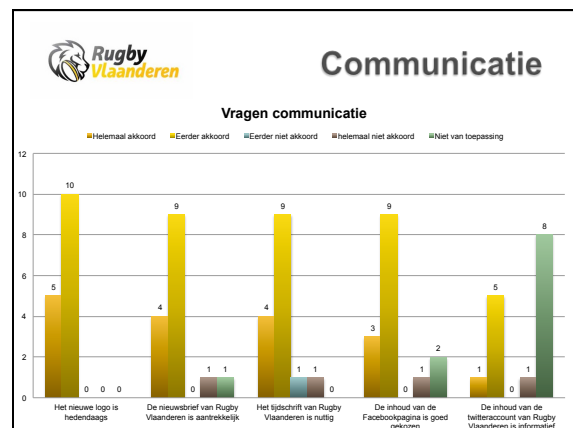

Rugby Vlaanderen

Vlaamse ploeg

Open vraag: Zijn er elementen die beter kunnen?

- 1 Beter afstemming met de nationale ploeg en club => te veel voor sommige spelers
- 2 Kalender zo snel mogelijk verspreiden
- 3 Starten met senioren?

Rugby Vlaanderen

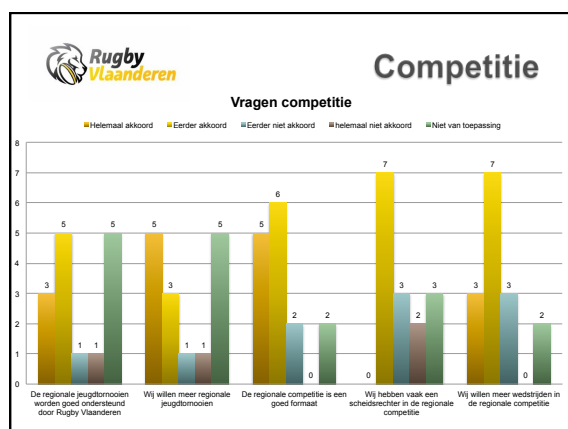
Communicatie

Open vraag: Zijn er elementen die beter kunnen?

- 1 Website kan nog gebruiksvriendelijker voor:
  - ✓ Vinden van de rangschikking
  - ✓ Voor Smartphone
- 2 Informatie rond reglementen en doorgeven scores kan beter

Score op 10 voor communicatie

Categorie	Score
1	0
2	0
3	1
4	0
5	1
6	2
7	4
8	4
9	3
10	0

Rugby Vlaanderen

Competitie

Open vraag: Hebt u nog feedback voor Rugby Vlaanderen over de competities?

- ① Geen continuïteit in de kalender (periodes van 3w zonder wedstrijd)
- ② 2de ploegen in Reg2 zorgen voor wrevel (opstelling spelers van de 1ste ploeg)
- ③ Hoe regionaler hoe beter
- ④ Minimum eisen voor het organiseren van jeugdturnoien

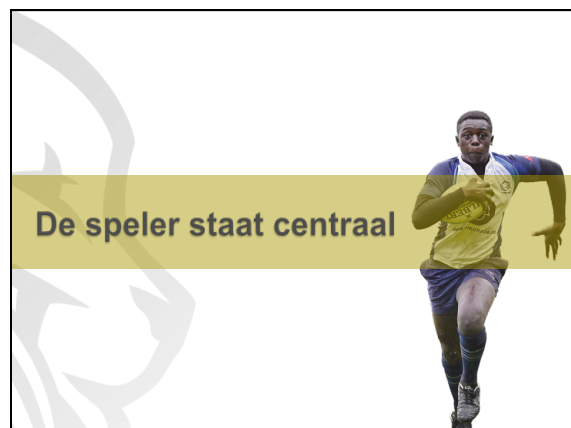
Doel – waarom een Vlaamse ploeg?

- De rugbykwaliteiten van de **beloftevolle spelers** verder ontplooiën en **ontwikkelen**.
- Vlaamse talentvolle jeugdspelers de kans bieden om op een **hogere niveau te spelen**.
- Het Vlaamse **rugby promoten** in binnen- en buitenland
- Een **doorstroom** krijgen naar de nationale seniorenploeg (zwarte duivels). De nationale ploeg start vanaf U18.

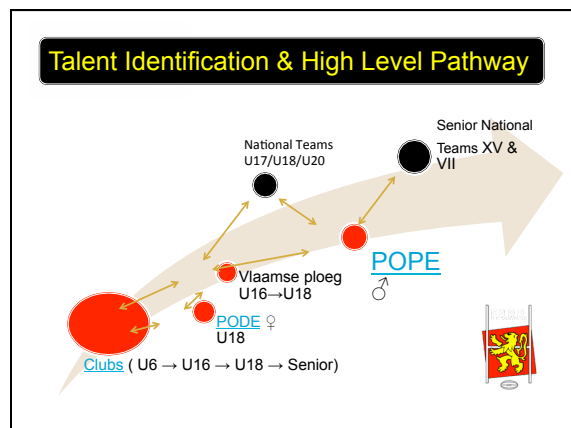
Rugby Vlaanderen Vlaamse omkadering:

Vlaamse U16:

Vlaamse U18:

<p>Fase 1 Fundamentele Rugby kick-off</p> <p>Leeftijd: U6-U8-U10 Hedertijd</p> <p>De Speler – speelt</p> <p>Het spel – fan</p> <p>1</p>	<p>Fase 2 Leren trainen De basis ontwikkelen</p> <p>Leeftijd: U12 Rugby kindertijd</p> <p>De Speler – verkent</p> <p>Het spel – vermt zich</p> <p>2</p>	<p>Fase 3 Trainer aan te treden Rugbyopvoeding ontwikkelen</p> <p>Leeftijd: U14 en U16 Hedertijd</p> <p>De Speler – legt zich toe</p> <p>Het spel – gestructureerd</p> <p>3</p>	<p>Fase 4 Trainer om te plaatsen Rugbyopvoeding ontwikkelen</p> <p>Leeftijd: U19 Late kindertijd</p> <p>De Speler – specialiseert</p> <p>Het spel – de uitvoering</p> <p>4</p>	<p>Fase 5 Trainer om te winnen Rugbyopvoeding ontwikkelen</p> <p>Leeftijd: Senioren (18+) Binnenland</p> <p>De Speler – innoveert</p> <p>Het spel – het resultaat</p> <p>5</p>	<p>Fase 6 Actief voor het leven Genieten</p> <p>Leeftijd: Alle leeftijden</p> <p>De Speler – doet actief mee</p> <p>Het spel – het resultaat</p> <p>6</p>
---	---	---	--	--	---

Rugby Vlaanderen **Detectie Trainingen**

- ▶ Rugby technische en tactische tests
- ▶ Fysieke tests

- ▶ Werkpunten: tactiek, looptechniek, lichaamsbesef en houding

Rugby Vlaanderen **Functionele screening**

Functional Screening – Joint Range of Motion Tests

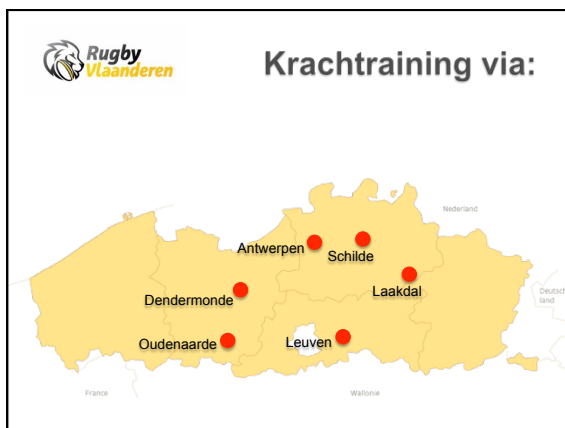
Rugby Vlaanderen **Spartanova**

Injury	Left	Right
Ankle Dislocation	35%	2%
Anterior Knee Pain	52%	25%
Knee Ligament Injury	63%	50%
Low Back Pain	-	-
Shoulder Overuse Throwing	-	52%

7 Risks

Risk factor scores for all injuries

Injury History: 2

 Rugby Vlaanderen

Uniforme kledij

Per speler

- ▶ Hoodie
- ▶ T-shirt

Bijlage H – verslag beleidsgroep sessie 2 & 3

Sessie 2: beleidsprioriteiten 1 & 2

Beleidsprioriteit 1: Breedtesport

Momenteel worden de volgende initiatieven genomen in de clubs:

- Voorbeeld RC Dendermonde:
  - Zetten in op **initiaties in de scholen** waardoor ze een aangroei hebben van spelers. Zij werpen iemand aan binnen de club die zich hiervoor inzet.
  - Naast een toename in kwantiteit is er ook een toename in kwaliteit, te zien aan de resultaten van hun jeugd ploegen. De aanwerving van coaches is hier een belangrijke factor in.
- Er zijn clubs die een **SVS schooltoernooi** organiseren gekoppeld aan initiaties vooraf. Dit werkt in Brugge, Oudenaarde en Leuven.
- Andere clubs organiseren **startdagen** waarbij de club promotie maakt in de omgevende scholen/jeugdbewegingen en andere organisaties voor hun startdag. Dit is succesrijk in oa. Pajot, Haspinga.

De flyers en promotie gebeurt reeds in mei/juni om in september hun startdag te houden.

- Sommige steden organiseren **rugbykampen** in de grote vakantie ism de clubs. Deze zijn vooral voor nieuwe leden bedoeld en is voor sommige clubs een bron voor nieuwe leden.
- Veel clubs doen een **bring a friend actie** waarbij de vriendjes gratis mogen proberen.
- Leuven organiseert een **snuffelstage** speciaal voor nieuwe leden om de sport te proberen. Deze worden in april/mei gehouden zodat spelers het seizoen erop kunnen inschrijven.
- **Sport na school pas (SNS pas)**, moeilijk want vlak na de schooluren.

Nieuwe initiatieven:

- **Filmpjes** maken voor sociale media kunnen bijdragen tot de promotie
- Oprichten van nieuwe clubs? De vlekentheorie? Hoe kunnen we nieuwe clubs oprichten?
  - Iemand **aanwerven om een club te starten** (via Vlabus?), werken met incentives.
  - 10u per week?

- Dit idee wordt verder uitgewerkt

Conclusie: de scholenwerking via initiaties in de scholen wordt door sommige clubs als positief ervaren om nieuwe leden te ronselen. Het is wel arbeidsintensief en moeilijk vol te houden op lange termijn aangezien het afhangt van de beschikbaarheid van de trainers in de club.

Unaniem is een start dag een goed initiatief mits een goede promotie.

Beleidsprioriteit 2: Clubondersteuning

Rugby Vlaanderen zal vanaf volgend seizoen meer naar de clubs gaan waarbij er geluisterd wordt naar de clubs via de clubbezoeken en fora's. Daarnaast zal er per club een dossier worden bijgehouden en wordt er een kwaliteitsplan opgesteld om de richting voor de clubs aan te geven (meer info in bijlage).

Nog opmerkingen over de clubondersteuning:

- "Zieke clubs" moeten geholpen worden in hun werking.
- Clubbestuurders die bijscholingen volgen krijgen extra punten in het kwaliteitsplan
- Via het clubdossier kunnen we nagaan wat de evolutie is en de stand van zaken.
- Rugby Vlaanderen kan good practices verzamelen, richtlijnen schrijven.
- Er wordt duidelijk gecommuniceerd dat deze tools bestaan.
- Aspect cultuur in de criteria betrekken => onze waarden in de verf zetten.

Sessie 3: beleidsprioriteiten 3 & 7

Beleidsprioriteit 3: Retentie

Blessures reduceren:

- ✓ **Blessurepreventieve oefeningen/affiche**
- ✓ Spelers komen **te snel terug**, te weinig bewustzijn van de speler maar ook de trainer => te weinig bewustzijn/discipline
- ✓ **Medische opvolging** - structuur binnen de club hierin aanpakken => medische opvolging moet mee in de basiswaarden van de club zitten (voorbeeld in charter zetten). Voorbeeld via Schilde
  - Verzameling van gegevens via Rugby VL maar ook door de club via bevraging
  - Coördinatie tussen selectieploegen, scholen en clubs ifv belasting van de speler

- ✓ **Conditie van de spelers** => uithouding & kracht, maar vooral kracht. Partnerships met de fitness (voor u19/senioren)/nood aan een fysieke trainer/coördinator in de clubs. Vooral in het begin van het seizoen
- ✓ Juiste techniek aangeleerd krijgen en dit door gekwalificeerde trainers
- ✓ Aanpassing van de competitie U19 naar U18
- ✓ Overgang U19 naar senioren:
  - Gemengde trainingen op het einde van het seizoen
  - Laten meedoen in een tweede ploeg
  - **Stimuleren van de studentenploegen/competitie U23-ploegen**
    - Via de clubs communicatie voeren dat hij kan spelen in de unif.
    - Studententarief binnen de clubs?
    - Unifcompetitie op woensdag
    - Trachten de spelers in de scholen en universiteiten als lid aan te sluiten bij ons.
- ✓ Hebben van een veteranenploeg (recreatieve rugby)

Gebrek aan tijd

- ✓ Uitbouw van een touchcompetitie
  - Doelpubliek; ouders van spelers, ex-spelers, nieuwe spelers
  - Best samen wanneer de jeugd traint
  - Opleidingen voorzien

Beleidsprioriteit 4: Competitie

- ✓ 10's competitie in de laagste afdeling
- ✓ Regionaal aspect in 2de regionale moet behouden blijven
- ✓ Scheidsrechter verplichten bij de clubs, ook in eerste regionale.
- ✓ Waardering van de scheidsrechters => vooral goed begeleiden van de jongere scheidsrechters (selectie van de scheidsrechters per locatie kan beter) => Peterschap voor de begeleiding

Mentale weerbaarheid integreren in de cursus

Beleidsprioriteit 5: Dames

- ✓ Level 2 cursus is op zaterdagen, andere planning of zondagen/weekdagen.
- ✓ Polsen bij de vrouwencommissie/vrouweclubs & ploegen
- ✓ Familieactiviteiten

- ✓ Development competitie voor U16 en U18 samen tegen 2020? Startpunt maken voor clubs

Beleidsprioriteit 6: Clustering

- ✓ Pieter is voor een Vlaamse U21 ploeg
- ✓ Fysieke luik meer naar de clubs toebrengen
- ✓ Gezamenlijke activiteiten met de U16 ploegen LBFR en Rugby VL
- ✓ 1 staf lid in de nationale U18 en U20
- ✓ Vanonderuit de breedte vergroten

Beleidsprioriteit 7: Marketing & communicatie

- ✓ Clubs ondersteunen in hun locale marketing
  - Communiceren via de waarden,
- ✓ Rugby Vlaanderen: meer visueel, analytisch, transparant, eenvoudig, direct
- ✓ Gebruik van video's & foto's
- ✓ Het delen van goede voorbeelden omtrent marketing
- ✓ Lokale efficiënte marketing, dichterbij de clubs – niet alleen de pers
- ✓ Samenwerking met bedrijven – partnerships.
- ✓ Verkoop van materiaal? Is niet de core business

Hoe zie je de clubs evolueren binnen vijf jaar?

- ✓ West-Vlaamse groei van clubs zal spreiden over de andere provincies
- ✓ Groei van de basis, nog meer jeugdleden
- ✓ Bij groei van de leden => beperkte accommodatie, betere kwaliteit (trainers etc),
- ✓ Familiale aspect in de clubs die versterkt zal worden.
- ✓ Meer participatie van de ouders in de clubs (wegens meer oud-spelers met kinderen)
- ✓ Trainers zullen vergoed worden
- ✓ Clubs zullen financieel meer onafhankelijk worden (meer druk).

Beleidsprioriteiten Rugby Vlaanderen

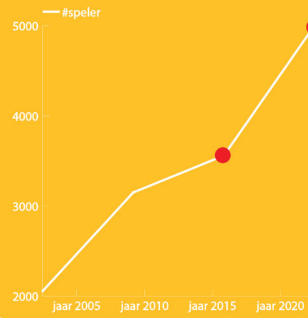
Breedtesport

HET AANTAL LEDEN VERHOGEN NAAR:

5000

TEGEN JUNI 2020

JUNI 2015: 3559

GEMETEN DOOR:
AANTAL AANGESLOTEN LEDEN IN DE
VLAAMSE RUGBYCLUBS

Clubondersteuning

HET AANTAL CLUBS BOVEN DE KWALITEITSDREMPEL

75%

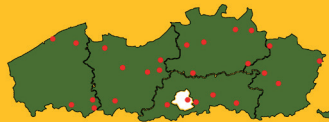
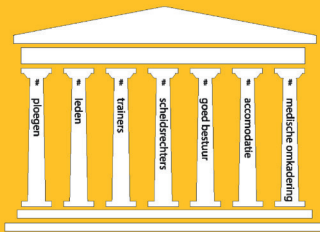
TEGEN JUNI 2020

JUNI 2015: 11

GEMETEN DOOR:

AANTAL BEHAALDE PUNTEN PER ZIJL:

1. # PLOEGEN
2. # LEDEN
3. # TRAINERS
4. # SCHEIDSRECHTERS
5. # GOED BESTUUR
6. # ACCOMMODATIE
7. # MEDISCHE OMKADERING

Retentie

DALING VAN HET AANTAL DROP-OUTS NAAR:

24%

TEGEN JUNI 2020

JUNI 2015: 30%

GEMETEN DOOR:

Aantal spelende leden die hun licentie
niet verlengen

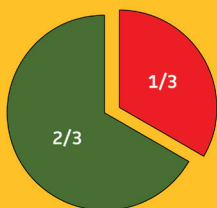
Clustering

AANTAL VLAAMSE SPELERS IN DE NATIONALE PLOEG

1/3

TEGEN JUNI 2020

JUNI 2015: 1/8

Waalse liga
Rugby Vlaanderen

GEMETEN DOOR:

Aantal Vlaamse spelers in de kern van het
Europees kampioenschap

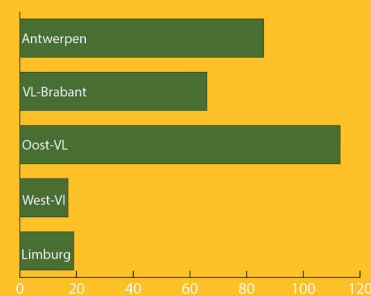

Competitie

EEN GEDIPLOMEERDE SCHEIDSRECHTER
VOOR ELKE REGIONALE WED-
STRIJD (VAN JEUGD TOT SENIORS)

TEGEN JUNI 2020

JUNI 2015: 305

GEMETEN DOOR:

Aantal gediplomeerde scheidsrechters die
jeugdturnoien en wedstrijden in Vlaan-
deren fluiten (regionaal)

Dames

VROUWELIJKE LEDEN VERHOGEN NAAR:

1000

TEGEN JUNI 2020

JUNI 2015: 655

GEMETEN DOOR:

Aantal vrouwelijke leden in de Vlaamse
rugbyclubs

Marketing/communicatie

HET PERCENTAGE SUBSIDIES VAN
RUGBY VLAANDEREN ZIJN INKOMSTEN

39%

TEGEN JUNI 2020

JUNI 2015: gemid. 59%

GEMETEN DOOR:

Jaarlijkse eindbalans & begroting die op
de algemene vergadering wordt toegelicht
aan de clubs

